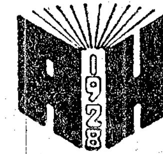
TÜRK KLÂSİKLERİ SERİSİ: 8

YAVUZ SULTAN SELİM DİVANI

Türkçeye çeviren:
Prof. Dr. ALİ NİHAD TARLAN

İSTANBUL
Ahmet Halit Kitabevi
1946

KENAN MATBAASI
İSTANBUL — 1946

ÖNSÖZ

Osmanlı Hanedanı âzası içinde bir haylı şair yetişmiştir. Bunlar arasında Yavuz Sultan Selim ile oğlu Kanunî Sultan Süleyman birinci safta gelirler. Yavuz Sultan Selim, H. 875, M. 1469 yılında dünyaya gelmiştir. H. 918 M. 1512 yılında babası ikinci Bayezidi hal'ederek ve kardeşlerinin siyasî rekabetlerini ortadan kaldırarak tahta geçmiş, Şarkta büyük fütuhata muvaffak olmuştur.

Sekiz yıl süren saltanatı baştan başa bir zafer destanıdır. İran, Kürdistan, Suriye ve Mısır onun zamanında Osmanlı Devletinin hâkimiyeti altına girmiştir. Nihayet H. 926 M. 1520 yılında İstanbuldan Edirneye giderken Çorlu ile Uğraşköyü arasında şirpençeden vefat etmiştir.

Bu büyük padişah ve büyük şair, siyasî hayatında son derece azimkâr olup beşerî zaafının devlet umuruna müdahalesine bir an müsaade etmemiştir. Babasına, kardeşlerine, yeğenlerine, birçok vezirlere hulâsa siyasî düşmanlarına karşı çok şiddetli hareket eden bu hükümdar, şair sıfatiyle ne derece ince ruhludur. Bu kadar rakik duygulu, âşık, rind, kalender bir şahsiyetin hükümdar olmak haysiyetiyle siyasî mecburiyetler karşısında pek merhametsizce hareketi herhalde hükümdar ile şair arasında korkunç bir mücadele cereyan ettiğini gösterir.

Yavuz, zevk-u safaya düşkün bir padişah değildi. Siyasî vazifeleri haricinde iyi bir imparator olabilmek için spor yapar, tarih ile meşgul olur; gönlünü avutmak için de

türkçe, farsça şiirler okur ve yazardı. Ecnebi ve yerli müverrihler bu hükümdarı muhtelif cephelerden mütalâa ederler. Ecnebi müverrihler onun şiddetli icraatına bakarak kendisine zalim, merhametsiz, müstebit vasıflarını verirlerse de kahramanlığını, zekâsını, fikrî yüksekliğini inkâr edemezler. Yerli müverrihler ise dahilî ve siyasî icapları yakından bildikleri için onun bu şiddetli hareketlerini bir dereceye kadar siyasî bir zaruret olarak kabul etmekle beraber tenkitten de kendilerini alamazlar. Müftü ve şair Kemal Paşa Zadenin Yavuz mersiyesi bu muazzam ruhu gözümüzün önünde canlandırır.

Kılıcına olduğu kadar kalemine de sahip ve hâkim olan Sultan Selim, uzun boylu, müdevver kırmızı yüzlü idi. Zamanına göre gayet zarif giyinirdi. Bilâhara «Selimî» adiyle anılan serpuşu «Keyhuşrev» tacına benzerdi. Sakalını tıraş ettirirdi. Çatık, gür kaşları, büyük, parlak ve şahane gözleri, uzun pala bıyıkları ile hakikaten heybetli bir siması vardı.

Onun manevî simasını şiirlerinde buluruz. Türkçe şiirlerini ve mümkün olduğu kadar sade bir dille türkçeye çevirdiğimiz farsça divanını okuyacak olanlar bu simayı ruhlarında esasen tersim edecekleri için onların bu derunî hükümlerine müdahale etmiyecek; yalnız bu eseri o günkü sanat telâkkisi içinde mütalâa etmenin daha doğru olacağını kayd ile iktifa edeceğiz.

Şair Sultan Selim üzerinde büyük İran şairlerinden Hafız, Sadi, Selman ve Cami'nin çok tesirleri görülür. Fakat bütün bunların fevkinde onun çok ihtiraslı, bazan şahane ve her duygusunda en ileri giden şahsiyetini görmemek kabil değildir. Birçoğunun günlük hâdiseler üzerine yazıldığı hissedilen bu şiirler incelenirse aşka karşı ne derece âciz ve zebun olduğu görülür. Bu düşkünlük, büyük bir ihtirası ifade ettiği için biz onun siyasî hayatı ile şiirleri arasında bir tezad göremiyoruz.

Bu tercümede; 1904 senesinde Strasburg üniversitesi Şark dilleri profesörü (Pavl Horn) tarafından yedi nüsha (*) karşılaştırılarak vücuda getirilen ve Almanya imparatoru «İkinci Vilhelm» in emriyle Berlin Devlet matbaasında gayet nefis bir şekilde tabettirilip İkinci Abdülhamide hediye edilen nusha esas ittihaz edilmiştir. Tereddüt ettiğimiz bazı noktaları Millet kütüphanesindeki nüsha ile karşılaştırdık.

Dr. Ali Nihad Tarlan

---

1 — Prusya hükûmeti Kıral Kütüphanesi
2 — Müze Britanik
3 — Upsala Kıral Kütüphanesi
4 — İstanbul Hamidiye Kütüphanesi
5 — « Esad Efendi Kütüphanesi
6 — » Fatih Kütüphanesi
7 — Paris (Bibliyotek Nasyonal)

Bismillâhirrahmânirrahîm

- 1 -

DER TEVHİD-İ BARÎ CELLE ŞANUHU

1 — Ey ululuk perdesi, birliğinin bayrağı olan Tanrı; eşsizlik mülkünde kimse senin eşin olamaz.

2 — Dârâ gibi bin padişah (Husrev) kapında köledir. Sen, malikiyet âleminde Dârâdan çok daha ulu, daha muhteşem bir malik-ül-mülksün.

3 — Her güzelin yanağından senin güzelliğin tecelli ediyor. Bu ne güzellik ve zuhurdur ki bu kadar güzel tecelli ediyor.

4 — Sen nurdan bir duvak ardında saklanmışsın. Bununla beraber her yerde tecelli ediyorsun. Yüzün başkalarından gizlidir. Böyle olmakla beraber yine her yüzde sen âşikârsın.

5 — Ay ve güneş şafak kızıllıkları içinde doğar. Feleklerin gözü, şafaklar gibi kanlı gözyaşları içinde senin nurlarının tecellisini bekliyor.

6 — Senin emrin olmadan hiçbir kul hiçbir işi (emir) yapamaz. Sen bana ne emrettin ise ben onu senin emrinle yapıyorum.

7 — Bütün varlığımız, baştan başa kerem elinin şuura döktüğü bir avuç topraktan başka bir şey değildir.

8 — Gece ve gündüz senin emrinle ezeliyetin yokluk âleminden cihanı dolaşmaya gönderilmiş iki kasıd (postacı) dır.

9 — Kudretinin rafa koymayı münasip gördüğü cam sürahiye benzeyen bu dokuz felek orada rafa konmuş bir şişeden başka bir şey değildir.

10 — Tur dağındaki Musa gibi dili tutulmuş ve kendinden geçmiş yüzlerce âşıkın vardır.

11 — Kahrın kimi gönül (hal) sera perdesinden kovarsa onun ne takvadan ne de ibadetten bir nasibi olur.

12 — Kahrın kaza şahinini bir uçurursa sinek, Nemrudun kafasında anka gibi hüküm sürer.

13 — Süleyman Peygamber elinde asâ ve zenbil bir dilenciden başka bir şey değlidi. Senin lûtfun sayesinde o kadar muhteşem bir hükümdar oldu.

14 — Mustafa, kapında yetim bir arap idi. Ona senin lûtf-ü ihsanın ululuğun şeref tacını verdi.

15 — Nuh Peygamberin oğlunu senin gazabın rezil ve rüsva etti. Fakat yine emredersen bir ermeni İsâ Peygamber olur.

16 — Zâloğlu Rüstem bir kocakarıdan daha âciz idi. Senin müzaharetinle bu derece kuvvetli bir delikanlı oldu.

17 — Ey padişah; kapında bir kul olan Selimî'ye ilimden daha yüksek bir irfan ihsan et.

18 — Ona dünya saltanatı ile alâkası olmayan bir şahlık ihsan et. Asıl şah odur ki lûtfedip ona, sana vasıl olan yolu gösteresin.

- 2 -

DER NA'T-İ RESUL

1 — Ey zatı ile yükseklik bayrağını yükselten Muhammed, bu dokuz felek senin bayrağının bir gölgesidir.

2 — Bu derece büyük olduğun halde güneşe başını çiğnetmene bulut razı olmadı, onun için başının üzerinde dolaşıp sana sayebanlık ediyordu.

3 — İlk defa günah işleyen Âdem Peygamber, sonunda senin şefaat tahtına oturacağını biliyordu.

4 — Mi'rac gecesinde ona kadr-ü şeref veresin diye arş bürc bürc (küngüre) üstüne nur derecesi kazandı.

5 — Senin sevginden başka olan her sevgi putperestliktir. Senin hayalinden gayrı olan her tahayyül bir karasevdadır.

6 — Senin ruhun cisimden tecerrüt etmiş bir ruhaniyettir. Senin zatın âlem-i süfliden çıkıp onun fevkinde olan âlem-i ulviye mensuptur.

7 — Senin aşk ve feyzinden gelmiyen her vecd bir heva ve hevesten başka bir şey değildir. Senin ilim menbaından gelmeyen her bilgi boş ve manâsızdır.

8 — Senin şeriatinden başka bir yolda yürümek ne dalalettir! Sana mensup olup da günah işlemek ne rezalettir!...

9 — Selimî senin ululuğuna, şehinşahlığına güvenerek, senin visaline nail olmak suretiyle didar şerefini kazanmayı umuyor.

- 3 -

DER TEVHİD

1 — Ey Tanrım, her padişahın zahîr ve yardımcısı sensin. İşte bu padişahlık ancak sana yaraşır.
2 — Beğenmediğini alçaltır, istediğini yükseltirsin.
3 — Her kulun sırlarını lâyıkiyle bildiğin için asıl padişahlık sana lâyıktır.
4 — Her sıfatında tecelli eden zatının ispatı için aydan balığa kadar her mahlûk birer şahittir.
5 — Ben asi isem benden rahmetini esirgeme. Zira kimse suçsuzluk iddia edemez.
6 — Adalet ikliminde bana sen yol göster, senin aşkının yolunda yürüyen bir yolcuyum.
7 — Günahımdan o derece mahcubum ki bazan döktüğüm kanlı gözyaşlariyle yüzümü yıldızlı bir şafak gibi kızıla boyuyorum.
8 — Ah ettiğim zaman yanan gönlümden yükselen duman gözümün önünde bir perde oluyor. Defter-i âmalime benziyen bu yüzükaralık bana kâfidir.
9 — Senden başka kimseden bir şey beklemem. Selimî yi affet, çünkü sen onun Allahısın.

- 4 -

TERKİB-İ BEND DER NA'T-İ NEBEVÎ

1 — Güneş, Mustafanın yüzünün aynasının bir aksidir. Her iki âlem, Mustafanın bir kılına bağlanmıştır.
2 — Gündüz ve gece dünyayı aydınlatan güneş ve ay nurunun şuleleri, Mustafanın saç tarağının dişleridir.
3 — Sabah nefesi ile aydınlanan dünya, Mustafanın diyarındaki bir köpeğin yürürken yerden kaldırdığı bir toprak zerresidir.
4 — Cihanda zamanenin devrinden vücuda gelen gece ve gündüz Mustafanın kolundaki Hamayilin gılafı (kılıfı) dır.
5 — Her dertli, mihnete tahammül için biraz gönlünde kuvvet buluyorsa bu kuvvet Mustafadan gelir. Onun için her dertli ona minnettardır.
6 — Gönlünü ve canını onun aşkına veren kimse ne kahramandır. Düşüncesi daima Mustafa olan kimse ne huzur ve rahat içindedir.
7 — Cihanı dolaşan sabah rüzgârının canı tazelendi ve dedi ki: Bu can kokusu Mustafanın gül kokulu sünbülündendir.
8 — O peygamberlerin padişahıdır. Diğer peygamberler onun ordusudur. Yaradılıştan maksat odur. Bu kevn-ü mekân onun yüzü suyu hürmetine yaratılmış bir tufeyldir.

* * *

1 — Âlemin güzelliği Mustafanın yanağının gülündendir. İki âlemin nurları Mustafanın cemalindendir.

2 — Mustafa aşkının hararetli pazarında yüz baş bir habbeye, yüz can yarım arpaya satılır.

3 — Onun yolunun toprağı olan bir dilenci, padişahlar padişahıdır. Onun esiri olan her kul azat olmuştur (kurtulmuştur).

4 — Aşkın kemalinin tecellisi olan bu aydınlık, Mustafa nurlarının bir parıltısından başka bir şey değildir.

5 — Tuba ağacı, Mustafaya kurban etmek için başını eline almış onun yolunda mahvolmuş bir halde durup yürüyüşünün yüksek nahlini hayran hayran seyrediyor.

6 — Cebrail şimdi göklerden niçin inmiyor biliyor musun? Mustafanın sözünden utandığı için.

7 — Onun aşkı ile gönlü mahzun olan her sine ne bahtiyardır. Mustafanın yoluna kurban edilen can, ne aziz bir candır.

8 — Onun dergâhından uzak yaşadığım için yaşamaktan bıktım usandım, kan ağlamaktan âdeta gam denizinin üzerinde yüzen bir çöpe döndüm.

* * *

1 — Cennet kasrı, Mustafayı sevenler içindir. Var olan her ne varsa Mustafanın ihsanıdır.

2 — Ümit eliyle Mustafanın eteğine yapışan herkes güneş gibi ayağını feleğin üstüne basar.

3 — İsyan karanlığını defeden nur, nihayet Mustafanın yakasından doğacaktır (Ahretteki şefaat).

4 — Mîraç gecesinin bu kadar parlak hikâyeleri ve şerefi, Mustafanın perişan saçından bir tek kılın tavsifi ve onun şerhidir.

5 — Parmağıyle ikiye böldüğü parlak ay onun sofrasının kuru bir somunundan başka bir şey değildir.

6 — Ümmetlerin cevahir madenlerinden çıkardıkları bütün lâ'l ve inciler Mustafanın (gazada kırılan) tek inci dişinin diyetidir.

7 — O gönül aydınlıktır ki onun aşkının ıstırabiyle kan olmuştur. O dide ruşendir ki (dideler ruşen) Mustafaya hayran olmuştur.

8 — Ey aşkın ve âşıkın sevgilisi, ey can veren ve gönül okşayan Peygamberim, ey ümmetinin şefii olan şah Ahmet; ey hem Mahmut ve hem Eyaz (hem seven hem sevilen) olan Muhammed.

* * *

1 — Ümit sabahı, Mustafanın güzel yüzüdür. Gayıp sırları onun ârif olan gönlünden doğar.

2 — Hiç kimse kemal kaftanını ümit etmesin. Zira o elbise ancak Mustafanın kad-ü kametine mahsustur.

3 — Aşkın hal ve kemaline vasıl olanlar yüz tane başı Mustafanın ayağının toprağına feda ederler.

4 — İnsanların gözlerinin nuru onun nurundandır.Evet; Mustafanın yeri nazar sahiplerinin gözleridir.

5 — Veşşemsi Vedduha'nın mânasından haberdar isen bilirsin ki bu âyetler Mustafanın gönüller süsleyen ay yüzünün tarifidir.

6 — Mustafayı tanıyan fakir bir âşık şüphesiz yakinen Allahı tanımış olur.

7 — Çarha bak, yıldız askerlerinin azametine bak! Bunlar Mustafanın ipekli (vâlâ) elbisesi üzerindeki incilerin parıltısıdır.

8 — Benim kırık kalbim, daima onun aşkiyle çarpar.

9 — Hiç kendi derdini düşünmez, Yalnız onun âşıkıdır.

* * *

1 — Ey gönül, ruh, ancak Mustafanın nimeti ile yaşar. Kâinatın başlangıcı (yaradılışı) Mustafanın bir neticesidir.

2 — İki âlemden ürken, kaçan canımın simrugu Allaha şükrolsun ki can-ü gönülden Mustafaya ramolmuştur.

3 — Kevser onun ihsan ve merhametinin çeşmesinden bir nemdir. Âb-ı hayat, Mustafanın kadehinden bir katredir.

4 — Dünya çenge benzeyen endamını nasıl doğrultabilir ki o haşre kadar Mustafaya tâzim için böyle yerlere kadar eğilecektir.

5 — Mademki bizim bu sözlerimiz Mustafanın ilhamı iledir, niçin Ebu Cehil ehli hakkın sözünü inkâr eder ki...

6 — Her ne kadar gönlümün zikri daima Mustafanın adıdır, fakat bu dil ile onun adını anmaktan haya ediyorum.

7 — Bu dördüncü kafeste (dördüncü felek) hızlı adımlarla yürüyen güneş, Mustafanın tuzağının içinde uçan bir güvercindir.

8 — Ey padişahım evvelâ ümmetlerine büyük mükâfatlar ver; sonra da Selimin canına aşk şarabını ihsan et.

GAZELLER

- 5 -

1 — Gam kılıcı tenimi yaraladı. Daha da yaralansın. Belâ ve mihnetim arttı. Daha da artsın.

2 — Ey dostum, bana hayır dua etmek istersen:
Aşk kılıcı vücudunu daha ziyade yaralasın diye dua et.

3 — Yarabbi öyle âşıkım ki o keman kaşlının şuh gözü daha hunhar olsun diye kendi kanıma susamışım.

4 — Onun aşkının ıstırabını çekmek bugün zordur. Yarabbi, dilerim şimdikinden daha güç olsun da kimse onu kolay kolay çekemesin.

5 — Yarabbi, derdlilerin deva aradıkları vefa vadisinde onun aşkiyle kim hasta düşmüş ise daha beter hasta olsun, deva bulmasın.

6 — Niçin nasihat dinlemedi de gönlün arkasına takıldı, rezil rüsva oldu. Bu suçunun cezası olmak üzere bu hain (gönlü kara) gözlerim daha fazla kanlı yaşlar döksün.

7 — Selim, rakip bizi sevgilinin diyarından âvâre etti. Dilerim Allahtan ağyarın gözleri, etekleri gibi ıslak olsun. (Eteği ıslak namussuz demektir).

GAZEL

- 6 -

1 — Gönlüm dertli ise senin aşkının ıstırabı ona derman olsun, sevgilinin aşkının belâsı onun canının mumyası (ilâcı) olsun.

2 — O güzel, başımı yolunda toprak etmek isterse bu müjde bana kâfidir; başım, o ne emrederse öyle olsun.

3 — Beni öldürmek için kılıç kaldırmaya ne ihtiyaç var, benim gibi yüz tanesi onun bir kirpiğinin okuna feda olsun.

4 — Vücudumu hançerle parça parça ederse canıma minnet! Zira yüz tane can-ü gönül onun kapıcısının sadakası olsun.

sofrasını böyle süsledi; artık bu sofranın üzerinde tatlı gülüşünden daima tuz bulundurmalıdır.

6 — Selim, sevgilinin ayağını öpmek benim için devlet ve dibine batsın (başına toprak olsun).

servettir. O olmadıktan sonra devlet ve servet yerin

5 — Mademki o gül yanaklı, hattının sebzesile güzelliğinin

GAZEL

- 7 -

1 — Ben kimim, cananın dergâhından ayrı düşmüş bir âşık... Gam ve hasret çölünde canından ayrı düşmüş bir ten.

2 — O kadar mihnete alışmışım ki, ayrılık gecelerinde eğer bir an hicrandan ayrılsam canım yanar.

3 — Dostlarım, benim yüzümden çok üzüldünüz. Ne zamana kadar aşk ıstırabından ettiğim feryatları ayrı, ahımı, efgânımı ayrı dinlelyip mustarip olacaksınız.

4 — Ey gönül, aşk yolunda canını ver. Zira bu meydanda ayrılık kılıciyle her an yüzden fazla baş bedenden ayrılıyor.

5 — Kimse benim elemli halimi bilmez. Belki feleğin dostlarından ayırdığı bir kimse bir parça anlar.

6 — Yar, benden o kadar kaçıyor ki, bana cefa olsun diye hayali bile geceleri benden gizleniyor.

7 — Ey Selimî, yar daima elinde kılıçla geziyor. Bu kılıcı bilhassa senin elini eteğinden kesmek için taşıyor.

GAZEL

- 8 -

1 — Eğer gam, benim kendisinden ayrı nasıl yaşadığımı bilseydi acır ve bir nefes gönlümden ayrılmazdı.

2 — Gamdan canımı mahvediyorum da bu ağlayan, inleyen canımın halini bir kere sormuyor. Kimse âlemde yârından cüda olmasın.

3 — Sevgilimin zülfünün hayaliyle yaralı gönlümü sardım. Geceleyin merhem bulamıyan yaranın vay haline...

4 — Eyvah ki her an birbiriyle yarış edercesine hattı ayrı, kâkülü ayrı, kıvrım kıvrım zülfü ayrı, beni gam bağına sarıyorlar.

5 — Selimî eğer mecnundan daha beter oldu ise bu, hayret edilecek bir şey değildir. Zira o aşk yolunda benî Âdem cinsinden ayrıldı.

GAZEL

- 9 -

1 — Ey can âleminin güneşi, bize cemalini göster. Cihan değer o meleğin yüzünden duvağını kaldır.

2 — Bize az cefa et, seven dostlara yabancı gözüyle bakmak iyi insanlara yaraşmaz.

3 — Kalbin bizi bir kere düşünmeye tahammül edemiyor. Vücudun bu gömleğe ve elbiseye nasıl tahammül ediyor.

4 — Senin kapının toprağını ağyarın gözüne sürme yapmasın diye sabah rüzgârının diyarına varmasını istemiyorum.

5 — Ey Selimî, yoklukta sevgilinin cevri, âşıkın ıstırabı yoktur. Bu gam ve cefaya varlığımız sebep oldu.

GAZEL

- 10 -

1 — Her âciz, her biçare gam yolunda kendi kendine gezip yürüyemez. Bizi melâmet diyarında aşk kılavuzu gezdiriyor.

2 — Ey zahit, sarhoşlara dünyadan ne bahsedip duruyorsun. Vecd-ü hal olan yerde dünyanın hiçbir kıymeti yoktur.

3 — İşi yarına bırakma kadehi döndür saki, şarap içenlerin indinde bugün ile yarının farkı yoktur.

4 — Sâkinin gözü mahmurlaştı arkadaşlar, artık sevişmeğe müsaade ediliyor. Mecliste rind ariflere bir işaret kâfidir.

5 — Selimî, dershanede çeşmeden (veya meşrebinden) şarap içiyordu. Peymanesi de hocanın kellesi ve sarığı idi. Su gibi bunu doldurup doldurup içiyordu.

GAZEL

- 11 -

1 — Ne zamana kadar ah-ü feryat edip herkesin nazarında kötü kişi olacağım. Sâki, gel kadehi dolu dolu sun ki kendimden geçeyim.

2 — Yârimin hattının vasfını bir kâğıtta okuduğum zaman candan istiyorum ki o kâğıdın bir harfine kendimi kurban edeyim.

3 — Hayatta rüsvaylık ve bednamlıkla meşhur olayım. Bu ayrılışla belki kendimi iki âlem halkından kurtarırım.

4 — Sevgilinin köpeği benim feryadımdan bir nefes rahatsız olsa başımı secdeye koyup kendime yüz beddua ediyorum.

5 — Selimî, öyle istiyorum ki iki âlemden de çekilip kurtulayım. Âşıklar içinde bari bu suretle teferrüt edeyim.

GAZEL

- 12 -

1 — Yarabbi, ya o sevgilimin gönlüne biraz merhamet ver; benim bu perişan halime acısın. Yahut bu yaralı gönlüme biraz huzur ve sabır ihsan et.

2 — Halkın yanında dişini sıkıp feryad-ü figan etmemek kabildir. Fakat kanlı yaşlar döken gözü nasıl ağlamaktan menedelim?

3 — Bu sırları kimseye açmak kabil değilse de artık sevgiliye halimi anlatacağım.

4 — Ağlayıp inlemeğe çok alıştım dostlar, artık benden sabır beklemeyiniz.

5 — Yüzbinlerce vâdinden birine sadık kalmadı. Ey rüzgâr, o unutkan sevgiliye bizi hatırlat.

6 — Bu ne haldir ki kimden vefa ümit ettimse sonunda o ben hastayı cefa ile öldürdü.

7 — Ay yüzlü sevgilim, yanağının ateşini ne zamana kadar alevlendirip duracaksın. Selimî hasretten yandı; ona acı!

GAZEL

- 13 -

1 — Ey güzel, ney nasıl üfleyenin nefesini dinlerse sen de benim nefesimi dinle, benim sözümü dinle, kimsenin dediğine bakma.

2 — Gönlünün sırrını halka ifşa etme. Can bu yüzden bağrı dertli olmuştur.

3 — Dudağının etrafında hat bitmesine mâni ol. Şekerinin üzerine sinek ayağı kondurma.

4 — Eğer geceleri ay senin diyarında asesbaşılık ederse cemalini ona bir göster; onu utandır.

5 — Göz halkasından ip çeken gözyaşım, senin köpeğin için ip tasma yapmaktadır.

6 — Ürkmüş gönül kuşu vücuduma niçin alıştı biliyor musun? Ona senin oklarından kafes yaptım ondan.

7 — Selimî, dünyaya heves etmek abestir. Himmet et de bu manâsız heves ve düşünceden vaz geç.

GAZEL

- 14 -

1 — Bazan kendimi kaybedip visalini hatırlamak için dalıp gittiğim zaman gözlerim, hayalinden özür diliyor.

2 — Nasıl visaline nail olabilirim ki uzaktan cemalinin güneşini görür görmez kendimi kaybediyorum.

3 — O yüzde bir ben noktası bulunmazsa bu şaşılacak bir şey değildir. Çünkü, Sani-i hakikî ona hal ve manâ verdiği için hâlini (benini) hakketti.

4 — Onun hilâl gibi kaşlarının cilvelerinden bahsettiğim her gün, gözü beni insaniyet namına (kerem-ü ihsan olsun diye) ağlatıp kurban eder.

5 — Yüzünün hasretinden, derdinden Selimî'nin canı boğazına geldi. Ay yüzlü sevgilim, halinden sual etmezsen bile hiç olmazsa ona bir bak da halini gör.

GAZEL

- 15 -

1 — Üzüntümü halktan gizlemek istiyorum. Fakat ne yapayım, halimi ve vaziyetimi değiştiremiyorum ki...

2 — Gönülden bu aşk ıstırabı içinde nasıl yaşayabildiğini çok sordum. Fakat bir sualime cevap almak kısmet olmadı.

3 — Kâh oruç günlerini, kâh ayrılık gecelerini saymak... ayımı, yılımı ne zamana kadar bu üzüntüler içinde mahv-ü heba edeceğim.?

4 — Eyvah yine bayram geldi; yine her peri, benim canımı yakmak için bir kat daha süslenip güzelleşecek.

5 — Ne yazık o ümitsize ki arasıra hilâl kaşlısını görse bile aşikâr dua dahi edemiyecek.

6 — Senin hayalinle kan olan gönlümü sormasan dahi, ey canım, bari acı da kendi hayalini bir sorup sual et.

7 — Selimî'nin mahzun gönlünden bir an çıkmıyorsun. Ey benim ömrüm, visalinin kadrini bilmişsin.

GAZEL

- 16 -

1 — Yazık ki gönül alan ay yüzlü güzelimin gönlünde bir parça rahm-ü şefkat duygusu uyandırmadan kendi canımı aşk derdine müptelâ ettim.

2 — Gamdan o kadar zayıf oldum ki kemiğimin içindeki iliği su içinde bir kurdu seyreder gibi görebiliyorum.

3 — Ey güzeller padişahı, lûtfedip kanımı döktün de eşiğinin tozunu temizledin.

4 — Senin ismini anıp canımı yakıyor, kıskançlığımdan şu dilimi ateşlere yakmak istiyorum.

5 — Beni öldürmekten nasıl pişman oldun hayret ediyorum. Acıdın mı yoksa ok ve yayına zahmet vermek istemedin mi?

6 — Ey gönül, yolsuzluk ettiğin için böyle ayağın taşa çarptı. Bundan sonra artık dizginini sıkı tut.

7 — Ey Selmî, gönlüne gam ateşi düştü ise mahaldir, bir daha başkasının adını ağzına alma.

GAZEL

- 17 -

1 — Kâh ay gibi yüzünü benden çeviriyorsun (tâbî). Kâh siyah saçlarının ucunu kıvırıyorsun (pîçî).

2 — Bunlar kâfi değil mi idi ki bu kadar askerine can ve gönlüm üzerine ok yağdırmalarını emrettin.

3 — Senin yoluna yalnız gözyaşları değil gönlümün kanını döktüm. Eğer bu bir günah ise affet; zira kendi yolumu temizledim.

4 — Benim ay yüzlü güzelim, beni öldürmek için zahmet çekip serpuşunu yana eğme, kaşının bir serzenişli bakışı kâfidir.

5 — Her an rakiplere bakıyorsun, yazık değil mi, niçin bakışlarını böyle zayi' ediyorsun.

6 — Ne zamana kadar her vefasız güzelin önünde yanıp yakılarak sarı yaprağa benzeyen yüzümü topraklara sereceğim.

7 — Tam yerinde gönlümün imdadına yetiştin. Eğer o padişahının bu lûtfunun kadrini bilmezse senin aşkının ıstırabı ona haram olsun.

8 — Eğer ahımın şimşeğine kanlı gözyaşımdan su serpmesem o çarhı ve yıldızları yakar.

9 — Selimî'yi günahsız olduğu halde öldürdün. O kadar taş yüreklisin ki bu bigünah öldürdüğün biçareyi bir kere sormuyorsun bile.

GAZEL

- 18 -

1 — Bir ay oldu; ay yüzlü sevgilimi göremedim. Bu müptelâ canıma ne tedbir yapayım.

2 — Halim çok perişan... Dert dert üstüne geliyor. Bu devasız derdimi kime anlatayım.

3 — Ey sevgilimin kapısındaki köpekler, beni kovuyorsunuz. İnsan dostuna böyle mi muamele eder?

4 — Şairliğimin tutisi cennet bağında sıkılıyordu, nihayet kendini gam cehennemine atıp rahata kavuştu.

5 — Gönlüm, bir kere lûtf ile kendisine bakasın diye can veriyor. Ey güzeller şahı, fakirine bir iltifat et.

6 — Visal günü duyduğum sevinç bir günah ise, işte şimdi ayrılık gecesinin mihneti içinde onun cezasını çekiyorum.

7 — Ey Selimî, nafile ağlayıp sızlama. Hüküm o peri yüzlü güzelindir. Kendine sığınan biçareleri ister çağırır, ister kovar.

GAZEL

- 19 -

1 — Yaralı gönlüme tebessümünle tuz ektin. Ey ay yüzlüler sultanı, ben fakiri öldürdün.

2 — Her zaman bana bir rakip musallat ediyorsun. Bu muradına ermemiş biçareni ne zamana kadar böyle ayaklar altında çiğneteceksin.

3 — Güzellerin açtığı yaralara kolay kolay ilâç bulunmaz. Ben nasıl bu gittikçe artan dertlerime deva arıyayım.

4 — Akıl bana aşk ve cünundan vazgeç diyor. Arif olan insan bu uğursuz şeyler düşünen aklı kendine dost edinir mi?

5 — Ey Selimî, aşkına dair yüz tane efsane söylesen o zalim dilber sana kıl kadar acımaz.

GAZEL

- 20 -

1 — Ey humma, benim parlak güneşime ne kadar hararet veriyorsun. Ne zamana kadar benim hasta canımı yakacaksın?

2 — Hastalık âfeti sevgilimin vücudunu tahrip etti. Ey hicran, ben bundan sonra artık yaşıyamam. Çabuk yeryüzünde bizden bir eser bırakma.

3 — O kıvır kıvır saçlar, belâ çeken âşıkların gönüllerini artık alıp götürmesin. Bu benim sevgilimin (dildar) gönlünü ıstırap içinde kıvrandırıyor.

4 — Ey felek, sevginin (güneşin) renk ve kokusundan sende bir zerre olsaydı benim bahçe ve gülistanımı (sevgilimi) böyle safran gibi sarartmazdın.

5 — Ne olur, ona canımı feda edecek kadar işimi rast getir. Ne zamana kadar, ey kaza, işimi bozacaksın?

6 — Canımı sunmak için yazık ki kendim oraya yol bulamıyorum. Herkes de utancından bu nezrimi ona götürmüyor.

7 — Selimî, onun hal ve hatırını dahi soramadığım için beni ayıplama. Zira o şeref bizim haddimiz değildir.

GAZEL

- 21 -

1 — Cihanda güzel bir sevgili ile saf bir şarabı her hususta cennete, huriye ve kevsere tercih ederim.

2 — Puta da secde etsem, mescide de girsem bundan sonra onun kaşının takından başka bir mihrabım yoktur.

3 — Ateş canımı sardı. İçim bu kadar yandığı halde gözyaşımdan başka kimse bir damla su ile bu ateşimi söndürmüyor.

4 — Gece gündüz bir gülün sevdası ile bülbül gibi feryat edip duruyorum. Ben yiyecek, içecek, uyku nedir bilmiyen bir kuşum.

5 — Sabah rüzgârı zülfünün gecesini o yüzden uzaklaştırdı. Halbuki ben bu gam karanlıklarından bir mehtap umuyordum.

6 — Yanan gönlümden yükselen duman onun saçlarını kıvırdıkça her kıvrım bana can riştesi verdi.

7 — Canım dudağıma geldi. O zaman başucuna gelirim dedin. Ey can haberleri getiren güzel, çabuk ol yoksa beni bulamazsın.

8 — Gönülden surahi, ciğer kanından şarap ve yanan ciğerden kebap... Meclisimde zevk-u safa esbabı ancak bunlardır.

9 — Şairliğimin papağanı, ey Selimî, kalem kamışı ile her an o dudağı tavsif etmekte ve bu suretle bana saf şeker sunmaktadır.

GAZEL

- 22 -

1 — Senin gümüşler kadar beyaz yüzündeki ter tanelerini kurutsun diye can riştesi, senin sünbül saçınla rüzgâra tarak olur.

2 — Melâmete uğramış bir cehennemliğim; nasıl cennete girerim. Meğer ki cehennem, benim yanışımı görüp de utansın ve beni kabul etmesin.

3 — Kötü talihim karardı; nasıl visal umabilirim. (Siyeh kilim) bedbaht olan adama visal sabahı müyesser olur mu?

4 — Gerçi şehit ve âşıkım. (Visale ermişim) Fakat ayrılığa dahi razı olabilirim. Firakın ıstırabı beni ürkütmez. Zira cennetin lezzetleri benim nazarımda on para etmez.

5 — Ey beni tedavi için ilâç düşünen adam. Allahtan benim ölümümü iste, hekimi beyhude rahatsız etme.

6 — Ümit ve korkuyu bir tarafa bırakan adam ne visalden memnun ne de firaktan mahzun olur.

7 — Ben, senden utanıyorum da sen bana ettiğin cefadan hiç hayâ etmiyorsun. Filvaki haberin yok ama Selim'i sen yaktın.

GAZEL

- 23 -

1 — Ey gözüm, onun siyah zülfüne kâfir (örtücü) deme. Onun mezhebine girdiğimden dolayı ay gibi yüzünü görmedim.

2 — Nasıl onun yüzüne bakayım veya nasıl bana bakmasını istiyeyim. Canım onun nazarına lâyık değildir ki!..

3 — Ona vasıl olmak kudreti bende var mı? Uzaktan onun ordusunu görmek dahi bir fikr-i muhal. Olmayacak işi düşünmek benim için kâfi.

4 — Ey göz, eğer o zülfün seni istemesini diliyorsan sakın onun külâhının köşesini gözden kaybetme.

5 — Selim, o ay yüzlü dilber, bir akşam kaşını gösterdi. Onun bu akşamını sabahından daha iyi buluyorum.

GAZEL

- 24 -

1 — Mademki o ay parçasını istediğin gibi göremiyorsun, o halde gözünü hiç açma. Bakışların zayi olmasın.
2 — Cihan mülkünde aşk derdine çare olmadığı için Ferhat ile Mecnun onu yokluk âleminde aramaya gittiler.
3 — Gönül o kâküle düştü, ben de ayrılık vadisine. Ey gam, bu âvarenin halinden o âvareyi haberdar et.
4 — Ey peri yüzlülerin şahı bir yol bana bak. O aldatıcı nergisi (gözü) ne zamana kadar uyumuş gibi göstereceksin?.
5 — Canımın yaraları üzerine belâ okunu at. Bu parça parça gönlüm için bir lâlezar vücuda getir.
6 — Yarabbi, bundan evvel de aşkın hiç dermanı yok mu idi, yoksa felek benim devrimde mi bu derman usulünü kaldırdı.
7 — Ey Selim, o ay yüzlü dilberin gönlünde muhabbet yoktur. Felekten hiç şikâyet etme. Bahtın, talihin, yıldızın bu derece büyük günahı olamaz.

GAZEL

- 25 -

1 — Siyah saçları, kaşlarını yolundan şaşırtsın, onun başına fitne olsun diye sevgili serpuşunu çapkınca geriye attı. (Saçlarını alnına döktü).
2 — O kıvrım kıvrım saçlar güzelliğini bir kat daha parlatıyor. Zira onlar ay ışığına bir kadir gecesi oluyor.
3 — O güzeller padişahı, seher vakti seyrana çıkacak. Ey gözüm bu gece sabaha kadar uyuma, yolları (gözyaşlarınla) sula.
4 — Sevgilim ata bindiği zaman her feryadım bir nefîr oluyor. Belki bu suretle orduyu haberdar ederim.
5 — O ay yüzlüye bakmak aşk âdabına uymaz. Aman Selimî, gözlerine hâkim ol (gözünü gözle).

GAZEL

- 26 -

1 — Ey aşkının güneşinin dağı sineme ayna olan dilber, göğsüme çektiğim ateşli nallar o aynayı cilâlıyor.

2 — Benden başka hiç kimsenin canında senin derdinin dağı bulunmasın. Bu hazinedeki serveti (nakdi) başkasına vermeye razı olabilir miyim?

3 — Sinemdeki kini (yay oku atar gibi) sinemden çıkarmadıkça yaralı canıma gamının oku merhem olmadı.

4 — Ey güneş yüzlülerin güneşi, arasıra vefakârlık edip bu eski âşıkının hatırını sorarsan hiç ayıp olmaz.

5 — Ey Selimî, eğer aşk çobanı benim varlığımdan haberdar olsaydı, yün hırkasını (manevî fakr, dervişlik alâmeti) bana vasiyet ederdi.

GAZEL

- 27 -

1 — Sine levhasını aşk hazinesi yapmak istiyorsan aynanın üzerinden toz siler gibi gönlün üzerinden de düşmanlık tozunu sil süpür.

2 — Bütün kâinat, sana yönelse, sana iltica etse onun en hakirini dahi ayna gibi kucakla.

3 — Ey peri, gönül kuşu, tuzağa dane kaoymaya hacet kalmadan sana avlandı. Artık hat tuzağına ben'den yem koma.

4 — Senin kaşının mihrabından gözüm aydınlanmıştır. Evet süs için yapılan cam eşya, üzerine konduğu raf ne kadar süslü olursa o kadar güzel görünür.

5 — Sevgili nerede ise canların kâbesi de onun makamıdır. Hazreti İbrahimin yaptığı Kâbeyi, Medineyi tavaftan vazgeç.

6 — İncini gayıp kutusunda gizlemiştin. Nihayet söz söyleyip o defineyi açığa vurdun.

7 — Selim, o inciyi ele geçirmek için ay gibi geceleri sefineni tefekkür denizine sal.

GAZEL

- 28 -

1 — Ay gibi tecelli edersen bizim ne kadar sahib nazar olduğumuzu görürsün.

2 — Okunun kalbimde yerleşmesi daha iyidir. Çünkü şehirde gelip geçiciye o kadar hürmet etmezler.

3 — Seni tahayyül ettiğim zaman hayaline canımı hediye etsem, ey cihanın canı bunu reddetme. Filvaki hakir bir şeydir ama ne yapayım hazırda bu var.

4 — Eğer seher rüzgârı senin diyarının tozunu taşımasa kimse ona on paralık kıymet vermez.

5 — Altın gibi sarı yüzümüze senin aşkının sikkesini (damgasını) vurduktan sonra bu sikkeyi gönlümüzün alnı taşıyor.

6 — Âlemde peri senin kadar güzel olsaydı güneş gibi herkese yüzünü gösterirdi (böyle gizlenmezdi).

7 — Eğer senin endamının güzelliğini bulmak için bağrı yaralanmamışsa niçin «Kebk-i derî» nin ayağı kan revan içindedir.

8 — Snin elinden belki dolu bir kadeh içeriz diye meyperest olduğumuzu söyleyip duruyoruz. Yoksa bu bir bahaneden başka bir şey değildir.

10 — Yar gitti. Gönlü elinden giden ben biçare hor ve hakir kaldım. Ey rüzgâr, o yolcuya benden bir haber götür.

11—Gamdan ciğerimin kanı ile karışan gözyaşım, bu ciğer rengini (bir hususî renk) iyi bir bakam boyası haline getirmiştir.

12—Ey Selimî, dünyayı sana veriyorlar ama bu kadar küçük ve ehemmiyetsiz bir şeye hattâ dönüp bakma.

GAZEL

- 29 -

1 — Başımız, senin kapındaki köpeklerin hakipayi olduktan sonradır ki onun uğuriyle felekler kalesini ele geçirdik.

2 — Can-ü gönül ateşi bizde ondan ne kadar ziyadedir. Buna rağmen çarh, bizimle boy ölçüşmek istiyor. Hayret.

3 — Hâdiselerin dalgaları bizi yerimizden kımıldatamaz. Dağ bizim aşk gemimizin demiridir.

4 — Âlemde altın ve gümüş ile neye mukayyet olalım. Çektiğimiz ah bayrağı bizim altın sancağımızdır ve bu bize kâfidir.

5 — Dost kapısının eşiği bize müyesser oldu. Artık, Kayser ve Kâvus'un tahtını istemeyiz.

6 — Ümidimiz budur ki gökte güneş ve ay devrettikçe bizim de sagrimiz aşk bezminde dönüp duracaktır.

7 — Ey Selimî, habis düşman, askerimizin fütuhatının ilâhi bir tecelli olduğunu nasıl anlıyabilir.

GAZEL

- 30 -

1 — Felekler bizim tahtımız olmaya lâyık değildir. Gök ayağımızın altında ancak bir hasırdır.

2 — Bizim parlak güneş yıldızımız doğunca şahap tuğunun, seyyareler ordusunun ne kıymeti kalır.

3 — Biz, İskender gibi ab-ı hayat peşinde koşmayız. Bu yolda pîrimiz aşk ve tevekküldür.

4 — Allaha hamdolsun gönlümüzden geçen her arzu, peri yüzlü güzellerin attıkları ok gibi derhal ve çabuk hâsıl oluyor.

5 — Şarap kadehi (aşk) ezelde henüz mevcut değilken bizim sütümüz aşkın şekeri ile kaynaşmıştı.

6 — Güzellikte yarin benzeri yoksa aşk mülkünde de bizim bir eşimiz yoktur.

7 — Kâtibimizin kalemi ile yazılan yazı, ezeldenberi «tab'ı Selim» in temiz levhasındadır (1).

---

(1) Burada «Selim» kelimesinde tevriye vardır.

GAZEL

- 31 -

1 — Gam askeri hücum ettiği zaman bizim nefirimiz (askeri toplamak ve haberdar etmek için çalınan boru) âh-ü nâledir. Ey güzel gözlü bizim okumuzdan sakın.

2 — Bizim vesatetimizle Allahın kazası tecelli ettiği gün harbettiğimiz meydanda çengel yeni ay, darağacı ise asuman olur.

3 — Sabahleyin bizim feryadımızı işiten dünya, kulağına ufuk pamuğunu tıkar.

4 — Bize bütün cihan mülkünü arzettilerse de biz içinden ancak yarin sevgisinin ıstırabını beğenip aldık.

5 — Aşka kul olduğumuzdan dolayı nail olduğumuz ikbal bizi yedinci göğe yükseltti. Orada ay ve güneş bizim esirimizdir.

6 — Visal nurunu görüp canımızı feda ettik. Âşıklar meclisinden pervane bizim pîrimiz oldu.

7 — Selimî, hicran yüzünden gam ayağı altına düştü. Ey peri, elimizden tutup bizi kaldıracak zamandır.

GAZEL

- 32 -

1 — Varlık seraperdesi (harimi) eğer bize hail olmasaydı gönlümüz canan sohbetinden hiç ayrı düşer miydi?

2 — Yazık ki şimdi ayrılık denizinde girdap gibi (başı dönmüş) âvare dolaşıyoruz ve sahilimiz henüz gözükmüyor.

3 — Ne güzel gündür o gün ki visal ümidiyle maksut kâbesi yolunda bizi götüren mahfe tabut olur.

4 — Aşkının yolunda başı feda etmek çok kolaydır. Elverir ki yine konak yerimiz senin diyarın olsun.

5 — Senin aşkın su ve çamurdan yaratılan bu benliğimize çadırını kurduğu zaman baş kâseleri yokluk denizinde birer habap gibi idiler.

6 — Aşk saltanatını bize verdiklerindenberi felek türkü (güneş) bizden nur dileniyor.

7 — Ey Selimî şiir söyle ve yaz. Zira varlık tahtında elimize geçen şey ancak bu sözlerdir (şiirlerdir).

GAZEL

- 33 -

1 — Ey saçının sevgisi bizleri hayran eden güzel, saltanatımızın ihtişamı, senin aşkından dolayı çektiğimiz ıstırabın diyarındadır.

2 — Mis kokulu sünbüle benzeyen saçını başkalarının parmakları tarıyor. Allah bilir perişanlığımıza sebep budur.

3 — Her iki zülfün güzellik dibaçe (mukaddime) sine muttali olduğu için bizim divanî hattımız aşk yazısına başyazı (meşk) oldu.

4 — Senin kapının toprağından başka yerde devlet ve saltanat aradığımız için ve yalnız onun için şimdi çok pişmanız.

5 — Yarab; o yanağa âşık olduğumuzu ve o yüzden gizli gizli ne kanlar yuttuğumuzu, ebedî bir sır gibi başkalarından gizli tut.

6 — Ay ve güneş bizim nasıl bir huddam sahibi olduğumuzu anlasın diye söz büyüsiyle güzelleri avladık.

7 — Selimî, tatlı esen rüzgâr gibiyiz, kimseyi incitmeyiz. Bütün ufuklar bizim müslümanlığımıza şahittir.

GAZEL

- 34 -

1 — Yaptığımız bu seferler, çektiğimiz bu mahrumiyetler, bu perişanlığımız; gönüller huzur ve rahat içinde bulunsun diyedir.

2 — Altın çevgânı ay olan güneş türkü bizim kapımızda köle olmaya lâyıktır.

3 — Ahu avına çıktığımız zaman çalınan saltanat davulumuzu duyunca dağlar feryada başlar.

4 — Sani-i hakikî olan Allah, bizi yetiştiren dehkandır ki felek ağacını bizim gölgemiz altında yeşertti.

5 — Bizim kolaylığımız sana güç görünür ama biz himmetimiz sayesinde dünya kişverini kolayca zaptettik.

6 — Allahın bizi koruması bekçimiz olsun diye vücudum belâ okundan zırha döndü.

7 — Selimî, felek ve bütün cihan aşk sofrasıdır. Keşke bütün halk bizim soframıza misafir olsa.

GAZEL

- 35 -

1 — Ey ayrılığının derdi, hicranının ateşi gönüller rahatı olan sevgili, senin aşkının ıstırabı, muhabbet ikliminde bütün müşkülleri halleder.

2 — Belâya uğramış merdler gözyaşı içine timsah gibi dalıp sahillerden senin aşkının ummanına koşuyorlar.

3 — Fakîh hacca gidip sevap kazanıyor; fakat bilmiyor ki senin âşıkların fakr-ı küllî içinde ne servetler elde ediyorlar.

4 — Canan diyarını merdane tavaf eden bir âşık, ayağa muhtaç olmadan saadet vadisinde ne mesafeler katetmiştir.

5 — Selimî, yar söz söylemek için ağzını ve kâkülünden düğümleri açtı. Şüpheler yakin haline geldi. Bütün batıl olan şeyler anlaşıldı.

GAZEL

- 36 -

1 — Ne kadar güzelsin ki can ipleri senin saçının ucuna bağlanmıştır. Saçının her teli dinleri, imanları mahvetmiştir (rüzgâra vermiştir).

2 — Her an senin okun sineme isabet ettiği için gönül peykânların arasında kana battı.

3 — Senin diyarının köpeği vücudumu ısırdı. Bu zevk içinde bedenim neşveden yüzlerce ağız açmış gülüyor.

4 — Ben, senin aşkınla çöllere düşmüş, cansız bir vücudum. Belâ bulutunun gölgesine benziyorum.

5 — Ey gamının bezminde yakalar parçalanan güzel, orada onun yerine Selimin canı, ve o canı elbise gibi örten teni parçalanmalıdır.

GAZEL

- 37 -

1 — Ey nar çiçeğine benziyen yanağı ayı ve güneşi kıskandıran dilber, böyle güzel bir yüzün gece gündüz örtü altında kalması günahtır.

2 — Yanağının güzelliği bir gülistan, zülfün ise o gülistanın gölgeliği, şarapta dudağının aksi ise can murabbası...

3 — Kadeh dudağından kâm aldığı için sevincinden raks ediyor. Dudağının şarabı yanında şarabın zerre kadar itibarı yoktur.

4 — Bu hayatta gönül ıstırabından başka bir şey elde edemedim. Senin aşkın yüzünden can ve gönlümde rahat huzur kalmadı.

5 — Senin diyarından uzakta oradan esen rüzgârları kıskana kıskana ömür sürüyorum. Ey Selim, böyle geçen bir ömür hayat sayılır mı?

GAZEL

- 38 -

1 — O ay yüzlü güzel boynunu güneşten muhafaza için keçe serpuşunu bulut gibi arkasına atıyor.

2 — Yıldıza benzeyen gözyaşlarım, bulutlar arasından ıstırap ile yürüyen ay gibi onun izinden düşe kalka koşup duruyor.

3 — Yıldızların aya yaklaşmaları bir afettir. Gül yanaklarında gülyağı katreleri gibi beliren ter taneleri onu güzellikte hakikaten bir afet haline getiriyor.

4 — Feryad-ü figan ettikçe can riştesi onun okuna öyle sarılıyor ki feryad-ü figan eden sinem bir zahide, onun oku da rübaba benziyor.

5 — Av esnasında onun temreni kanlı oku, gamlı gönülleri kebap ediyorum diye cayır cayır yakıyor.

6 — Saçının her telinde iki yüz naz ve itap olduğunu bildiği halde «Selimî» o ay yüzlü güzele sevgi ve vefa bağlariyle bağlandı (1).

---

(1) Nüsha farkına göre:
O ay yüzlü güzel, saçının her teli ile yüzlerce naz ve itap etmesini bildiği halde kendisinde zerre kadar sevgi, vefa denen şey yoktur.

GAZEL

- 39 -

1 — Gece o ay gibi güzeli rüyada görebilsem diye düşünüyordum. Ben bu düşünce içinde iken ansızın güneş doğuvermez mi?

2 — O kâfir, güzelliğine o derece mağrurdur ki yüz şey sorsam bir tanesine cevap vermiyor.

3 — Padişahlara «alicenap» unvanı veriliyor. Bundan sonra bu unvan peri yüzlülere verilmelidir.

4 — Gönlüm ay yüzlü güzellerin kâh cefasına, kâh gazabına, kâh nazına, kâh azarına hedef olmaktansa eriyip hûn olması daha hayırlı.

5 — Ey Selim, her zerrede bir aşk visalinin tezahürünü idrak et. Doğrusunu Allah bilir ya bence bundan başka söze kulak asma.

GAZEL

- 40 -

1 — Ağzın bir hokkabaz gibi hayret edilecek şeyler yapıyor, meselâ otuz iki yıldızı bir hokkaya sokuyor.

2 — Dudağından, ağzından bir buse almak için yüz bin tane can dudağa geldi.

3 — Gözümde dudağının hayali Halep şişeleri içinde şekere benziyor.

4 — Yarabbi, Yarabbi diye feryat ediyorum. Feryadım çarha erişti. Hiç bu feryadımdan haberin var mı? (Yarab bu feryattan haberin var mı?)

5 — Aşkımın harareti ıstırabımı alevlendirdi. Sıtmanın alâmeti hararettir.

6 — Senin gözün elinde ayna gezdiren (dilenen) bir Hintlidir (siyah olduğu için). Halbuki ona rum türkü lâkabı verilmiş.

7 — Selim, gönlün aşk sultanına taht olduktan sonra saltanat tahtını artık isteme.

GAZEL

- 41 -

1 — Ey canım, dudağını öpmek istedim. Sen «sakın nam-ü nişanı olmayan bir şeyden bir nişan isteme» diye dudağını ısırdın.

2 — Senin gamının şerbetini tattıktan sonra zevk-u safadan canım sıkılmaya başladı.

3 — Üzüm suyu (şarap) içinde lâ'l dudağının aksi hem murabba hem de müferrih-i can (bir nevi ilâç) dır.

4 — Zülfüne ve yüzüne o kadar hayranım ki sabahı geceden ayırdedemiyorum.

5 — Gözünün türkü hem Irak hem Arap mülküne ne fitneler saldı.

6 — Senin aşkının düşünce ve ıstırabı içinde kendi ıstırabımı hiç düşünmüyorum bile. Ben, bir varlık, bir büyüklük, bir nesep meselesini düşünürsem o zaman müteessir oluyorum.

7 — Selim, rütbe ve mevkii terketmek suretiyle tacidar olmaya bak. Lâkin aşk ve edebi terketme.

GAZEL

- 42 -

1 — Ey ayrılığı ve aşkının azabı beni ezip mahveden güzel, sen canımın içindesin, hem gönüldesin, hem değilsin.
2 — Güldüğün zaman o dudak, o ağız güzel nükteler, garip lâtifelerle beni helâk ediyor.
3 — Melekler bütün yakut gibi hattat olsalar yine lâ'l gibi dudağının etrafında beliren hattına benzer bir yazı yazamazlar.
4 — Bizim ümidimizin ipi doğruca saçının kıvrımlarına varır. Bizim silsilemizi şeyhten, naipten filân sorma.
5 — Aya benziyen güzelim, Selimi visalinin hariminden kovdun. Eğer o ayrılık tuzağında bu ıstıraptan ölmezse şayan-ı hayret bir şeydir.

GAZEL

- 43 -

1 — Maksadım sevgili uğrunda canımı vermektir. Ben buna azmettim; bakalım Mevlâ ne gösterir.
2 — Derdime devasaz olmak için koşa koşa gelen zavallı hekim, kapımdan kan ağlayarak döndü gitti.
3 — Gönlüm onun zülfünün tuzağına tutulmuş, herkesten hakaret görüyor, ona levmediyorlar. Hem gurbete düşen hem zulüm gören insanın vay haline !
4 — O ay yüzlü sevgilinin güzelliğine gönül gözü ile o kadar hayranım ki gönlüm; karşısındaki bu maddî göze rakip nazariyle bakıyor.
5 — Ey zahit, beni kiliseden neye mescide çağırıyorsun, bu bir âlemdir. Şeyh (esselât) rind ise (essalip) der durur.
6 — Sevgilinin yüzünü görür görmez gönlüm yüz defa kendinden geçiyor. Ey Selimî, böyle bir gönülle sen nasıl ondan visal istiyebilirsin?

GAZEL

- 44 -

1 — Ortada bir vesile olmadan kimse sevgilinin diyarına gidemiyor. Ben de canımı ve nefesimi hediye etmek bahanesiyle oraya gideyim.

2 — Gözün beni gördüğü için hasta oldu. Ne yazık ki tabip, hastayı görüp hasta oldu.

3 — Ey güzel, mademki gönlü aldın götürdün. Biraz sabret canımı da vereyim. Tâ ki dostluğumuz yolu ile erkânı ile olsun.

4 — Visal günü sözünü nasıl dinliyeyim. Ağzından söz çıkması beni o kadar hayrete düşürüyor ki...

5 — Selimî, nasıl aşk adabına riayet edeyim. Nasıl yapayım. Bu yolda edip olarak kimseyi hatırlamıyorum ki...

GAZEL

- 45 -

1 — O güzeller şahı tac-ü taht üzerinde ben de mihnet ve talihsizlik makamında ne güzel görünüyoruz.

2 — Gam tahtı üzerine oturmuş ve göz perdelerinden bu tahta lâyık eşya tanzim etmişiz.

3 — Ey serv, elimden tut. Ağaç gölgesi gibi tefrika ve ıstırabın ayağı altında eziliyorum.

4 — Dudağından ayrı kaldıkça ciğerim gözlerimden parça parça dökülüyor. Kan ve toprak içinde gözyaşları dökerek yaşıyorum.

5 — Hicran ile gönlüm hoştur, derd şarabiyle de sarhoşum. Selim, ben tac-ü tahta bağlı adam değilim.

GAZEL

- 46 -

1 — Birkaç gündür kapının toprağına yüzümü sürmemiş, orayı rahatsız etmemiştim. O şuh, kâfir gözün bir müddet beni görmekten kurtulmuştu.
2 — Sensiz ne ölebiliyorum, ne dirilebiliyorum. Ne yapayım. Yine feryatlarımla başını ağrıtmaya geldim.
3 — Senden ayrı, muztarip nerede gecelesem yatağını, yastığını yâdederek kanlı gözyaşımla yastığıma güller işliyorum.
4 — Senden uzak kalırsam hayat da sanki benden uzaklaşıyor, ciğerim hûn oluyor. Beni çok ayıplama canım, onun için senin kapına böyle sıkı sıkı sarılmışım.
5 — Hicranın bana şarap yerine ne kanlar içirdi. Bari bir kere sor: «Ey Selim, benim dudağımdan ayrı kadehin nasıl devrediyordu» de...

GAZEL

- 47 -

1 — Bu hasret çeken gönlüm, belâ gözünün hastalığıdır. Daima gam dikeninin neşterile, cefa kaniyle dolar.
2 — Gam ve mihnet beni o kadar yaktı ki artık ne cehennemden korkuyorum, ne öleceğim diye üzülüyorum.
3 — Gönlümde çok sır var; fakat âlemde kendisine sır söylenebilecek bir dert ehli nerede?
4 — Aşk yolunda toprak olduysam ne zarar. Benim bu toprağa mensup fanî cesedim sabah rüzgârından korkar.
5 — Benim servi boylu güzelim, Selimî, cefa ediyorsun diye senin sevginden vazgeçmez. O gönlü yanık âşık gam diyarında vefa sahiplerindendir.

GAZEL

- 48 -

1 — O ay yüzlü güzelin saçının kıvrımı arasından görünen kulağı, ejderha ağzındaki inci ve cevher sadefine benziyor.

2 — Güllere benzeyen yüzün taze gelen hattı ile ne kadar güzelleşti. Bahçeye gül ve çimen ne kadar yaraşır.

3 — Ey huri, benden yüz çevirme. Güzel yüzüne temiz, riyasız bir aşk ile bakıyorum.

4 — Senin aşkının elemi içinde âciz, (biserüpa) çırpındım durdum. Öteye koştum, beriye koştum, başımda gördüğün saç değil, belâ çölünün dikenidir.

5 — Ey güzel, köpeğin Selim tarafına geldi diye üzülme. Biz vefakârız, köpeğinin ayağının gözümüzün üzerinde yeri vardır.

GAZEL

- 49 -

1 — Yaralı Mecnun her ne kadar belâ çölünün şahnesi (*) olduysa da ay yüzlülerin sevdasına benim gibi tutulmamıştır.

2 — Dünyada hiç bir şeye haset etmedim. Ancak benden evvel bu âlemde yine aşk âdeti vardı; ona haset ettim.

3 — Gûya gamda gönlümü muhafaza ediyordum. Halbuki bilmiyordum ki ben daha mevcut olmadan o benim can ve gönlümle aşina imiş.

4 — Ey gönlüm, cefaya alış. Zira sevgilinin aşkında vefa ayrılığın mukaddimesidir, onun zevki cefadadır.

5 — Yarabbi, Leylâ Mecnunun gönlüne cevr okunu attığı zaman benim deli gönlüm nerelerde idi.

6 — Keşke başım gitseydi de aşk sırrı faş olmasaydı; güzellere sevgi izhar etmek ne belâ imiş!

7 — Selim, gam vâdisinden saltanat tahtına düştüğün için neye üzülüyorsun? Ne yapalım, bu da Allahın takdiri imiş.

(*) Zabıta memuru, subaşı.

GAZEL

- 50 -

1 — Gam ile o kadar sıkı dost oldum ki dünyada gamdan başka bir şeyin varlığına inanmıyorum.

2 — Istırap ile gönlüm kan dolmuş. Bu halimle selâmet diyarını isteyebilir miyim? (Ruz-i elest) den kısmetimiz belâ imiş.

3 — Kılıcının ağzı göğsümden ayrıldığı anda bildim ki hicran sevinç kapısını artık yüzüme kapamıştır!

4 — Ben biçarenin kaburgasına saplanan her okun, ümit ağacı olup sevgi ve vefa meyvası verdi.

5 — Ey Selim, ister zühd-ü takva hariminde oturan sofu olsun ister şarap içen rind olsun hepsi can ve gönülden o sevgiliyi isterler.

GAZEL

- 51 -

1 — Sevgilimin boyu ile arkadaşlık eden, onun gölgesi değildir. Ben onun aşkına sadık kalarak toprak oldum. O gölge zannettiğin şey benim tozumdur.

2 — Sevgilisinden ayrı düşen ben, 'adem yolundan başka nereye gidebilirim. Benim bir tek bekleyenim var: Mezar.

3 — Baştan ayağa gam ve derdim; cananın meclisinde benim ne itibarım olur ki...

4 — Siyah bulutun belâ ateşi yağdırdığı gece benim kötü bahtımın alâmeti ve hayatımın günüdür.

5 — Böyle onun yolunun toprağı olmam, bir gün hatırına gelip «o benim yolumun toprağıdır» demesi içindir.

6 — Ey gönül onun okundan neye daima şikâyet ediyorsun. Sen vefasızsın, o bilmediği halde benim dostumdur.

7 — Ey Selim, onun aşkının ıstırabı içinde nasıl hâlâ yaşıyorum diye hayret etme; ölmek, yaşamak benim elimde değil ki...

GAZEL

- 52 -

1 — Perişanı zülfün benim ahvalime vâkıftır. Hattâ o kadar vefakârdır ki âdeta benim halimin şeceresidir (Silsile)

2 — Senin okunla yaralanmadıkça canım, pervaz edemez. Sanki hicranının oku benim kanadımdır.

3 — Sarhoş sarhoş senin köpeklerine yaklaştım. Zülfün: «Bu gece onu rahatsız etmeyin o benim abdalımdır» dedi.

4 — Bundan sonra artık Mecnunun türbesine gideceğim. Zira orası aşk ehlinin kıblesi ve benim gibilerin mezarıdır.

5 — Ey servi boylu güzel, «Selim, bizim köpeğimizdir» dedin. Bu bana ne devlettir. Allah vere de bu sözünden pişman olmayasın.

GAZEL

- 53 -

1 — Gam ayağının altına düşen benim eteğimdir. Eteğe düşen de benim yakamdır.

2 — Dert ehli nerede hicrandan bahsedip ağlasalar halk benim perişan halimden bahsediliyor zanneder.

3 — Sinemdeki yaraları üzerlerine dağ vurarak başkalarından saklıyorum. Zira onlar cananımın kılıcının yadigârlarıdır.

4 — Gece gündüz bu sevgi ıstırabı içinde yanıyor kendi kendimle dertleşiyorum; fakat hiç kimseye söyliyemiyorum. Benim bu gizli derdimden yüzlerce kıyamet âşikâr oluyor.

5 — Sevgilim için bir kimse yanarsa benim canım daha ziyade yanıyor. Ne yapayım dostlar, sizin canınız benim canımdır.

6 — «Benim aşkımdan muztarip olup feryat etmek ayıptır» diye sevgilim, dudağını ısırma. (Beni men etme) gönül, kendi başı için ağlıyor; bu benim efganım değildir.

7 — Ey Selim, istersen bana cennette şarap âlemi teklif et. Gül yanaklı saki olmadıktan sonra orası bana zindan gibi gelir.

GAZEL

- 54 -

1 — Aşka karşı bu yanıp kavrulan gönlümde öyle bir kıskançlık vardır ki güzelleri seven herkesin can düşmanıyım.

2 — Açıktan açığa adam öldüren, güzellerin gözüdür. Hiç bir ayıp ve kabahati olmıyan da benim gizli aşkımdır.

3 — Ferhat ve Mecnun efsanelerini bana ne kadar okudular. Onların macera ve ıstırapları benim perişan halimin bir şemmesi ancak olabilir.

4 — Yaşlı gözümün ırmağına uykuyu nasıl sokarım. Hususile orası benim salınan servimin konağıdır.

5 — Ey çadırı (halesi) içinde oturan ay gibi güzel, senin hayalinin sultanı için gözüm çadır, kirpiklerim de o çadırın ipleridir.

6 — Ben feryadımdan sıkılıyor diye efgan ediyorum. Halbuki o peri yüzlü benim feryat ve efganımla hiç alâkadar bile değil.

7 — Cismini bir anda yüz parça eden aşk ıstırabıdır. Melâmet dikeninden bir an hali olmıyan da benim eteğimdir.

8 — Gözyaşının seli gönül ateşini söndürmemelidir. Zira bu ateş benim ayrılık gecemin mumudur.

9 — Ey Selimî, nasıl can ve cihanı baştan başa yoluna feda etmem. Misafirim, aşk padişahıdır.

GAZEL

- 55 -

1 — Mihnet yolunun toprağıyım. Ayrılık benim otumdur. Başımın üzerinde belâ bulutu benim siyah çadırımdır.

2 — Rıdvanın bahçesi, (cennet) baştan başa benim âşkımın gülünün bir in'ikâsıdır. Cehennem ateşinin harareti benim ahımın ateşindendir.

3 — Dağlarca gamım var; fakat kimseye söylemem. Belki bu belâ ve zulüm benim yardımcımdır, sığınacağım yerdir.

4 — Istıraptan can versem aşkın sırrını faşetmem. Zira âşıklık rütbesi benim Allahımın sırrıdır.

5 — Ay yüzünün gamından vücudum bir samana döndü. Bu kehkeşan (saman yolu) kıvılcımları benim samanımın ateşindendir.

6 — Sevgili giderken yolunun üzerinde; Selim'e rastladı; döndüğü zaman naz ile «o hâlâ benim yolumun üzerindedir» dedi.

GAZEL

- 56 -

1 — Dert memleketlerinin padişahıyım. Belâya sığınıyorum. Sonsuz gamım benim askerimdir.
2 — Geceleri penceremden ay ışığı girdiği zaman benim ay yüzlü sevgilimdir diye heyecandan yerimden fırlıyorum.
3 — Ey canım, senin aşkının yolunda çok belâ gördüm. Bilmiyorum ki ayrılığın yüzünden daha ne felâketler beni bekliyor.
4 — Zülfünden bahsedip hata ettim. Fakat senin affın benim hatamdan daha çoktur.
5 — Sana gönlümden yükselen duman ile bir mektup yazdım. Kabul et; o benim kara bahtımdır (sernamei siyah)
6 — Selim, senin diyarında hâk ile yeksan oldu. Lâyıkmıdır ki artık ona «benim yolumun toprağıdır» demeyesin.

GAZEL

- 57 -

1 — Bu âşık canıma senin aşkın öyle bir belâdır ki bu aşk içinde visal dahi bana başka bir belâ oluyor.
2 — Ben senden ancak cefa istiyorum; zira biliyorum ki sen benim vefama güvenerek bana cefa ediyorsun.
3 — Varsın zevk ve safa ehli senin visalinle sevinsin. Aşkının ıstırabı yalnız bana mahsustur ya; bu bana kâfi.
4 — Dert meclisinde senin gamınla o kadar ölüyorum ki her feryat bana bir mersiyedir zannediyorum.
5 — Eğer lûtf edip «o benim dilencimdir» dersen Selimî, dünya tâcına dahi baş eğmez.

GAZEL

- 58 -

1 — O yeşiller giymiş güzel yok mu? İşte o beni perişan ediyor. Muhakkak ki Hızır, onunla ayni renkte elbise giydiği için bu şerefi kazanmıştır.

2 — İdris gibi yüz peygamber bütün cennet hurilerile beraber onun elbisesindeki bir ipliğe can ve gönül bağlamışlardır.

3 — Elbisesini İsa boyayor; güneş ona hizmet için her gün böyle hararetle başının üzerinde dolaşıyor.

4 — Servi, gölgeden seccadesini niçin toprak üzerine sermiştir biliyor musun? Gündüzleri onun endamı gibi bir endama malik olsun diye secdeler edip Allaha yalvarıyor.

5 — Canım, gönlüm onun köpeğine lâyık olduğu hürmet ve riayeti ifa için gittiler. Fakat can vazifesinde kusur etti; gönül de onu lâyıkı veçhile taziz edemediği için hâlâ mahcup!

6 — Onun güzelliğinin aynasına dalıp kaldığım zaman Allaha kasem ederim ki Allahta, Allahın sun'unu temaşa ediyorum.

7 — Ey Selimî, onun güzelliğinden (suretinden) gözünü ayırma. Zira mâna ziyneti bütün onun suretindedir.

GAZEL

- 59 -

1 — Sevgilim, benden kendini gizledin, canımı yaktın. Dostum, dostlara böyle muamele edilmez.

2 — Ümit riştesi (ipi), senin zülfünden kesilmedi (kısa olmadı) sevgilim, insan kendi canından ümit kesebilir mi?

3 — Bu âlemde visale nail olmadın. Belki o âlemde ayağını öpebilirim diye toprak oldum.

4 — Bundan sonra dilenci sıfatile bin kere dünyaya gelip eşiğinin toprağını öpeceğim.

5 — Sevgilim, her zaman bu dert dolu gönlümden bahsediyorum. Beni ayıplama; zira Selim gibi kendimden bihaberim. (Ne yaptığımı bilmiyorum).

GAZEL

- 60 -

1 — Nasıl ki bir hasta, kendini görmek istemez, kendine can düşmanı kesilirse gözün de bana baktığı için öyle pişman olmuştur.

2 — Zülfün, sanki benim ahımın dumanından perişan olmuş gibi her teline (bana karşı) yüzlerce harp, fitne ve belâ düğümlemiş.

3 — Bana evvelâ kendisi vefa gösterdi; sonra dönüp cevr ile beni öldürüyor. Bense onun işi kolaylaştı diye memnun oluyorum (vefa güç, cefa kolay olduğu için)

4 — Endamı ile yüzlerce servi hıramanı kıskandıran o güzel niçin başımızın üzerine merhamet gölgesi salmaz, onu bizden esirger.

5 — Gönül, visal zevkinde derman istemez. Zira bize gam, sürur; dert ise dermandır.

6 — Ben öldükten sonra mezarıma bakan: «Ah, bunu hicran ıstırabı öldürmüştür» diye ağlar.

7 — Selim o kadar gamlıdır ki, dostlar başından irak, hiç bir mahremine bu ıstırabı açmadığı halde onlar onun haline ağlamışlardır.

GAZEL

- 61 -

1 — Aşkın sırrını, nüktesini açığa vuruyorsam, bu bir delilik. Dert ortağına sırrını doğruca söylemek bilâkis akıllıca bir harekettir.

2 — Aşk hali ile hallenen birisine mahallinde kendi ahvalini artıksız eksiksiz açmak en büyük mertliktir.

3 — Daima senin diyarının köpeğine yabancıyım diye, ey güzeller şahı, benden utanıyorsun.

4 — Yanayım diye gamının etrafında dönüp dolaşıyorum. Ne yapayım; canını feda eden bir mum alevi küçük bir pervanedir.

5 — Ben nerede, senin visaline nail olmak nerede? Âlemde «Selimî» gibi senin aşkınla, derdinle bir arada bulunmak benim için kâfi bir saadettir.

GAZEL

- 62 -

1 — Ağzını açıp bir lâkırdı söylemiyorsun. Vaziyet müşküldür. Bir söz söyle ki bu müşkül anda o sözle tefe'ül edelim.

2 — Eğer sineme na'l kesiyor, arkası arkasına yüzlerce dağ vuruyorsam hayret etme. Zira bu da gönlümün ayağına senin aşkının ıstırabından yapılmış bir halhaldir

3 — Ateş gibi kırmızı yanağının üzerinde beliren hattına dudağının kırmızılığı da aksedince yüzüne al basmış zannolunur.

4 — Gözlerin âşıklarını öldürmeyi çok sever. Hayret ediyorum, beni öldürmek hususunda niçin ihmal ediyorsun.

5 — Aşk yolunda Selimî kimdir hiç biliyor musun? Bir dertli, belâ diyarında bir abdal.

GAZEL

- 63 -

1 — Ondan ayrı bir nefesim yoktur ki dert ve gamla geçmesin. Fakat son demimde eğer ona vasıl olmak ümidi olsa yine keder etmem.

2 — Bir müddet Mecnun aşk mülkünde padişahlık etti ise de bu zamanlar aşk mülkünün padişahlığı ancak benimdir.

3 — Ferhad ile Mecnunun aşk ile ne derece perişan olduklarını herkes bilir. Fakat şimdi benden daha perişan meşhur bir âşık yoktur.

4 — Öyle görüş sahibi (sahib-nazar) oldum ki her nereye baksam orada benim sevgilimin resminden başka kimsenin resmini görmüyorum.

5 — Selimî, aşk padişahından yüz çevirme, padişahlık et. Zira âşık olmıyan kimse esasen adam değildir.

GAZEL

- 64 -

1 — Bayram geldi. Herkes sevgilisi ile mes'ut, bahtiyar. Halbuki ben sevgilimi tebrik etmiye muvaffak olacağımı dahi ümit etmiyorum.

2 — O ay yüzlü güzelden ayrı bayram mı geldi kıyamet mi koptu, ne bileyim. Âşıklara böyle bayram ancak matemdir.

3 — Bayramda herkes kendi sevgilisile ayrı bir âlem yaşar. Halbuki ben sevgilimin hayaline dalmışım, âlemle hiç alâkam yok.

4 — Yeni ay görmedim ama bana çıldırıyorum gibi geliyor. Öyleya cananımın kaşını düşünüyorum. Onun yeni aydan ne farkı var?

5 — Bayramda onun elini öpmedin diye ey Selimî, müteessir olma. Zira onun değil elini, ayağını öpmeğe bile kimse muktedir değildir.

GAZEL

- 65 -

1 — Visal bezmine yol ve yüz bulamıyan âşık ne bahtiyardır. Bazan elde edilen bazan da edilmiyen bir visal ne kadar ıstırap verici bir şeydir.

2 — Sana âşık olduğum için beni mücrim sayıyor ne kadar kahr ediyorsun. Ey gönül alan (dilber) güzel, gönlümü sen kendin aldın, benim o kadar günahım yoktur.

3 — Gönlümü zülfün payimal ettiği halde sesini çıkaramıyor. Bir Hintli hizmetkâra gücü yetmiyen bu gönlüm, ne kadar biçare ve mazlumdur.

4 — Ey canım, âleme öyle bir fitne salmışsın ki, şuh gözlerinin belâsından emin olan bir yol yoktur.

5 — Hanümanı mahvolan ben biçareden okunu esirgeme. Zira canımın tek sığınacağı yer senin gamının oklarından vücuda gelen dağdır.

6 — O kâkülden uzak kaldığım zamanlar ağlıyarak dolaştığım sahralarda bir ot yoktur ki senin sevginden dolayı çektiğim ıstırabın kokusunu taşımasın.

7 — Selimî, daima benden istediğin nedir? diye soruyorsun. Eğer gönül dayanabilirse senden onun arzusu bir bakışına nail olmaktır.

GAZEL

- 66 -

1 — O ay yüzlü güzelin ben değersiz âşıkına ettiği cevrü eziyet haddini aştı. Ey gönül yar bize öyle haddinden fazla lûtfetti ki bunun karşılığı olarak ona canını feda etmelisin.

2 — O gül yanaklının yanakları o kadar nazik ve berraktır ki hattı daha gelmeden görünüyor.

3 — Ey güzellerin serfirazı, bir söz ile beni bahtiyar et. Zira bu hakirin ıstırabı hadden aştı.

4 — «Senin hakkını ancak kıyamette veririm, senin haddin budur» demişsin. Ey servi boylu, bir salın kametini göreyim, zira intizar haddini aştı.

5 — «Benden bir vefa görebilmek için yüz cefama katlanmalısın» demişsin.. Benim vefasız sevgilim, cefanın sayısı hadden aştı.

6 — Feryad-ü figandan başka bir kârım yok. Ey işleri yoluna koyan sevgili, benim derdime derman ol ki bu feryad-ü figan işi hadden aştı.

7 — Ey Selim her ne kadar hayatın belâları, ıstırapları hadden aştı ise de, bizim için sevgilimin nerkise benziyen gözünden başka bir fitne yoktur.

GAZEL

- 67 -

1 — Kanlı gözlerimden yağan gözyaşı değildir. Onlar parça parça lâ'llerdir ki madenden çıkıp yuvarlanıyorlar.

2 — Âşık Mecnun, Leylânın köpeğinin ayağına yüz sürmeğe başladı başlıyalı gözünü kanlı gözyaşından temizledi.

3 — Sevgilinin didarına hayran âşık, nâsıh cenneti arzetti. Fakat âşık eğilip sevgilinin diyarının toprağını öpmeğe başladı.

4 — Bir gül yanaklının visalinin kokusundan vecde gelen bülbül, gönlüne gam dağını vurduktan sonra gül toplamıya başladı.

5 — Ey Selimî, dostu istiyorsan candan geç. Sevgilinin yolunda yelen âşık için can, (kendisini sevgilinden ayıran) bir perdedir.

GAZEL

- 68 -

1 — Puta benziyen saça âşık olan herkes zühd-ü takvayı *terkedip puta tapmıya başladı.*

2 — Aşk-u muhabbet gülşeninde gezen kimsenin nazarında dünya ve yıldızlar beyhude yere dönüp duruyorlar.

3 — Âşıkların gönlüne aşk nesimi esmeseydi vefa gülistanında goncalar açılır mıydı?

4 — Âdemin çamuruna rahmet yağmuru yağmıya başladığı zaman bizim gönlümüz sevgilinin visal gülü üzerine bülbül gibi konmuştu.

5 — Selimî gibi şarap içmeğe başlıyan herkesin ebediyen dünya muradı üzerine döner, çarh kadehi de onun istediği gibi devreder.

GAZEL

- 69 -

1 — Yarin bize lûtuf ve inayeti azalırsa biz de nihayet visal arzusile ölür gideriz.

2 — Yarab, hicran gecesi ne belâdır ki ona sabahın nefesinden başka hiçbir şey müessir olmuyor.

3 — Ey sefere çıkan ay, gönlümü kendinle beraber götürdün gittin. Artık avdet et; cemaline son derece müştakız.

4 — Eğer hidayet nuru bana yol gösterirse kapının toprağından ağlıyan gözümü aydınlatacağım (sürme çekeceğim).

5 — Papağanı hikâyeler anlattığı için beslerler; halbuki biz senin taze (yeşil) hattından asla bir söz işitmedik.

6 — Allaha yüz şükür olsun ki ben de onun köpekleri arasında sayılıyorum. Yardan şikâyet edersem âşıklık bana haram olsun.

7 — Padişahlık tahtı üzerinde güzelliğinin şarabile sarhoşsun. Selimî'nin sana canını feda ettiğini nereden bileceksin?

GAZEL

- 70 -

1 — Sevgilinin aşkı sebep oldu da canım, hâdiselerin belâlarından biraz rahat etti.

2 — Şarap seli, herkesten kötü şeyleri silip süpürür. Niçin fakih ona ümmülhabais demiş?

3 — Âdemden bu ana kadar aşktan bahsedildiği halde kimse işin aslını bilmiyor.

4 — Aşk yolunda çok konak yerleri vardır; öyle bir iki üç değil.

5 — Âlemde Selimî'den başka kimse Ferhad ile Mecnunun gamına vâris değildir.

GAZEL

- 71 -

1 — Yârın dergâhında daima ağyardan bahsediliyor. Yârın diyarında daima bu şekilde konuşmak caiz değildir.

2 — Harp gününde biz kılıç dili ile konuşuruz. Olur olmaz her şeyden bahsetmek çocukların işidir.

3 — Bana haset eden gıyabımda yüz tane yalan söylesin zararı yok; ben onun gibi kötü sözlü ile bahse tenezzül etmiyeceğim.

4 — Mecnun gibi viraneye düşmüş bir âşıkım. Kâh kendi kendimle, kâh kapı ve duvarla konuşuyorum.

5 — Ey Selim, dünya padişahlığından maksat bir şan ve şöhrettir. Bu murdar dünyaya hiç rağbet edilir mi? Biz onu kale bile almayız.

GAZEL

- 72 -

1 — Senin diyarında oturan gülistana muhtaç değildir. Sana müştak olanın Rıdvanın bahçesine (cennete) ihtiyacı yoktur.
2 — Senin zülfünün kâkülüne gönül bağlayan aşk kâfiri ne can ile bağlıdır, ne imana muhtaçtır.
3 — Senin sevdan ile avare olan perişan can, perişan zülf ucuna muhtaç değildir.
4 — Her gece saçının ucunu ve gözünün köşesini (kaşını) düşünerek hayran olan ben, ay ve güneşe muhtaç değilim.
5 — Ben sevdazede o heves peşinde değilim ki âşıklar sırasına girdikten sonra ser-ü samana muhtaç olayım.
6 — Ne güzeldir o fakir âşık ki cünun mülkinde dert ve gam ile uzlaşıp dermana muhtaç olmaz.
7 — Selimî bugün aşk padişahının askeridir. Ne bir Hana tâbi ne de Hakana muhtaçtır

GAZEL

- 73 -

1 — Aşk mülkinde şarktan garptan haraç aldım. Gam askerinin padişahıyım. Leclâç'dan (meşhur kumrabaz) korkum yoktur.
2 — Aşkın Keremi ile devletim öyle bir dereceye ermiştir ki himmetim yedi iklimden bac alır.
3 — Fâni dünya tahtı için niye uzun uzun düşüneyim. Benim tahtım, bahtımdır. Fetih ve nusret de tâcımdır.
4 — Benim askerim kılıç denizinin cevheridir. Yüksek himmetim sayesinde hiçbir şeye muhtaç değilim.
5 — Her ne kadar hilekârane ve mizacıma göre iyi söz söylerlerse de ne emîr, ne de vezirin sözleri hoşuma gitmez.
6 — Gönlüm, dert ve gama alışmıştır. Tabibe söyleyin bana ilâç vermesin.
7 — Selim; bir belâ dağıdır, hasut ise onun karşısında bir hırs şişesidir. Dağ ile çarpışan bir cam parçasının âkıbeti bellidir.

GAZEL

- 74 -

1 — Yine o servi boylu güzel sarhoş salına salına gidiyor; eteğini beline bağlamış, külâhını da yana eğmiş...

2 — Şarap ateşinden yüzü gül gibi parlamış, siyah saçını külâhının yan tarafından çıkarmış.

3 — Kara gözünün ucu ile şöyle bir yan baksa yüz tane âşık korkusundan can verir.

4 — O zülfün benim ahım ile perişan olması hayret edilecek şey değildir. Zira rüzgâr esince sünbül dağılır, bükülür.

5 — Ey servi boylu güzel, Selimî'ye bir bak. Lâkin Allah aşkına o sert yan bakışınla değil.

GAZEL

- 75 -

1 — Ey sâkî, kadehin seher vakti bir başka keyfi vardır. Haydi kalk, meclisi kur, bize şarap ver.

2 — Aşk ve vefa yolunda öldürüienin bir başka hayatı vardır. Sarhoşlar da bir güzel elinden kadeh aldıkları her an ayni hayata, ayni zevke nail olurlar.

3 — Rindler sürahinin süsünde değillerdir. Şarap olsun da ister toprak kadehte ister altın kadehte olsun.

4 — Sevgilim, bana şarap verdiği zaman beni tahzir için dudağını ısırıyor, ben ise onun dudağının aşkı ile kadehi yüzlerce defa öpüyorum.

5 — Selimî, bizim meclisimizde asıl kâfirlerin kanı şarap, kafatasları da kadeh olmalıdır.

GAZEL

- 76 -

1 — Ey güzel, sevgi ancak senin hattını metheder. Güzellik nüshası ancak senin yanağında şerhedilmiştir.

2 — İster akşam ister sabah olsun daima senin saçını ve yanağını tahayyül ediyorum.

3 — Senin aşkının derdi gönlü hasta olanların devasıdır. Senin aşkının ıstırabı ruha rahat verir.

4 — Her an can yakan okun bana yüz tane feyiz kapısı açar.

5 — Seni tahayyül ettikçe Selimî'nin biçare gönlüne yüz binlerce fütuhat vaki olur.

GAZEL

- 77 -

1 — Sâkî, sabah şarabı zamanı gece şarabını getir ki başımdan bu humarı alıp ruhuma ferahlar versin.

2 — Rindin yanında meyhane peykesi tahttan daha iyidir. Zevk ve neşe içinde geçen bir an Nuhun ömründen daha iyidir.

3 — Zahit, aşktan ve şaraptan tövbe et deme. Ben bu nevi tövbeler etmiyeceğime dair nasuh tövbesi etmişim.

4 — Şarap olmadan, sevgi olmadan ve sevgilinin dudağından meze alınmadan âşıkların gönlüne bir an fütuhat erişmez.

5 — Şişede ne varsa kadehe döksünler. Selimin devrinde buluttan güneş çıksın.

GAZEL

- 78 -

1 — Ey güzelliği baştan ayağa kadar ahenkli ve çeşnili olan güzel, yanağındaki ben parlak aya müreccahtır.
2 — Senin dudağından ayrı olduğum zamanlar gözyaşımın ipine o kadar lâ'l diziyorum ki gece gündüz gözüm seni zikrederek tesbih ediyor.
3 — Ben mahzuna o zülften asla bir sahih haber getirmediği için rüzgârdan şikâyetim var.
4 — Gönlüm ve canım tamamen zulüm yarasiyle doldu. Lâkin senin kılıcınla olduğu için hiç de çirkin görünmüyor.
5 — Ayağını öpmek istiyorum, bırakmıyorsun. Ey güzel Selimîye bu kadar açıktan açığa zulmetme (zulm-i sarih)

GAZEL

- 79 -

1 — Sevgilimin sarhoş gözü uykudan kızarmış. Şarabın hararetinden yüzü kızarmış, terlemiş.
2 — Hançeri, parçalanmış gönlümü deldi geçti. Lâkin sinemin hararetinden kebap şişi gibi kıpkırmızı oldu.
3 — Hiddetten kızarmış yüzü ile âşıkını azarladığı zaman gökte ayın rengi saman gibi sapsarı olur.
4 — Onun huzurunda nekadar mahcubum (ru-zerd) bak ki bana bir şey sorarsa cevap verirken kıpkırmızı kesiliyorum.
5 — İçtiği zaman yüzü şarabın tesiriyle güller gibi kızarıyor. Evet şafak zamanı güneş kırmızıdır.
6 — Sevgilimin yakut gözünün kanla dolu olması daha iyidir. Kırmızı şarap kadehte ne güzel gözükür.
7 — Kitabın içindeki kırmızı şiir yaprakları ekseriya belâlar altında ezilen Selimin kanlı gözyaşlarındandır.

GAZEL

- 80 -

1 — Senin zülfünden ayrı canımın ipi tel tel oldu da kirpiklerimden gözyaşlarım iplik gibi akıyor.

2 — Dün senin kanlı kılıcını dilimle temizledim. Dudağım parça parça, dilim tel tel oldu.

3 — Köpeğinin çuluna bir ip bükmek isteseler gözümün damarından mütemadiyen ona iplik verirdim.

4 — Vücudumda sinir ve damardan başka bir şey kalmadı. O dahi ey servi boylu sevgilim, senin hasretinden tel tel oldu.

5 — Visal gecesi eğer muktedir olursam Selimî gibi can riştesini tel tel senin zülfüne bağlıyacağım.

GAZEL

- 81 -

1 — Senin aşkından mecnun olan gönül, daha mecnun olsun, gam diyarında daha perişan ve rüsva olsun.

2 — Güzellik gülünün üzerinde yetiştiği servi boyun daima daha taze, daha güzel olsun.

3 — Güzel gözün hile ile beni öldürdü; fakat zarar yok, o güzel göz, isterim ki, aşk uyandırmak fenninde daha mahir ve daha âlim olsun.

4 — Ben her ne kadar gam yolunda gün günden daha alçalıp toprak oldum; fakat yine dilerim, senin güzelliğin mertebesi gün günden daha yüksek olsun.

5 — Ey Selim, gerçi senin için gam daima bol bol hazırdır. Fakat bundan daha ziyade ve bundan daha iyi şekilde hazır olsun.

GAZEL

- 82 -

1 — Bak gözlerim nasıl senin aşkının sırrını faş etti. Halk karşısında kendi gözüme de itimadım kalmadı.

2 — Gam; benden başka bir dostu, bir munisi olmadığını söylüyor; ben de ondan başka bir yar, bir arkadaş tanımıyorum. Ben gam ile bahtiyar olurum; o da benimle mesrurdur.

3 — Onun visaline ermek hayal, ondan uzak olmak muhal. Yarabbi ben, bu muradına ermeyen perişan, ne yapayım bilmem?

4 — Dert yolunda bir toz, aşk eşiğinde toprak olmak keykâvusun tac-ü tahtından, Keykubadın padişahlığından daha iyidir.

5 — Mademki her okundan canıma bir hayat erişiyor, ey Selimî o artık yaydan elini çekmesin. (Daima bana ok atsın).

GAZEL

- 83 -

1 — Beni zulmü ile öldüren o güzeller padişahı tatlı bir gülüşile yeniden hayata kavuşturdu.

2 — O güzellik diyarının padişahı beni öldürürse kime gidip feryad edeyim, hakkımı kimden istiyeyim?

3 — Keşke nefesim tutulsa, bıktım artık, ne zamana kadar şehrin asesi (polisi) gelip benim feryadımdan dad bir feryad iki diye şikâyet edip duracak?

4 — Şimdiye kadar sen bana cefa ediyor, ben de sana karşı vefakârlık gösteriyordum; bu şimdiye kadar böyle oldu, bundan sonra da böyle olsun.

5 — Mecnun eğer Selimî'nin şiirlerini işitseydi vefakârlık dersi öğrenir, doğru yola girerdi.

GAZEL

- 84 -

1 — İstemiyorum ki bana uzun uzun bakasın. Zira seninle karşılaştığım zaman derdim, hicranım ziyadeleşiyor.

2 — Senin ayrılığının gönlüme açtığı yara ile müsterih ve müteselliyim. Fakat seni görünce kendimi o kadar kıskanıyor, sana o kadar mütehassir oluyorum ki derdim yüz kat ziyadeleşiyor.

3 — Gönlü yaralı bir fakir, yüzüne nasıl bakabilir. Seni görür görmez derhal kendinden geçer.

4 — Ey Leylâ kadar güzel sevgilim, aşkından gece gündüz Mecnun gibi dağlarda, kırlarda dolaşan bir esirin halini nereden bileceksin?

5 — Aşkının ıstırabı ile çöllere baş vurmıyacağım, lâkin ne yapayım hicrandan başka bizimle yol arkadaşlığı eden bir kimse yok ki...

6 — Ben kimim ki beni yadetmeni istiyeyim. Eğer ansızın beni bir kere tahayyül ediversen ne devlet!

7 — Bir başkası adını yadediyor diye düşündükçe kıskançlığımdan gönlümün kanı gözyaşı halinde gözlerimden akıyor.

8 — Ey Selimî, bir gün gelir başımızın üzerinde sevgilinin kılıcı parlar ümidi ile hasretten canım dudağıma geldi.

GAZEL

- 85 -

1 — Başım sevgilinin eşiğinde ayaklar altında ezilirse belki talihsiz gönlüm, bir parça bahtiyar olur.

2 — O huriler kadar güzel sevgilim, beni diyarında perişan bir halde görünce: «Bu âşık gittikçe pek divane, pek meczup oluyor» dedi.

3 — Bu çarh değirmeni altında o kadar muztaribim ki ayların, yılların dönmesiyle başımın üstünde neler dönüyor farkında değilim.

4 — Sana söylenecek yüzlerce sözüm varken, ey sevgilim, bilmem ne hal oluyor; huzuruna geldiğim zaman dilim tutuluyor, birşey söyliyemiyorum.

5 — Gamzenin oku ile gönül kuşunu boğazladın. Kanadı kırılmış kan içinde debelenip duruyor; bak ta haline acı.

6 — Aya benzeyen sevgilim, güneş yüzünü Selimî'den ne saklıyorsun? O bir kere yüzünü görmekle ne kadar bahtiyar oluyor.

GAZEL

- 86 -

1 — Benim ay yüzlü güzelim bir kere göründü mü her taraftan ona bakışlar yağar; alnı terlediği zaman da ay üzerine yıldızlar yağıyor gibi olur.

2 — Onun didarından uzak olduğum zaman çarhtan başıma çok gam ve dert yağıyor. Fakat bir ah ettim mi hepsi dağılıp gidiyor.

3 — Lâle renkli gözyaşım yalçın kayalara dökülse o kayaralardan erguvanlar yetişir, ah kıvılcımları saçılır.

4 — Ferhad ağlıyarak dağları parçalardı. Gözyaşı katreleri ile bütün taş parçaları yağardı. (Sel olurdu).

5 — Selim, bu ne suyu, ne kanı kalmış olan gözü ne yapsın. Meğer ki bundan sonra gönlünün hararetinden o gözler kıvılcımlar döksün.

GAZEL

- 87 -

1 — Sonbaharda çimenler üzerine dökülen sarı yapraklar dertli Ferhadın kabrine serpilen hediyelerdir.

2 — Vefa uğrunda şehit olanların kabrinden yükselen her toz dünyaya ne mihnetler, ne belâlar yağdırır.

3 — Şefaat dilemek için Mecnunun kabrine gidiyorum. Zira vefa yağmuru ancak o kahramanın mezarına yağar.

4 — O keman kaşlının oku hangi mazlumun göğsüne yağarsa ona hasetten ciğerim hun oluyor.

5 — Yanan gönlümden yükselen duman göklerde gam bulutu olur. Ve yıldız gözyaşları içli ahlarla o buluttan dökülür.

6 — Sevgilinin endamını yadederek tek başına ağlayıp gezen âşıkların iki gözlerinden döktükleri yaşlardır ki toprak üzerinde çimenler yetiştirir.

7 — Bir keman kaşlının aşkı ile can veren Selimî'nin şiirleri, her okunduğu mecliste, dinleyenlere hüzün ve elem verir.

GAZEL

- 88 -

1 — Bir güzelin aşkı ile bîkarar olan (na'l der âteş) herkese, aşk postacısı güzel bir haber getirir.

2 — Benimle beraber aşk ıstırabını çeken arkadaşlarıma müjde. Sevgili, belâlar çeken âşıklarının canına ve gönlüne kasdetti.

3 — Filvaki âşık sevgilinin aşkı ile muztarip ve perişandır, amma onun zülfü de bu yüzden pek rahat bir halde değildir (perişandır).

4 — Âşık yaralı göğsünü tirkeş gibi tuttukça sevgilinin gözünden mütemadiyen aşk okları yağar.

5 — Ey Selimî, cihanda güneş gibi temiz bakışlı ol. Âşık odur ki kalbi gıllü gış nedir bilmiye!

GAZEL

- 89 -

1 — Onun yüzündeki ben gönlümü hasret yaralariyle dağladı. Kâfir bile bu hale düşmesin, yazıktır.

2 — Onun perişan zülfüne bağlanan bu âciz (miskin) canımın ne halde olduğunu gönlümden başka kimse bilmez.

3 — Gözlerim ağlayarak gönlümün aşkını faş ediyor. O (gözlerim) böyle yolsuz işlerde devam ederse gönlüm, yaşıyamıyacaktır.

4 — Zülfü vefadan bahsediyor; halbuki kâfirlikten başka bir şey yapmıyor. Çünkü sözü, yaptığı işe uymıyan bir insana ancak kâfir denir.

5 — O güzel sevgilinin güzelliğini, zülfünü, yüzünü vasf için ne söyliyeyim? Selimî, onun gibi güzel, ona benzer birisini hiç görmemiştir ki...

GAZEL

- 90 -

1 — Gönül, senin yüzünü görünce utancından canını verdi ve vefa diyarında öldü; ama, ne merdcesine öldü.

2 — Canımın gözü dün gece kanlı eteğini sıkınca senin yanağını yetiştirip açsın diye aşk gülzarına renk ve su verdi.

3 — Köpeğinin önüne (yesin diye) zayıf canımı koyuversem beni ayıplama. Karınca da Süleyman'ın huzuruna bir çekirge budu götürmüştür.

4 — Bu lâ'ller (kanlı göz yaşları), ezelden bize senin aşkın için verilmiştir diye her gece hicran, gözyaşlarının hesabını benden soruyor.

5 — Mademki sâkî sevgilidir; aşk sahrasında başını tıraş ettiren samimî ve hakikî (yekrenk) âşık değildir.

6 — Saf şarabı tortusundan ayırdeden.. (1)

7 — Selimî, senin kapının toprağından kıyamet günü gözüne sürme olmak üzere bir parça almadığına ne kadar yandı.

(1) Bu beytin birinci mısraı bilinmiyor.

GAZEL

- 91 -

1 — Yine cananın visalini hatırladım. Gönlümün ateşi bir kat daha arttı. Aşk, can mülküne türlü türlü belâlar getirdi.

2 — Aybaşı olunca divaneliğim arttı. Çarh beni öldürmek için yeni aydan keskin bir hançer hazırladı.

3 — Sevgilinin yanağı üzerinde gördüğün hat değildir. Güzelliğine haset eden güneş, o ay gibi yüz üzerine zülf eleğinden anber elemiştir.

4 — Dün gece senin diyarındaki köpeklerle gönül biraz konuşmak, sohbet etmek istedi. Onlara hediye olarak da canını götürdü.

5 — Gözümün girdabından akan gam seli içinde boğulduğum gece dalga benden kaçtı; deniz de benden ürktü.

6 — Selim'in gönlüne, canına merhamet et; ey huriler kadar güzel sevgilim, işte gözleri kanlı gözyaşlariyle ona şefaat ediyor.

GAZEL

- 92 -

1 — Mecnun, Leylâ'nın çadırına bir örtü işlemek için üzülmüş canının ipeklerini kırmızıya ve sarıya boyadı.
2 — Âşıklık makamında kendisine bir yardımcı bulmasaydı, aşk yine geldiği yokluk diyarına dönüp giderdi.
3 — Çürümüş, morarmış bağrıma yârın hicran taşını basınca lâcivert bir levha üzerine kömürden bir gerdanlık takmış oldum.
4 — Sahrada bir lâle, bahçede bir gül açsa onun koncası benim gönlümün kanı, bülbülü de benim canım olur.
5 — Bağrım kan dolu, canımı elime alıp onun köpeklerinin yanına gittim de (onlara su ve yiyecek vermek için) ne yazık ki o vefasız, gönlümün bu haline zerre kadar acımadı.
6 — Öyle yandım ki vücudum baştan başa kül kesildi. İçten, bir ah etsem başımın toprağı toz gibi dağılır.
7 — Dert diyarından saltanat mülküne düştüm diye, ey Selimî, daha ne kadar feryad edeceksin? Allahın kaderi bu imiş, ne yapalım?

GAZEL

- 93 -

1 — Bakınız yar, ağyarın hatırı için ne yıptı; ağyar ile dost olunca yar yine neler yaptı?
2 — O kâfir dinli güzelin (sanem) okunu başkasına atıp yaralı gönlümü nasıl muztarip ettiğini kimlere anlatayım?
3 — Kıvrım kıvrım zülfü gönlümü aldı, kâkülü de alnına döküldü. Yazık kara günüm, aksi (başaşağı) bahtım bana neler yaptı!..
4 — Kederden canı boğazına gelen gönlüm, yar ile ahd-ü peymanını bozdu. Ah derdinin dermanını bilmiyen bu zavallı, naçar kalıp neler yaptı?
5 — O ay gibi güzel incindi diye yeni baştan çıldırdı. Bu âciz âşığa bak yine neler yaptı?
6 — Aşk uğrunda Mecnun gönlünü, canını verdi. Fakat söyleyiniz sevgiliye lâyık ne hediye verdi?.
7 — Sun'ı İlâhî yârın ağzının dairesini bir nokta halinde resmettiği zaman kim ne bilir ki pergâr o daire üzerinde ne yaptı? (Ne halde idi. Çünkü noktayı daire yapmak kabil değildir.)
8 — Zühd-ü takvasına mağrur olan (Şeyh San'an), nereden bileceksin ki niye tesbihi attı ve zünnarı ne yaptı?
9 — Aşk yolunda Selimî'den öyle pek haber falan sormayın. Bağrım kan olduktan sonra «dildar, sana ne yaptı?» diye sormayınız.

GAZEL

- 94 -

1 — Ey gönül eğer bu fâni varlığından geçebilirsen sevgi diyarına ulaşabilirsin.

2 — Eğer göz ucu ile ona haber salabilirsen sevgilinin gizli işvelerini idrak edebilirsin.

3 — İsterse sevgili bin defa güzelliğini arzetsin. Eğer sen bir kere ona bakmaya tahammül edebilirsen âşık değilsin.

4 — Ey can, vefakârlığınla sevgilinin sevgisini artırabilir misin? İşte o zaman sana dost gözüyle bakarım.

5 — Selîm, can ve gönlünü dost yoluna feda et. Eğer bu kadarını yapabilirsen senin için kâfidir.

GAZEL

- 95 -

1 — Hattın; serpuşunun altından gizlice gözüken zülfüne birçok insanları öldürmek için kanlı bir ferman getirdi. (idam fermanı kırmızı mürekkeple yazılırdı.)

2 — Her ne kadar güzellik defteri Yusuf namına yazılmışsa da senin taze hattın ondan daha fazla gönül hesabı getirdi.

3 — Gel çiçek bahçesine gidip şarap içelim. Zira lâle lâ'l renkli kadehini tekrar ele aldı.

4 — Dudağın kahr ile beni öldürdü; fakat yine dudağın beni diriltti. Bak benim canımı nasıl götürdü, nasıl getirdi.

5 — Senin okun benim bu toprak cismime misafir olduğu zaman ağlayan gönlüm onu o kadar seviyordu ki bu misafiri canın içine aldı.

6 — Senin yüzünü hatırlayarak göz yaşım kirpik ırmağından gül yerine kanlar akıttı.

7 — Selimî, senin aşkının vâdisine öyle düştü ki kimse bir türlü onu oradan çıkaramadı.

GAZEL

- 96 -

1 — Gamla dolu gönlüne senin ayrılığının oku saplanan insan artık ne hicran şerbeti (ilâcı) içer, ne merhem arar.
2 — Dün gece saçlarının hayali ile başbaşa oturuyorduk. Ansızın ay ışığı geldi, meclisimizi bozdu.
3 — Damağına gam ve hasret zehri bulaşan adam; hayatın zevk ve safa lokmalarını istiyerek yemedi.
4 — Can, senin sevginin harimine yol buluncaya kadar divane gönül nâmahremden ne cefalar çekti!
5 — Ey Selimî, bu fâni âlem, beni ıstıraptan ıstıraba atıyor. Yoksa ben dünya gamı çekecek adam değilim.

GAZEL

- 97 -

1 — Mecnun gibi âşıklara yaraşır şekilde vefa yoluna çıkan herkes yar nerede ise oranın eşiğini öptü.
2 — Aşk yolunda toprak olan âşık nihayet ayağını zamanın başına basacak derecede yükselmiştir.
3 — Sevgilinin nur-i aşkı gönlüme öyle bir nur saldı ki sinemden güneş ve ay gibi alevler fışkırdı.
4 — O, başkasının sinesine ok vurdu. Niçin önce bana vurmadı diye beri tarafta ben zavallı hasetten öldüm.
5 — Gönül, çenesinden zülfüne gitmek istedi. Fakat arada gözü sihir ile onun yolunu vurdu. (kesti).
6 — Sevgili, miskler kokan saçına tarak vurunca benim canımın ipleri keder dikenleri içinde kaldı.
7 — Yay gibi endamından fırlayan ah oku feleğe saplandı. Selîm, nihayet belâ okunu hedefe vurdu.

GAZEL

- 98 -

1 — O sert ve huysuz sevgilim, gönlüme zülften kamçı vurdu. Can, bana niçin vurmadı diye firaktan yandı tutuştu.

2 — Sabah rüzgârı gibi güneş te bir ay yüzlü dilberin peşinde koşuyor. Böyle olmasaydı o eşiği sevgi ile (ru-yi mihr) öper miydi?

3 — Musa Tûr dağı üzerinde Allahtan kendisine görünmesini istemişti. Kemal-i aşk Tûru üzerine, Musa gibi senden didar istemiyen âşıkın canı hakikaten nur ile doludur.

4 — Sofî, onun dudağının sihrine, güzelliğine kulak asma; zira o bu efsane ile binlerce zühd-ü takva sahibini yoldan çıkardı.

5 — Selimî'ye ev barktan bahsetme. Zira o evvelâ kendini yaktı, sonra evini barkını.

GAZEL

- 99 -

1 — Herkesi gümüş sineli dilberlerin ayrılığı yakar; halbuki ben divaneyi civanların visali daha ziyade yakar.

2 — Aşk ile yanan insanda can ve cismin ne lüzumu var? Aşk havasında Cibril-i Eminin bile kanadı yanar.

3 — Sevgilinin aşkı beni öyle yaktı ki canım bir ateş parçası kesildi. Böyle haberi olmadan yanan âşık ne kadar bahtiyardır.

4 — Ey Sofî; aşkın ateşi ile yanıyorum diye ne feryad ediyorsun? Beni yakan bu ateş öyle bir ateştir ki onun bir kıvılcımı seni cayır cayır yakar.

5 — Hicran ateşi beni günde yüz defa yaksa ne iyi olur. Zira her öldürüşünde beni bir kere visali ile diriltmeye mecbur olur.

6 — Visalin kadrini bilmediğim için şimdi mum gibi yanıyorum. Ey gam, bırak hicran beni bundan daha beter yaksın.

7 — Kâh ağlayan göz ile, kâh ıslak göz (çeşm-i ter) ile yanıyorum. Selimî'ye deniz ve kara padişahlığından bu kadarı kâfidir.

GAZEL

- 100 -

1 — Eğer sevgilinin okunun mumu teker teker beni yaksa ben her beni yaktığı zaman ok temreninden bir dağ kesilirim.

2 — Keşke visal günü pervane gibi yansam. Ya cemalinden ayrı beni ansızın yakıverirse!..

3 — O cefakâr güzel başkasını aşkı ile yakıp kül ettikten sonra beni yakıyor. İşte bu haset benim canımı yakıyor.

4 — Külümü onun yolu üzerinde benim yerime bırakınız. Onun kahrının beni yolsuz yakması reva değildir.

5 — Bırakın o ay yüzlü sevgilim beni yaksın; zira bu, yaşamaktan daha iyidir. O zaman ben muhabbet ateşi içinde alev gibi raksederim.

GAZEL

- 101 -

1 — Çöl mecnunu, viraneler asesi geliyor. Ey şehir çocukları, müjde, divane geliyor.

2 — Bütün genç sakîler şarap kâselerini ellerine alsınlar; zira kiliseyi alt üst eden, meyhaneyi birbirine katan geliyor.

3 — İster vefa mektubu, ister cefa haberi gelsin. Cananeden gelen her şey bizim için güzeldir.

4 — O iki sarhoş nerkisten (gözlerden) gelen oku gönlüm, canımdan bin kere daha aziz tutar.

5 — Onun dudağından ayrı kaldığı zamanlar biçare Selimî'nin kadehini daima belâ taşı kırıyor.

GAZEL

- 102 -

1 — Beni cefa ile öldürmek istedin, rakîb visalinle bahtiyar oldu. Ben başkasının da iştirak ettiği bir devleti istemem.

2 — Keskin kılıcının manevî tesiri, can boynuna hamail olduktan sonra gönül aşkın türlü türlü belâlarından sağ, salim kurtuldu.

3 — Ey servi boylu güzel, yanağına sarkan zülfünde ne sihir var bilmem ki onu akıllı görünce akılsızlığından deliriyor, deli görünce akıllanıyor.

4 — Yeni ay, senin kaşının tâkı ile bahse girişti; fakat neticede mahcubiyetten başka eline birşey geçmedi.

5 — Kâfir, niçin bir gamze oku ile beni bu kadar tehdit ediyorsun? Mademki Selimî, senin itabın yüzünden öldürülmesine razı olmuştur.

GAZEL

- 103 -

1 — Gece gönlüm o anber saçan kâkülün gamı içinde mahvoldu. Yalnız bahtım, talihim mahvolmadı. Yıldızların meşalesi dahi söndü.

2 — Günüm, gecem ne acaip geçiyor: yaralı gönlümün gökleri kaplayan dumanı içinde güneş gurub ediyor, ay meş'alesi gökyüzünden çekiliyor.

3 — Gam açıktan açığa hicran elini belime sarınca (beni kucaklayınca) zevk-u safa utancından bir kenara çekilip ortadan kayboldu.

4 — Ona halimi anlatmak için bir söz söylemek istedim. İçimden bir ah yükseldi. Gönülden derdim, ağzımdan sözüm silindi, gitti.

5 — Aşkının cefası, beni öldürdüğü halde yar, bir kere mezarımı ziyaret etmedi. Acaba âlemden sevgi ve vefanın nam-ü nişanı silindi mi?

6 — Ey gönül onun okundan dostluk bekleme, zira dostlar arasında vefa, sevgi denen şeyden eser kalmadı diye kendi kendine düşman ol.

GAZEL

- 104 -

1 — Eğer ben sana hayran değilsem bu gözüm niye ağlayıp durur? Zülfüne bağlı değilsem halim neden perişan oldu?

2 — Eğer okuna canımı vermek istemeseydim kalbimdeki kan niye göğsümde elmas bir temren kesildi?

3 — Kâkülünü ördünse yine âşıklar can verdiler. Eğer onları çözüp dağıtmadınsa gönül narhı neden ucuzladı?

4 — Eğer ayda senin nurun varsa niçin gündüzleri pek az gözüküyor? Eğer peri sana benziyorsa niye insanlardan gizleniyor?

5 — Sevgili, Selimî'ye ayş elbisesi götüreceğim demişti. Yarabbi! Bu kadar zenginliğine rağmen neden yine pişman oldu?

GAZEL

- 105 -

1 — Yine bayram şöyle böyle geçti; fakat benim gönlüm sevinmedi. Minnete uğramış canım gam bağından kurtulmadı.

2 — Ben rind belâ hududuna ayak bastıktan sonradır ki bu çölde dert âdeti teessüs etti.

3 — Aşk dersinde Mecnun nâkıs kaldı; benim gibi gönlü elinden gitmiş bir sahib-i irşad olamadı.

4 — Ey gönül husrevlikten (padişahlıktan) geç; zira Şirin'in aşkında gam balı ancak Ferhad'ın gönlü istediği gibi oldu.

5 — Kaşın, gözünden naz öğrendikten sonra üstadını öyle geçti ki hiç bir şakird bunu yapamamıştır.

6 — Senin servi boyunu ve gül yanağını gördükten sonra gönlüm bir nefes gül koklamadı, bir dem şimşada meyletmedi.

7 — Selimî, nasıl dünya gamı ile müteessir olsun ki aşk içinde onun gönlünün mülkü ancak senin hicranınla mamur oldu.

GAZEL

- 106 -

1 — Ay yüzlü sevgilim, gönül mülkünü öyle gizli ve habersizce ele geçirdin ki bu kadar olur. İyi bil ki gönül bu kadar maharetle kapılır.

2 — Beni uzaktan uzağa ne zamana kadar zülfün gibi perişan edeceksin? Artık bana acı, perişanlık bu kadar olur.

3 — Sen güzellikte bugün Süleyman'sın. Hattının Hızr'ı mucize ile yüzüğe söz söyletmiş (ağız); işte Süleymanlık bu kadar olur.

4 — Canım, hicranına düşünce visali beklemekten kurtuldum. Hayrette kaldım. İnsan gamdan bu kadar kolaylıkla nasıl kurtulabilir?

5 — Selimî, dünyaya değil hattâ Süleyman'ın tahtına bile gönül verme. Biz sevgilinin diyarında bir dilenciyiz; ve sultanlık ta bu kadar olur.

GAZEL

- 107 -

1 — Bir an beni hatırlamadın; hakikaten dostluk bu kadar olur. Senin aşkının eleminden yüreğim hun oldu; dildarlık bu kadar olur.

2 — Gönlümü ona dert ortağı olsun diye zülfüne verdim. Onu yüzlerce gama müptelâ ettin. Hakikat dert ortağı bu kadar olur.

3 — Göül mülkünü Süleyman gibi fethettin de kimsenin haberi yok; hilekârlıksa bu kadar olur.

4 — Peri gibi yüzünü gösterir göstermez gözden kayboluyorsun. Beni gamzenle helâk ettin; cefakârlık bu kadar olur.

5 — Selimî, bizim varlığımız sevgilimizle aramıza perde çekiyordu. Tam yerinde bir iş yaptın: ortadan perdeyi kaldırmak bu kadar olur.

GAZEL

- 108 -

1 — Bu ne güzel renktir, bu ne yanaktır, güzellik bu kadar olur. Bu ne güzel boy bostur; güzellik bu kadar olur.

2 — Peri gibi geliyorsun; fakat ömür gibi sebepsiz beni bırakıp gidiyorsun. Benim hilekâr sevgilim. vefasızlık bu kadar olur, insan bir gönül almaya gelmez mi?

3 — Dünyaya rezil-ü rüsva olmamı istiyorsan işte aşkımla şehirlerde köylerde öyle rüsva oldum ki bu kadar olur.

4 — Gönül nasıl raksetmeni istiyorsa öyle raksediyorsun. Artık (bizi mahveden) eda ve cilveleri bırak; kimseyi dinlememek, daima kendi reyi ile hareket etmek bu kadar olur.

5 — Selimî, senin aşkının hikâyesini sokakta pazarda bilmiyen kalmadı; delilikse bu kadar olur.

GAZEL

- 109 -

1 — Âşıklığın alâmeti âşıkın kendine yabancı olmasıdır. Feryat etmesi, kendinden geçmesi ve divane olmasıdır.

2 — Ey güneş, eğer bir parça aklın varsa onun eşiğinin toprağından yüzünü ayırmazsın.

3 — Senin güzel yüzünü gökteki aya benzetmek, ey peri, divaneliğin son derecesidir.

4 — Senin aşkının yoluna ihlâsla ayak basan kimse, kılıç karşısında dahi yüz döndürürse mertlik etmiş olmaz.

5 — Eğer o put kadar güzel sevgili ile bir saat bir evde bulunsam onu bu kadar gördüğüm için sevinçten can veririm.

GAZEL

- 110 -

1 — Âşık odur ki gam zehrinin kadehini benim gibi içer. Eteği kan olur ve gönül kanını eteğinden içer.

2 — Âşık odur ki her an gönlü ok temrenleriyle dolu, yaralı yaralı yârın diyarına ah ederek gider, yahut oraya o kadar odun taşır.

3 — O cefakâr sevgilim, o kadar güzelliğin hilelerini bilir ki ayağını öpmek istediğim zaman gömleğinin eteğini indirir (ayaklarını saklar).

4 — Ey ecel, artık gel canımı al; gönül ne zamana kadar kâh cefa, kâh belâ, kâh düşman hakareti altında ezilsin?

5 — Ey (...) e (1) benzeyen ruhum, onun zülfüne gölge salma, ben kimim ki o gül kokulu sünbül benim bârımı çeksin.

6 — Selimî, vücudu dert temrenleriyle delik deşik olduğu halde gam şehidi oldu. Tabutunu böyle zırha bürüyen yiğite aşk olsun.

---

(1) Metinde: «Benim denize benziyen ruhum» diyorsa da burada bir yanlışlık olacaktır.

GAZEL

- 111 -

1 — Tam onun hicranına dayanmak vakti gelince gam beni mecalsiz bırakıp öldürüyor. O ay gibi yüzü görünce de derhal heyecan beni öldürüyor.

2 — Onun yüzünü gördüğüm zaman öyle aşk ile sarhoş oluyorum ki itidalimi kaybediyorum. Lâkin o zaman da onun itidali beni öldürüyor.

3 — Güvercin o vefasız sevgilimden bir mektup getirdi. Ey gönül, ne vebalim varmış ki bir kuş kanadı ile beni öldürüyor?

4 — Ondan visal istemiyorum. Hicranına razıyım. Tahayyülü dahi beni öldüren o ay gibi yüzü nasıl görmeye tahammül ederim?

5 — Son derece «Selim» olan tabiatımın sevki ile onun ayağına başımı koyduğum zaman utanıyor, kızarıyor; ve işte bu hicabı beni öldürüyor.

GAZEL

- 112 -

1 — Beni yalnız o gönlümün rahat ve huzuru olan sevgilimin aşkı, tstırabı öldürmüyor. Benim ıstırabımdan o müteessir oluyor; işte o beni öldürüyor.

2 — Her ne kadar bütün dünya onun bana cevr-ü cefa ettiğini biliyorsa da bundan korkmuyorum. Beni tanımamazlıktan geliyor, asıl o beni öldürüyor.

3 — Cünun mülkünde rüsva olduğuma yanmıyorum. Ağyarın ta'nı ve dostların nasihati beni öldürüyor.

4 — Feryad-ü figandan canım o kadar yaralandı ki. Bundan sonra bir feryad etmek istersem dert ve figanım beni öldürür.

5 — Selim, meyhanelerde o kadar divane divane dolaşıyorum ki nihayet bir köşede pîr-i mugan beni öldürecek.

GAZEL

- 113 -

1 — Beni ne ondan uzak olmam ne de mahrumiyet öldürüyor; kendisini nasıl sevdiğimi bilmiyor, o beni öldürüyor.

2 — Nasıl o türkün elinde ölmem ki beni her an yüz defa kâh gözü ile kâh kaşı ile kâh kirpiği ile öldürüyor.

3 — Kaşının âşığı öldürmesi güzel oluyor ama billah beni o perişan zülfün ıstırabı öldürüyor.

4 — Hiç bir zaman onun kaşının çatılmasından şikâyet etmem. Yalnız arasıra o gülen dudağının (lâ'linin) tatlılığı beni öldürüyor.

5 — Ey Selimî, o servi boylunun cefasından korkmuyorum. Fakir âşıkı asıl rakiplerin ta'nı öldürür.

GAZEL

- 114 -

1 — Kanım gözlerimden onun ayağının toprağına damlayorsa sevgiden damlayor, bırakın damlasın.

2 — Her zaman beni cefa ile öldürüyor. Kıyamete kadar kanım o güzelin hançerinden damlayacaktır.

3 — Sabah rüzgârı evvelâ bana uğrayor, sonra onun diyarına gidiyor. Ve sabah rüzgârı gül yaprağı üzerine benim göz yaşlarımı serpiyor.

4 — Gönlümdeki ateşin göklere yükselen dumanı bir bulut olur ve bütün dert ve belâ o buluttan yağar.

5 — Gamdan, ayrılık gözyaşlarından kebap oldum. Gönülden kanım ayrı gidiyor, gözümden yaşım ayrı akıyor.

6 — Sarı yüzüm üzerinde gözyaşım onun endamını istiyor. Havadan damlayan her katre temizdir.

7 — Ey Selim, sevgilinin parlak (sulu) iki dudağından daha ne kadar her lâhza belâ belâ üzerine yağacak?

GAZEL

- 115 -

1 — Biz gittik; gönül, o eşikte kaldı. Bu ürkek canım, gönülsüz (âşık) yersiz yurtsuz kaldı.

2 — Bütün rakiplerim onun visali ile sevindiler. Allaha bin şükür olsun, sevgilinin aşkının ıstırabı yalnız ben âcize kaldı.

3 — Canandan uzak kalan cana yazık oldu Sevgiliden habersiz kalan gönül, ne âciz gönüldür.

4 — Ne yazık ki yuvasına dönemiyen bu vurulmuş (ok yemiş) kuştan o ümit gül fidanı haberdar değil.

5 — Farzedelim ki iç yarasının devası vardır, fakat kemiklerime kadar işleyen bu ayrılık yarışına nasıl dayanırım?

6 — Belki aşk belâsından kurtulurum diye sefere çıktım. Bilâkis aşkım ziyadeleşti. İlâç yine olduğu gibi kaldı.

7 — Dostlar arasında düşmanlarımın istediği hale düşen Selimi bir kere sorup soruşturmayan o dosttan feryad!..

GAZEL

- 116 -

1 — Gönlümde hal kalmadıktan sonra gönlümün halini kimlere söyliyeyim? Cihanda güzellerin visaline ermek değil visalin kokusunu duymak bana nasip olmadı.

2 — Bir ay gibi güzelin ayrılığı içinde aylar, seneler geçti. Dostlar, ne zamana kadar sabredeyim, ömürden bir sene bile kalmadı.

3 — Onun diyarının köpeğinden utanıyorum. Baştan aşağı yandım. Sarı yüzüm üzerine kırmızı gözyaşı dökmek ümidi dahi kalmadı.

4 — Ey kâfir, bana kılıcınla her an bir hayat bahşet. Bu dudağı susamış âşıka saf su da mı kalmadı?

5 — Ey Selimî, yandın, külünü de rüzgâr savurdu. Allaha şükür olsun ki orada senden bir melâl tozu dahi kalmadı.

GAZEL

- 117 -

1 — Bırakmıyorlar ki senin visaline nail olayım. Seni görsem bile bırakmıyorlar ki iki lâkırdı konuşalım.

2 — Gönlümden çıkan dumana karışıp senin havanda bulut olsam yağmur olup tekrar damlalar halinde yere düşmeye bırakmıyorlar.

3 — Bu fâni (toprak) varlığımdan bir rüzgârlık nefes kaldı. Korkarım ki senin diyarına esmeğe bırakmıyacaklar.

4 — Âşıkın eli zaaftan tarak olsa, bırakmazlar ki sevgilinin sünbülünü bir kere tarasın.

5 — Senin zülfünde bir sihir var ki görebilen insanları tuzaksız avlayıp bağlıyor, ürkmeğe dahi meydan vermiyor.

6 — Senin ayrılığının denizinde timsah ancak eceldir. Oraya her düşen muhakkak helâk olur, kurtulamaz.

7 — Ey zâhit, mademki Selimî'nin sırlarından haberin yok, bu şaraptan sana tattırmasalar daha iyi olur.

GAZEL

- 118 -

1 — Söz, fikir kâğıdı üzerine yüz tane can yazsa, o dudak, bir söz ile hepsini kusurlu, kabahatli çıkarır.
2 — Saçını tahayyül etmediğim bir an eğer var ise Allah o ânı benim ömrümden eksiltsin.
3 — Günüm gamdan o kadar geceye benzedi ki hani gölgem ben divaneden artık ürküp kaçacak raddeye geldi.
4 — Benim dilimin kılıcının alevi var zannediyorsun. Halbuki (gökte) levh-u kalemin ayağını kesen benim âhımdır.
5 — Selim, o gönül alan dilberin cefası da güzeldir. Sesini çıkarma. Bırak daima cefa ve zulmetsin.

GAZEL

- 119 -

1 — Okun bazan parçalanmış gönlümde yerleşir kalır, bazan da göğsümü delip sırtımdan uçar gider, beni dertli eder.
2 — Senin aşkının beni birçok defalar yakması için istiyorum ki öldükten sonra evvelâ senin yolunun toprağı, sonra da çalı çırpı olayım.
3 — Senin dergâhına ettiğim secdelerden dolayı alnımda toplanan tozları yıkayan insafsız, mahşere kadar benim can düşmanımdır.
4 — Ben öldükten sonra aşktan bir parça nasibi olan herkes kendine benim mezar taşımı secdegâh yapmalıdır.
5 — Bir perinin yüzünden her zaman divane olurum ve tekrar o, bir efsun okuyup aklımı başıma getirir.
6 — Keşke takdir beni varlık âleminden hariç bıraksaydı. Ne zamana kadar beni felekler gibi hayran hayran döndürüp duracak?
7 — Selimî, eğer onun vurduğu av olup atının terkisine asılmaya lâyık değilse, ne olur, yüzünü terkisine astığı av gibi kana boyasa!..

GAZEL

- 120 -

1 — Eğer âşık, cananın diyarından gitmek isterse oradan ayrıldıktan sonra onun meskeni ancak mezar köşesi olmalıdır.
2 — Sevgilinin diyarından eteğini kan ve toprak ile dolduran insan onu halka lâ'l ve güher göstermelidir.
3 — Yar, ya canını ver ya diyarımdan git derse âşık odur ki evvelâ canını vermeğe davranır.
4 — Biçare âşık gönlündeki parçalanmış yeri dikmek için ipliği iğneye geçirirken gönlünün ateşinden ip yanar ve duman olur.
5 — Gonceyi sabah rüzgârı gebe bırakırsa da buna mukabil gümüş ve altın elde etmek istediği takdirde hiç bir kâr elde edemez.
6 — Ey Selimî, güzellerin ay yüzleri olmazsa güneş mumu nasıl karanlık geceyi aydınlatır? Eğer aydınlatırsa çok şayanı hayret bir şey olur.

GAZEL

- 121 -

1 — Kaşların daha ne kadar naz ve sitem edecek? Allah aşkına onlara söyle ortalığa bu kadar fitne, bu kadar perişanlık salmasınlar.
2 — Ne kadar güzel olur, ben öldürülürüm ve firak içinde yaşıyanlar kanlı elbisemi türbeme, alemi kanlı perde yaparlar.
3 — Âşıklar benim ziyaretime geldikleri zaman mezarımın taşına «vefa» kelimesini yazarlar.
4 — Canım, sevgilim, naz kâfidir artık. Zaman padişahları azarlarlar, cezalandırırlarsa da bazan lûtuf da ederler.
5 — Selim gibi yüzlerce defa ayağımı kesseler âşıklık diyarından hiç çekilip gider miyim?

GAZEL

- 122 -

1 — Sarayında senin gibi bir lâle yanaklı sevgili olan, gül ve sünbül temaşasına hiç meyleder mi?
2 — Eğer servi, başına serpuş geçirse senin boyuna, beyaz gül de elbise giyse senin yanağına benziyebilir.
3 — Evvelâ dudağından benim muradımı ver, sonra eğer beni cevr-ü cefa ederek kovarsan reva olur, yoksa olmaz.
4 — Ya zülfünü çözüp dağıtma, zira beni öldürmeğe kasdediyor; yahut kanımın bahası (diyet) olmak üzere bana bir buse ver.
5 — Bir an gönlüm senin aşkından hâli değildir. Ben, böyle müptelâ gönül görmedim.
6 — Eğer sen benim kanımı içiyorsan kimse buna hayret etmez. Sizin gamınızı yiyen (size âşık olan) kimseye böyle yapılmalıdır.
7 — Bu aşk derdine sabırla çare bul diyorsun. Aşk gününde sabır kime nasip olmuş ki bana da olsun?
8 — Elimizdeki bu muhabbet yayı ile senin önünde eğer oku hedefe vurursak bu, kazara mı olmuştur?
9 — Selimî'ye ilâç adını anma; zira gözünü ilâca diken aşk hastasına sabır çok iyi gelir.

GAZEL

- 123 -

1 — Aşk ehli indinde cennet, ancak ay yüzlü bir hurinin bulunduğu yerdir.
2 — Evinde bir güzelle beraber oturan insan neden bağ bahçeye, gülistana gitmek istesin?
3 — Yar uğuruna hediye edilecek bir kıymeti olmadığı için her an canımla mücadeledeyim.
4 — Canını, gönlünü sevgili yoluna hasretmiyen insanın canı ve gönlü sevgilininin devrinde dert ile hûn olmalıdır.
5 — Muhabbet ehli her ne kadar çoksa da Selimî gibi bir âşık, bir rind nerede vardır?

GAZEL

- 124 -

1 — Karşımda o güzelden başka kimsenin bulunduğunu istemiyorum. Zira sevgili ile başbaşa kalmakta başka bir zevk, bir halet vardır.

2 — Halvet köşesinde yar benimle beraber oldu mu derhal bize kadehin hizmetkâr olmasını isterim.

3 — Sevgili şefkatli, şarap şişesi de yanımda arkadaş oldu mu, bulunduğumuz yer kilise de olsa benim için cennetten daha iyidir.

4 — O tatlı put (sevgili) halvetten başka bir yerde söz söylemiyor. Ey müslümanlar, yâr kâfir olduktan sonra ben ne yapayım?

5 — Arkadaşlar, eğer meclisten kaçıyorsam beni ayıplamayın. Periyi teshir için halvet lâzımdır.

6 — Onunla beraber bulunduğum zaman istiyorum ki gönlümün kuşu kebap ve sinem de buhurdanlık olsun.

7 — Ey Selimî, yar ile huzur köşesinde bir zaman geçirmek dünyanın kasrına oturup Kayser'in servetine malik olmaktan daha iyidir.

GAZEL

- 125 -

1 — Ne güzeldi o gece ki o peri yüzlü, can gibi sinemde idi. Ben onun ayağını öpmek istiyordum ama o, başını benim dizime koymuştu.

2 — Ne mübarek saatti o saat ki o ay yüzlü sevgili koluma yaslanmış ve bu şerefle başım güneşlerden, aylardan daha yüksek makamlara erişmişti.

3 — Hicrandan ölmüştüm. Bir söz söyledi, dirildim. Galiba o hurinin lâ'l dudağı bana can ilâcı olmuştu.

4 — Saçlarını ellerimle dağıttığım zaman felek benim bekçim, parlak ay benim kölem (hindu) olmuştu.

5 — Onun zülfüne eriştikten sonra ey gönül, niye Selim'den başını çeviriyorsun. Benim bağrımda olduğun için bu kadar saadete eriştin.

GAZEL

- 126 -

1 — «Eskisi gibi bizim aşkımızla perişan değilsin» demişsin. Dün gece sabaha kadar senin aşkınla ah-ü figan eden kimdi?

2 — Beni kapındaki köpeklerden daima ayrı bulunduruyorsun. Düşün bundan evvel onların dostu, arkadaşı kimdi?

3 — Herkes senin visalinle bahtiyar, güller gibi açılırken benim gözüm, senin firakınla daima eskisi gibi ağlayıp duruyor.

4 — İnsanlar hepsi akıl ve idrak yolunu tutmuşlar, senin mecnun âşıkın yine eskisi gibi serseri bir mecnun!

5 — Benim yaramaz sevgilim, sen hiç Selimi hatırlamazsın; amma onun gönlünde senin aşkın eskisinden yüz misli ziyadeleşmiştir.

GAZEL

- 127 -

1 — Yar; sarhoş, salınarak yanıma gelir. Dudağımı dudağına dokundurmadan canımı alır, gider.

2 — O nasıl bir belâdır ki eteğine sarıldığım zaman naz ederek dişleriyle elimi ısırır kaçar.

3 — Aklı başındadır, diye beni o kadar ayıplar, bana o kadar levm eder. Sonra da sarhoşları alaya alır ve gider.

4 — Ben ihtizar halinde ayağını öpmek isterim. Bu yaralı, yanmış gönlüme acımaz, çekilir, gider.

5 — Ey Selimî, mademki ben onun zülfünün aşkı ile ıstırap içindeyim. Ne olur bari zülfünü dağıtsa da öyle gitse.

GAZEL

- 128 -

1 — Onu görmek istiyorum; ama ne faide! Görmeğe takatim yok. Bahtımın günü karanlıktır. Gözüm aydın olmuş ne faide!..

2 — Gözünden bir tatlı bakışı istiyorum ki ânında can vereyim. Fakat bana bir göz ucu ile bakmıyor, ne faide!..

3 — Güzellerin sevgisinde göğsünü yaralamak sabırsızlığa delâlet eder. Gönlün yanmalıdır, yoksa gömleğini parçalamışsın ne çıkar?

4 — Ne zamana kadar benden vefa görüyorsun diye cefanı artıracaksın? Ey güzeller şahı, iyilik et, fenalıktan ne çıkar?

5 — Önümde yüz binlerce gül açılıp serpilse ne çıkar; mademki gözümün önünde o gümüşler gibi beyaz tenli, servi boylu sevgilim yoktur...

6 — Ayağındaki dikenleri kirpiklerimle çıkarmak istiyorum, yoksa onun köpeğinin ayağına yüz sürmekten ne faide elde edilir?

7 — Ey Selim, bizi aşk böyle perişan, sergerdan dolaştırıp duruyor. Yoksa rüzgâr gibi böyle dünyayı gezip dolaşmaktan ne çıkar?..

GAZEL

- 129 -

1 — Ey güzel, sen cefanı her an biraz daha artırdıkça ben ciğeri yanmış âşıkın da sevgi ve vefası o kadar artıyor.

2 — Ay yüzlü sevgilim, ben biçarenin canına her gün bir belâ daha fazla gelsin diye gül yanağının üzerinde taze hattın belirdi.

3 — Gönlüme reva gördüğü zulüm, ziyadeleşsin diye Yarabbi gönlümdeki gam ve derdi ziyade eyle.

4 — Zühd-ü takva ziyadeleştikçe küstahlık ve riya artar diye ben, yolunu kaybetmiş yüzsüz zahidler yoluna gitmiyorum.

5 — Ey Selimî, aşk yolunda gam ve dert iste. Zevk ve safaya mukarin olan aşk hiç bir zaman artmaz.

GAZEL

- 130 -

1 — Benim ay yüzlü güzelim gece evine döneceği zaman beni beraber götürmediği için canım onunla gidiyor.

2 — O gidip te ben ona refakat edemediğim zaman gönlümün kanı göz yaşı olup onun arkasından akıyor, gidiyor.

3 — Başım, onun eşiğinin toprağı olduğu zaman ne kadar bahtiyar olacağım. Belki bu suretle onun köpeğinin ayağını öpebilmek mümkün olur.

4 — Dosta gönül sırlarını açmak her ne kadar edebe muhaliftir. Lâkin efsane olup insanların diline düşmekten daha iyidir.

5 — Beni öldürmek için kılıcını çekse, ne olur. Bir an yüzünü görmek için bu ne güzel bir bahanedir.

6 — Ey periye benziyen sevgilim, bu çeşnili güzellik sende varken niçin kimse senin aşkından Mecnun gibi âvare olmuyor?

7 — Gerçi Selim'in cisminden bir kemikten başka bir şey kalmadı. Ne devlet o da senin okuna hedef olsa.

GAZEL

- 131 -

1 — Dudağından ayrı kaldığım zamanlar nerede konaklasam kanlı göz yaşları döküyorum. Topraktan lâ'l cevheri bu yüzden çıkıyor.

2 — Ey ömrüm, senin aşkınla can veriyorum. Baş ucuma gel, gelmezsen işim çok güçleşecektir.

3 — Pervane benim gibi senin didarının mumuna âşık (Mecnun) değildir. Onun için o mumun dumanı onun canının boynuna zincir olup sarılıyor.

4 — Bu âşıkların muradı üzerine devretmiyen felekten inen her belâ, muhakkak hicran gecesi benim gönlümde konaklar.

5 — Selimî'ye daha ne kadar benden vazgeç deyip duracaksın? Senden kim vazgeçebilir ki!..

GAZEL

- 132 -

1 — Ah bu yüzlerce gamla insanı kahreden bakış ne bakıştır! Bu ne nazdır, ne zalim bir lûtuftur.
2 — Bazan benimle cenk edersin, bazan ağyar ile sulh edersin. Bu keremlerle dolu cevr-ü cefa daha ne kadar sürecek?
3 — Ne yazık ki bir meş'aleye benzeyen yüzün, üzerinde beliren siyah hattınla elemli bir esirin ahının bayrağına benziyor.
4 — Ey güzel, senin hicranınla ne ölüyüm, ne diriyim; böyle yokluğa bürünmüş varlıktan dad bir feryad iki!..
5 — Selimî gibi yüz yol (kere) ona mektup yazdım. Yazılı beyaz kâğıda benziyen kalbine bir toz bile yazmadı. (Hiç benim feryatlarımdan müteessir olmadı).

GAZEL

- 133 -

1 — Allah, uyanık gönüle senin sevginin sırrını ihsan ettikten sonra o gönüle nasıl bir başka sevgi yol bulabilir?
2 — Ben iki dünya oyun tahtasında (şatranç) ancak senin güzel yüzünü (ruh) (1) istiyorum. Zira sana âşık olan (senin aşkınla oynayan) onu (ruhi) şaha bile değişmez.
3 — Yolunu kaybeden insanı yol gösterenin verdiği haber ne kadar sevindirirse senin okun da gönlümü öyle bir haberle sevindirdi.
4 — Eğer ay sana muhabbet ve şefkatinden dolayı (güneşi ile) yârın menzilini haber verse dahi ona itimat etme; zira o bu haberi herkese yayar.
5 — Ey gönül, başkasından yardım, dostluk umma; düşmandan da korkma. Devlet ve saltanat ancak Allahın verdiğidir.
6 — Tac-ü tahttan sakın baht ve saadet arama. Zira manâ padişahı, Yusuf'a Mısır saltanatını kuyunun dibinden verdi.
7 — Ey canım, eğer sana Selimî gibi yüz tane devlet ve saltanat dahi verilse cihana bağlanıp dosttan uzak olma.

---

(1) رخ = Ruh.

GAZEL

- 134 -

1 — O insafsız sevgili, âşıklarına dad etmez. Onlar canlarını vermedikçe gönüllerinin muradını vermez.

2 — Sevgilinin yanağı güzellik gülistanıdır. Fakat Cenabı Hak o renk ve kokuyu her bahçeye vermez.

3 — Acı, âzâr o tatlı dudağa ne kadar yaraşır. Fakat müşkili bu ki kolay kolay azarlamaz.

4 — Âşık, aşk derdini dermana değişmez. Onun için ey tabip bundan sonra beni tedaviye uğraşma.

5 — Sarhoş olan bir rind billâh meyhanenin toprak kadehi ile taşını Süleyman'ın tac ve tahtına değişmez.

6 — Sevgilinin visal eteğine erişmek devleti için Allahın yardımı lâzımdır; bu devlete insan kendi kendine nail olamaz.

7 — Selimî, öyle irfan sahibidir ki rindlik ve âşıklık âlemini Hakanın mülküne değişmez.

GAZEL

- 135 -

1 — Can boynuna sevgilinin saçları ne güzel zünnar olur. Gönül o kirpiklerin aşkı ile yaralansa ne güzel olur!..

2 — Vücut, hicran askerinin hücumu ile her viran oldukça sevgilinin aşkı tekrar onu imar etse ne güzel olur!..

3 — Yar bir buse vereceğini vadetse de âşık iki üç buse aldıktan sonra bunları inkâr etse ne kadar güzel olur!..

4 — Gariplerin cefa çekmesi eskidenberi bir usul, bir âdettir. Sevgili de vefadarlığı kendine âdet edinse ne güzel olur.

5 — Sevgili, âşıkın feryad-ü zarından usanıp gazaba geldiği zaman biçare âşıkın dile gelmesi ne güzel olur!..

6 — Biliyorum ki onun dudağından bir buse almak bana müyesser değildir. Fakat ne iyi olur, arasıra sana buse vereceğim dese!..

7 — Yârım, zahmet edip bana doğru gelse de onun bu gelişine (kudumuna) hediye olarak canımı versem ne kadar güzel olur!..

GAZEL

- 136 -

1 — O gül endamlı servi, çadırımın önünde görününce canım kapıya çıkıp onu karşılasın diye can perdesini parça parça ederim.

2 — Her an ömür gibi gidip bir an baş ucuma gelmiyor. Böyle ömür bitip tükense daha iyidir.

3 — Hicran gecesinden artık öldüm Yarabbi! Bir sebep halk et te ümidimin yıldızı şeref bürcünden doğsun.

4 — Kendimi bilmiyorum; ah ettiğim için beni ayıplama. Bağrımdan yükselen bu ah kendine malik olmıyan gönülden geliyor.

5 — Selimî; aşksız eğer cihan mülküne zerre kadar kıymet verirse, senin aşkının ıstırabından mahrum olsun.

GAZEL

- 137 -

1 — Kimsem yok ki ayrılık gecesinde baş ucuma gelip beni arayıp sorsun, teselli etsin. Her an başıma ayrı bir dert ve belâ geliyor.

2 — O gönül aydınlatan ayın yüzünü görmediğim sabah, kanlı gözyaşımın kızıllığı içinde gönlümün alevi güneş gibi doğar.

3 — Gam beni öldürdü; lâkin ansızın sevgilinin sevinç haberi gelse ebedî hayata nail olurum.

4 — İstiyorum ki o güzel benim halimi sormaya gelsin. Fakat ben yanmış biçarenin kapısından ancak dert içeri giriyor.

5 — Ne zamana kadar bu yaralı vücudumla, ten azabını çekeceğim? Keşke bu yaralı tenimden can çıkıp gitse.

6 — Gamı gidermeğe çalıştıkça mahzun ve yaralı gönlüme daha fazla gam hücum ediyor.

7 — Ey Selim, sevgilin kederlidir. Keşke melâmet taşı üzerinde yatan başım yüzlerce derde uğrayıp bundan daha beter muztarip olsa!..

GAZEL

- 138 -

1 — Ne güzel andır o an ki sevgilim hiddetle dönüp gelir. Evvelâ peri gibi kendini gizler sonra gelip kendini gösterir.

2 — Vurulmuş ta canı dudağına gelmiş bir av gibi yoluna düşmüşüm. Avdan ne zaman dönecek diye bekliyorum.

3 — Ayrılıktan öldüğüm zaman sevgilim mezarımın başına gelirse tekrar dirilirim.

4 — Ey bülbül, sonbahar geldi. Artık feryad etme. Bu giden gül, ancak baharda avdet eder.

5 — Ayrılıktan Selim'in yüreği kan oldu. Ona visal müjdesini ver. Belki gönlü tekrar sükûn ve huzura kavuşur.

GAZEL

- 139 -

1 — O peri, karşıma geldiği zaman kendimi kaybediyor, biraz tegafül edince de kendime geliyorum.

2 — Onun zülfü ay (yanağı) üzerinde nasıl bir akrepdir ki her telinin ucundan canıma yüz bin iğne batıyor.

3 — Aşkın huzurunda küfr ile iman müsavi olduğuna göre bir kimse hangi dinden olmalıdır ki senin aşkının mezhebine girsin?

4 — Dertli gönlümden çok memnunum. Zira aşk yolunda dertli gönüle daha ziyade belâ ve gam gelir.

5 — Selim'e acı da rakibin tarafına bakma. Zira Selim senin kapına yaralı gönlünden kanlar akarak geliyor.

GAZEL

- 140 -

1 — Gam beni mahvetti. Bir halimi sorunuz. Dostlar, dsotluk zamanıdır; ne haldeyim bir sorunuz!

2 — Ey rakipler, sevgilimden ayrı kimsesizlikten ölüyorum. Sorunuz, acaba dünyada bana benzer bir tane daha var mıdır?

3 — Mademki günahkârlar onun aşkının ateşinde yanıyorlar. Ben de günahkârım; benim de âmâlimi bir sorunuz.

4 — Kaybolan canımı onun dudağından sordum. Hattı baş kaldırıp: «Onun halini benim üzerimdeki benden (hâl) sorunuz», dedi.

5 — Dsotlarım, onun didarından uzak kalan Selim'in halini gördünüz. Şimdi yârın halini de benim halimden sorunuz. (Yârın nasıl güzel olduğunu benim halime bakın da anlayın).

GAZEL

- 141 -

1 — Ey nar çiçeğine benzeyen yüzü ile halkın canına ateş salan dilber, senin ayrılığından âşıkların, ciğerlerini parahyorlar.

2 — Ey aya benziyen vefasız (bedir) güzel, her ne kadar gözlerin vefa sahiplerine yar olmayorsa da sen bari âşıkına arasıra sevgi göster.

3 — Gözün hilekâr gamze sihiri ile büyüledikçe hiç âşıkların o yakut renkli lâ'lden (dudaktan) gönül muradına nail olabilirler mi?

4 — Dudağındaki ben o gece renkli kâkülünden renk çalıyor. Sarhoş gözüne söyle, uyumasın; senin güzelliğine bekçilik etsin.

5 — Ey merhametsiz kâfir, Selimî'ye hiç acımıyorsun. Aşkının ıstırabı içinde bu âciz biçare ne zamana kadar yana yana ağlasın?

GAZEL

- 142 -

1 — Güzel yüzü ile gülleri, gülistanları hasetten ağlatan o sevgili, ne zamana kadar anber kokulu saçlarının aşkı ile canımı yakacak?

2 — Şuh gözlerinin beni pençelediği (çenk) yetişmiyormuş gibi şimdi de alnı üzerine kâkülünü tel tel (târ) dağıttı.

3 — O servi boylu güzelin yanağı şaraptan gül gibi renk renk olmuş. Benimse can ve gölnüm hasret ve ıstıraptan diken diken!..

4 — Dudağı, can bağışlayor. İçinde denk denk güzellik gülbeşekeri var. Hattı güzelliğin ne kadar incelikleri varsa hepsini kendinde toplamış.

5 — Ey mutrip, bu gece bezmimizde çenki elinden bırakma. Ey Selimî, sen de şarap iç ve gözünü sevgiliden ayırma!

GAZEL

- 143 -

1 — Gâh halkın ta'n-ü teşnii, gâh belâ, gâh yârın cefası... Ben bu yaşayıştan, bu hâdiselerden bıktım, usandım artık!

2 — Ne canım, ne gönlüm, ne sevgilim, ne sabrım, ne kararım var. Kimse benim gibi adem diyarında helâk olup kalmasın.

3 — Ne acaip hayat geçiriyorum: Aşk belâsı yüzünden hasret bezminde şarap içiyorum, visali intizar içinde ele geçiriyorum.

4 — Kanlar saçan gözümle hicranın yolunda toprak olduğum zaman mezarımın üzerinde dert ve gam otu biter.

5 — Ne visale sabredebiliyorum ne firaka tahammül. Ben yaralı biçare, hayretler içinde kaldım.

6 — Ey şuh, senin aşkının ıstırabından gayrı bir dostum kalmadı. O bile bu ânımda bana bir uğramıyor.

7 — Onun kaşları çatıldı diye ne şikâyet ediyorsun, Selim, mademki bizi öldüren o mahmur gözün güzelliğidir.

GAZEL

- 144 -

1 — Benim gibi âlemde kimse yârından ayrı kalmasın. Çünkü ben kendimden ayrı, sevgilimden ayrı belâ çekiyorum.

2 — Ben onun okundan (aşkından) nasıl vefa beklerim? Gönlüm, yârın vefasından öyle ümidini kesmiş ki...

3 — Yardan ne zaman bir «merhaba» ya nail olurum diye daima kendikendime aşk merhabası ediyorum (aşkın sana huzur ve rahat getirsin temennisini ediyorum).

4 — Arasıra sevgilime feryad-ü figan edeyim, Allah aşkına diye yalvarayım; bu, bana kâfi bir devlettir.

5 — Selim bari öleyim de sevgilinin kapısındaki köpek benim yüzümden töhmet altında kalmasın. Daha ne kadar sevgiliden bu maceranın sözünü dinleyip duracağım?

GAZEL

- 145 -

1 — Senin mahallenin köpeği her gece her gün bana bir parça daha yabancı oluyor. Bu sebepten ben divane, her an daha ziyade çıldırıyorum.

2 — Bugün ben ve gönlüm gibi belâya karşı merdane dayanan kimse yoktur. O gama karşı kahraman ben ise ondan daha kahramanım.

3 — Yar eşiğinden uzak öyle hicran yaşları döküyorum ki göz yaşlarımdan duvar, dam ve ev sırsıklam oluyor.

4 — Kaşın, nasıl her an başıma daha fazla fitne yağdırıyorsa gözün de öylece benim kanımı dökmek için her an daha fazla sarhoş olsun.

5 — Pervane her ne kadar senin didarının şûlesinde Selimî gibi kendini yaktı ise de hâlâ kanadı hasret göz yaşı ile ıslaktır.

GAZEL

- 142 -

1 — Güzel yüzü ile gülleri, gülistanları hasetten ağlatan o sevgili, ne zamana kadar anber kokulu saçlarının aşkı ile canımı yakacak?

2 — Şuh gözlerinin beni pençelediği (çenk) yetişmiyormuş gibi şimdi de alnı üzerine kâkülünü tel tel (târ) dağıttı.

3 — O servi boylu güzelin yanağı şaraptan gül gibi renk renk olmuş. Benimse can ve gölnüm hasret ve ıstıraptan diken diken!..

4 — Dudağı, can bağışlayor. İçinde denk denk güzellik gülbeşekeri var. Hattı güzelliğin ne kadar incelikleri varsa hepsini kendinde toplamış.

5 — Ey mutrip, bu gece bezmimizde çenki elinden bırakma. Ey Selimî, sen de şarap iç ve gözünü sevgiliden ayırma!

GAZEL

- 143 -

1 — Gâh halkın ta'n-ü teşnii, gâh belâ, gâh yârın cefası... Ben bu yaşayıştan, bu hâdiselerden bıktım, usandım artık!

2 — Ne canım, ne gönlüm, ne sevgilim, ne sabrım, ne kararım var. Kimse benim gibi âdem diyarında helâk olup kalmasın.

3 — Ne acaip hayat geçiriyorum: Aşk belâsı yüzünden hasret bezminde şarap içiyorum, visali intizar içinde ele geçiriyorum.

4 — Kanlar saçan gözümle hicranın yolunda toprak olduğum zaman mezarımın üzerinde dert ve gam otu biter.

5 — Ne visale sabredebiliyorum ne firaka tahammül. Ben yaralı biçare, hayretler içinde kaldım.

6 — Ey şuh, senin aşkının ıstırabından gayrı bir dostum kalmadı. O bile bu ânımda bana bir uğramıyor.

7 — Onun kaşları çatıldı diye ne şikâyet ediyorsun, Selim, mademki bizi öldüren o mahmur gözün güzelliğidir.

GAZEL

- 144 -

1 — Benim gibi âlemde kimse yârından ayrı kalmasın. Çünkü ben kendimden ayrı, sevgilimden ayrı belâ çekiyorum.

2 — Ben onun okundan (aşkından) nasıl vefa beklerim? Gönlüm, yârın vefasından öyle ümidini kesmiş ki...

3 — Yardan ne zaman bir «merhaba» ya nail olurum diye daima kendikendime aşk merhabası ediyorum (aşkın sana huzur ve rahat getirsin temennisini ediyorum).

4 — Arasıra sevgilime feryad-ü figan edeyim, Allah aşkına diye yalvarayım; bu, bana kâfi bir devlettir.

5 — Selim bari öleyim de sevgilinin kapısındaki köpek benim yüzümden töhmet altında kalmasın. Daha ne kadar sevgiliden bu maceranın sözünü dinleyip duracağım?

GAZEL

- 145 -

1 — Senin mahallenin köpeği her gece her gün bana bir parça daha yabancı oluyor. Bu sebepten ben divane, her an daha ziyade çıldırıyorum.

2 — Bugün ben ve gönlüm gibi belâya karşı merdane dayanan kimse yoktur. O gama karşı kahraman ben ise ondan daha kahramanım.

3 — Yar eşiğinden uzak öyle hicran yaşları döküyorum ki göz yaşlarımdan duvar, dam ve ev sırsıklam oluyor.

4 — Kaşın, nasıl her an başıma daha fazla fitne yağdırıyorsa gözün de öylece benim kanımı dökmek için her an daha fazla sarhoş olsun.

5 — Pervane her ne kadar senin didarının şûlesinde Selimî gibi kendini yaktı ise de hâlâ kanadı hasret göz yaşı ile ıslaktır.

GAZEL

- 146 -

1 — Yazık, ömrüm sona erdi, hâlâ bu hicran gecesi sona ermedi. Bu sonsuz gam-ü mihnet canımdan bir an ayrılmadı.

2 — Her ne kadar bu parçalanmış gönlüm, cehennem ateşinin kıvılcımları haline geldi ise de, ey ölüm, bir müddet daha dur, gitme; zira henüz canımın kârı tamam olmadı.

3 — O keman kaşlının temreni candan eksildi. Ruhum, ona derman edilinceye kadar benim ıstırabımı teskin etmedi.

4 — O peri gizlendi ve âşıkların feryadı ziyadeleşti. Gül perde arkasına çekildi; hâlâ bülbüller feryad edip duruyor.

5 — Onun gözünden öyle utanıyorum ki nihayet kendimi öldürmek istedim. O zaman bana dedi ki: «Sineni getir, bizim okumuz daha tükenmedi...»

6 — Selim, onun yoluna gözlerimden o kadar lâ'l serptim, hâlâ da eteğimdeki inci ve yakut bitmedi.

GAZEL

- 147 -

1 — Bu gece onun diyarında vefakâr âşıkların feryadı sona erdi. Ben hâlâ «Yarabbi nihayet onun yüzünü görebilecek miyim?» diye dert içinde yanıyorum.

2 — Eğer gözümün nihayet ona bakacağını bilsem hasetten evvelâ ağlar, ağlar, onu kör ederim.

3 — Eğer kemiğim cefa taşından daha yumuşak ise ne saadet! Hiç olmazsa onun diyarının bir toprağı olacağımı ümit edebilirim.

4 — Her ne kadar zülfünün kokusu âşıkların canını sardı. (Kaptı götürdü) Fakat sonunda onun kokusu ile gönlü diri olan âşık ne bahtiyardır!

5 — Ey güneş, ne zamana kadar onun ay gibi cemali ile bahse girişeceksin? Söz dinle, zira nihayet onun güzelliği karşısında utanıp kızarırsın.

6 — Ey gönül, ne zamana kadar Selimî'nin canından şikâyet edip duracaksın? Böyle yapma, hiç olmazsa bir gün onun bağrında oturdun. (Aranızda hak, hukuk vardır)

GAZEL

- 148 -

1 — Gönül nasıl onun örülmüş saçlarına bakabilir? Zira nazar, onun yüzünden utanır.
2 — Aşkının ıstırabı gönlüme emanet edilmiş ya, bu, bana kâfi. Eğer onun tarafına bakarsam bu emanete hıyanet etmiş olurum.
3 — Bir başkası onun kapısındaki köpeğe baksa dertli gönlüm hasetten yanıp kebap olur.
4 — Onun kininin yayında yüzlerce gamze oku vardır. Onun gözüne, kaşına kim bakmaya cesaret eder?
5 — Selim'in gönlü asla belâdan kurtulmasın. Zira belâ içinde gözleri kör oldu.

GAZEL

- 149 -

1 — Parçalanmış gönlüme ciğerim yanıyor. Daha ne kadar yansın. Senin didarının hasretinden ciğerim bir anda hun oldu.
2 — Hicranın zulmü ile ciğerim öyle yaralandı ki, hasta ve biçare gönlümden çare, derman istiyor.
3 — Bu kuru vücudunla senin köpeğini nasıl misafir edeyim? Göz yaşlarımın seli içinde ciğerim bu gam evinden aktı gitti.
4 — Ciğer, senin katı yüreğin gibi mermerden dahi olsa gönül derdine nasıl tahammül eder, hayretteyim!
5 — Gönül bir ateş, bu zayıf tenim de çörçöp! Ciğer zalim güzellerin aşkına yanıp kebap oldu.
6 — Ey Selimî, o ay yüzlü güzele nasıl bakabilirim; zira baktığım zaman ciğerim yüreğinden yanar.

GAZEL

- 150 -

1 — Yine kâfir gözün imanı yağma etti; yine müslümanların dinine fitne saldı.
2 — Beni visali ile diriltince onda mahvoldum. Ve «benim bu hayran âşıkım artık öldü» diye yine kendini gizledi gitti.
3 — Onun kahır kılıcı yara ve dert dolu gönlümü yardı. Bir kere daha gam gülzarının goncası sevindi ve güldü.
4 — Gam şerbetini içen aşk ehli böyle dirildikten sonra artık onun gamına müptelâ olmayan bir tek can diri kalırsa kâfirim.
5 — O tatlı dudak benim yüzümden hem acı oldu, hem de incindi. Fakat ey güzeller şahı, âşıkını acı sözlerle azarlaman da ayrı bir lûtuftur.
6 — Beni kahrettin; fakat yüzünü göster de kolay can vereyim. İstiyorum ki bu müşkil işi yine sen kolaylaştırasın.
7 — Dert sakisinin elinden her şarap içen can veriyor. Yarabbi! Bu şerbetin kıymetini artık bu kadar ucuzlatma.
8 — Ey felek, meydandan çekil, yıldızlardan uzak bir yere git. Bu gece yine âhımla bu meydanı yakacağım.
9 — Mecnun gibi âşıklar çoktur amma devran bir tane daha Selim gibi bir âşık yetiştirirse hayrete sayan bir şey yapmış olur

GAZEL

- 151 -

1 — Senin yüzünün her nefeste ayrı bir güzelliği vardır. Her lâhza ayrı bir parıltısı, başka bir hali vardır.
2 — Yaralı gönlüme senden gelen her gamze oku, mahzun gönlüme başka bir lezzet veriyor.
3 — Ey ebedî Tanrının sanat eseri, senin cemalinin aynası bana her nefeste bir başka şekil gösteriyor.
4 — Bize âlemin zevk ve safası gam ve derttir. Sana düşkün olanların başka bir zevk ve safaları vardır.
5 — Ben yârın kölesiyim. Beni köpeğim diye çağırıyor, Selim, bu da bana ayrı bir devlettir.

GAZEL

- 152 -

1 — Ey gönül ehline aşkı her an ayrı bir bağ olan sevgili, canın her damarı senin okunun temrenine ayrı bir bağ ile sarılmıştır.

2 — Her teli üzerinde ayrı bir âkil düşünse yine uzun geceler senin saçlarını tavsife kâfi gelmez.

3 — Dudağının altında her zaman candan daha güzel yüzlerce tatlı nükte ve her nükte ile beraber bir tatlı gülüş vardır.

4 — Ey canım, seni öldüreceğim diye bir yemin ettin. Allah aşkına bir yemin daha et te gönlüm inansın.

5 — Dudağını andıkça, gözümün önünde sensiz bir başka gülbeşeker görmesin diye, gözlerim kanla doluyor.

6 — Sen âlemin güneşisin. Eğer felekte bir parça gayret, haysiyet olsaydı yüzünün karşısında güneşe benziyen başka bir şey vücuda getirirdi (parlatırdı).

7 — Ey Selimî gözünün yan bakışı seni rezil-ü rüsva etti. Kalk bir müddet fitneden uzaklaşalım, kaçalım.

GAZEL

- 153 -

1 — Ey gözüm, ağlama, o ay gibi yüze bak. Ey gönül, öldürülmekten kaçma da kara gözlere bir bak.

2 — Onun çenesi ve zülfü seni müteessir etmesin, bak boynuna ip bağlamış, ayağı bir kuyunun başında. (zülüf, ip; kuyu da çene).

3 — Ay yüzlü sevgilim, visal bezminde âşıkından gafil olma. Eğer nazar değmesin diye korkarsan arasıra ona bak.

4 — Gönül, senin hattından yüz çevirdi, sonra da yoluna başını feda etti. O kara yüzlülüğe bak, bu özür dilemeye bak!

5 — Bak, o, sarhoş, külâhını yana eğmiş gidiyor, biçare Selimî ise kapısındaki köpeğin ayağına düşmüş, ağlayıp feryad ediyor.

GAZEL

- 154 -

1 — O ay yüzlü güzeli görmek için her an başka bir hileye baş vuruyorum. Ansızın görünce de, ikinci defa görmeye hasret çekiyorum.

2 — Yüz tane gözüm olsa geceleyin gözyaşlarım onu kör ediyor. Ben her gün nereden bir görür göz tedarik edeyim?

3 — Nerede bir dakika konaklasam benim ıstırabım halkı ağlatıyor. Onun için her gece bir başka külhan köşesinde yatıyorum.

4 — Benden yeryüzü, âhımdan da felek bıktı, usandı (daraldı). Şimdi artık dar bir mezar köşesinden başka bana mesken kalmadı.

5 — Eğer vücudumda her tüyüm bir başka iğne olsa tedbir ipliği gönlümün yarasını dikemez.

6 — Her an bir başka gümüş tenli dilberi vasfettiğim için gönlüm muztarip oluyor. Ben de onu bir ay yüzlü güzeli anarak teselli ediyorum.

7 — Selimî onun lâ'l dudağından gönül muradını alıncaya kadar öldüm, bittim. Keşke her ânım böylece bir başka ölümle geçse!

GAZEL

- 155 -

1 — Gönül o ay yüzlü dilberin gidişinde ömrün geçtiğini gördükten sonra artık yaşamak ihtiyarının kendi elinde olmadığını anladı.

2 — Ey yanağı, gönül bağı ve ömür nevbaharı olan dilber, ne zamana kadar ayrılığın benim canımı parça parça edecek? (Harhar).

3 — Aya benzeyen yüzünün üzerinde zülfün dağılmasın. Devr-i kamer gelmiştir (Devr-i kamer, yuvarlak aya benziyen yüz demektir. Bir de her yıldızın bin sene süren bir hâkimiyet devri vardır. Âdem Peygamberden itibaren de Devr-i kamer başlamıştır. Yedi seyyarenin sonuncusunun devridir). Ömrü tarmar etme.

4 — Aşkının ıstırabını gençlikte çekmek isterim. Sonra ömrümü ihtiyarlık âleminde hesap ederim.

5 — Ey Selim, bu gece sevgilinin visalini ganimet say. Zira ömür eyyamı pek çabuk geçiyor.

GAZEL

- 156 -

1 — Herkes, bir başka zevk bir başka seyir düşünür. Benim gönlümde yalnız o gümüş sineli sevgilinin yüzünü nasıl görebilirim arzu ve düşüncesi var.

2 — Nerede bir seyran varsa belki oraya gelir ve yanılır da bana bir kere bakar ümidiyle kendimi oraya atarım.

3 — Eğer arzusu gözyaşımın gümüşü ve sararmış yüzümün altını ise ona canım feda olsun; altın ve gümüş nedir ki!...

4 — Onu görmeye tahammül edemediğim halde bakıyorum ki âleme rüsva olayım ve bir müddet onun bulunduğu şehirden çıkıp izimi kaybedeyim.

5 — Selimî, aşk yolunda vasl yoktur; fakat sevgili senin gönlünün nasıl bir aşk ıstırabı içinde inlediğini bilse fena mı olur?

GAZEL

- 157 -

1 — Ey güzelliği ile ayları kıskandıran güzel, senin güneşe benzeyen güzel yüzün için her gece sabaha kadar yıldızların gözü seğiriyor.

2 — Ey huri, sana nasıl doya doya bakabilirim ki o karanlık geceye benzeyen siyah saçların gözlerimi görmekten menediyor.

3 — Yanağındaki ben görünmezse bu hayret edilecek bir şey değildir. Ay ve güneş aydınlığında yıldız görünür mü?

4 — Ey peri, ben mecnundan senin ne halde bulunduğunu sorma. Zira sabr-u kararı elinden gitmiş ben biçarenin kendinden dahi haberi yoktur.

5 — Selimî günde yüz defa canını veriyor; fakat senin visalinin kokusu onu ertesi gün diriltiyor.

GAZEL

- 158 -

1 — Senin diyarına başımın üzerinde yürüyerek geldiğim zaman anlayacaksın ki ben başını ortaya koyan bir âşıkım.

2 — Senin yüzünün aynasına temiz yürekle bakmasını bilen her rinde Allah gani gani rahmet eylesin.

3 — Bir kere baş ucuma geldin. Bir kere daha lûtfedip gelirsen işim tamamdır.

4 — Senin aşkının ıstırabı canımızın yoldaşı olduktan sonra yine ıstırabının aşkı ile beraber tekrar bu şehirden çıkar gideriz.

5 — Aşk yolunda Selimî gibi itip batan, nam-u nişanı mahvolan kimseden hiçbir âkil bir haber getirmedi.

GAZEL

- 159 -

1 — O sevgili bir zahmet edip bana gelse canımı onun yoluna harcar, bu ayrılıktan kurtulurum.

2 — Mademki adem mülkünde gam, keder yoktur. Gel ey gönül, biz yine adem mülküne dönelim. En iyisi budur.

3 — Güneş ve ay meş'alesini yakan bu âhım, yine sineden bayrağını açarsa bu sefer iki cihanı yakar.

4 — Ey güzel, ayrılığın beni cevr-ü zulm ile yaktı. Gel bu sefer de beni cevr-ü sitemden kurtar.

5 — Gönül ve cana vurduğun oka bir başka müşteri yoksa gönül ve göz onu tekrar satın almağa hazırdır.

6 — Ey kerem sahibi padişah, Selimî gibi senin aşkının kölesi olmaktan başka ne günah işledim?

GAZEL

- 160 -

1 — Ey hamuru güzellik ile yuğrulmuş, baştan başa naz ve işve olan sevgili, yanağın dünyaya (devran) bir âfet ve yüksek boyun da nazdır.
2 — Senin gözün daima âdem öldürür ve insanı dinden, imandan çıkarır. Siyah saçlarının işi de istiğna arzusu ile naz etmektir.
3 — Ay yüzlü sevgilim, ne zaman kaşına baksam onda ya işvekârlık, ya çapkınlık, yahut naz görürüm.
4 — Senin mahmur nerkisin (gözün) her ne kadar beni sevdiği için bana naz ediyorsa da nihayet bir gün beni öldürecektir.
5 — Her gün senden gönlümüzü öldürmeni istiyoruz. Fakat senin işin bugün tegafül, yarın da naz olacaktır.
6 — Hattının reyhanında biraz vefa kokusu vardır amma benlerinde nazdan başka bir şey görülmüyor.
7 — Ey Selimî, onun aşkının ıstırabına alış, nazını çek; zira naz o güzel sevgiliyi biraz daha süsleyor.

GAZEL

- 161 -

1 — O kadar nazlısın ki âşıklarına bir dönüp bakmıyorsun bile! Fakat sen naz et, çünkü bizde niyazdan başka bir şey yok ki!..
2 — Senin aşkında o kadar sabr-u kararımı kaybettim ki seni hatırladıkça ağlıyorum.
3 — Hayalinin padişahına o kadar minnettarım ki.. ben divane ile mahrem, sırdaş bir o vardır.
4 — Senin okun gönül yuvasına erişince can dedi ki: «Güvercin geldi. Yarabbi, acaba şahin ne haldedir?»
5 — Bir gece, senin diyarında feryad-ü figan etmeszem, köpeğin benim matemimi tutarak feryad-ü figana başlar.
6 — Aşkının ıstırabı ile öldüğüm gece ne güzel bir gecedir. Mum gibi yana yana ağlamaktan kurtulurum.
7 — Selim başını, vücudunu aşk yolunda toprak et ki canın cananenin huzuruna uçup gitsin.

GAZEL

- 162 -

1 — Her ne kadar iki mihraba karşı namaz kılınmazsa da gönlüm, kaşlarına secde ve niyaz eder.

2 — O kadar güzelsin ki Mahmut gibi dünyayı kendi aşkına râmetmek istesen Ayaz gibi herkes sana maşuk olmaya koşar.

3 — Daha aşk yolunun sonu başı belli olmadığı zaman benim gönlüm senin aşkından dem vuruyordu.

4 — Senin derdin ile vecde gelmiyen bir canı ne gönül yanması, ne saz dinlemesi vecde getirebilir.

5 — Âşıklar yalnız senin aşkının zikrini vird edinmişlerdir. Ne tarafı dinlesem kulağıma bu âvâz geliyor.

6 — Bir noktaya benziyen ağzının sırrı faş olmasın diye can artık kaleme dahi sırrını açmıyacaktır.

7 — Selim, mademki hakikî padişah sana aşk tahtını verdi. Beka mülkünün tahtını ara, mecazdan geç.

GAZEL

- 163 -

1 — Dert ve belâdan bir lâhza aman bulamıyorum. Aşk belâsına kimse benim gibi müptelâ olmasın.

2 — Bir sevgilim var ki saçının her telinde yüz binlerce naz olduğu halde kıl kadar muhabbet ve vefası yoktur.

3 — Başkalarının hatırı için bana yüz sene cevr-ü cefa eder de Allah hatırı için bir lâhza bana şefkat ve muhabbet göstermez.

4 — Yarabbi, onun aşkına benim vefamı daima artır. Zira biliyorum ki o asla cefayı terketmiyecektir.

5 — O ay yüzlü güzelin sevgi ve vefa göstermesi nasıl mümkün değilse benim de onun derdinden, mihnetinden kurtulmam öyle mümkün olmasın.

6 — Onun firakiyle canım ile tenim arasındaki bağ kopsa dahi bir an onun aşkının ıstırabı benim canımdan ayrılmasın.

7 — Bir «merhaba» desin diye Selimî'nin canı çıktı; fakat o taş yürekli o kadar nazlı ki, dertli âşıklarına bir merhaba dahi etmedi.

GAZEL

- 164 -

1 — Bugün yine senin saçının sevdası ile tâb-ü tüvanım kesildi. Beni düşün bugün hicrandan çok harabım.

2 — Keder cehenneminde yanıp kebap oluyorum. Ne ağlama, ne gamlı göz bana bugün imdat edebilir.

3 — Bugün hayatımdan çok muazzebim; ey ecel habercisi bir lûtfet, beni geceye kadar yaşatma!

4 — Her taraftan benim su ve ekmeğimi kesiniz, ey eyyam sâkisi, bugün bana şarap verme.

5 — Bir keman kaşlının sevgilisinden takatim tak oldu. Ey gam, bugün beni öldür de bari bir sevap işle!

6 — Selimî vefakârlığımdan canımı yar yoluna sarfediyorum. Belki bugün beni ondan ayıran perde kalkar.

GAZEL

- 165 -

1 — Bugün aşk içinde ne kadar kararsızım (huzursuzum). Bugün cansızım, yaralı gönlüme malik değilim.

2 — Sevgilimin ay gibi yüzünü görmedim. Bugün kimsenin yüzünü görmek istemiyorum.

3 — Ayrılıktan mecalsiz düştüm. Bugün ben muhakkak kendimi öldürürüm.

4 — Artık vaktidir; hasret ile çektiğim ah bugün benim tozumu rüzgâra vermelidir.

5 — Bugün yana yana ettiğim feryatlar Mecnunu mezarında tiril tiril titretti.

6 — Bugün göz yaşı döken gözlerim beni bütün âleme rüsvay etti.

7 — Ey gam, Selim'den bir nefes ayrılma; canımı bugün sana ısmarlıyorum.

GAZEL

- 166 -

1 — Cihanda arzumuz mey ile mahbub bir arkadaştır. Bütün kevn-ü mekândan istediğimiz bu şekilde yaşamaktır.

2 — Kendimi melâmet dağı ile dağlayıp aşka kul olmuşum ya! Bu kadar bir nam ve nişan, her yerde bize kâfidir.

3 — Dokuz felek hazinesinin altını bütün aşk dağıdır. Altın saray başkalarının olsun bize meyhane (deyr-i mugan) kâfidir.

4 — Kolları açıp sevgilinin servi boyunu kucaklamak.. aşk yolunda bize yay ve ok bu kâfidir.

5 — Ey güneş, zerreye benzeyen biz nerede, visal çeşmesi nerede? Onu ayna gibi aksettiren senin ay yüzün bize kâfidir.

6 — Padişahlar sarayında günde beş defa çalınan nöbet (musiki) bir baş ağrısından başka bir şey değildir. Âşıkların seher vakti ettikleri feryad, âh-ü figan bize kâfidir.

7 — O yanağın güzelliğini tavsif etmek, dudağını düşünmek, gizli âşikâr bu kadar bir hazine ve para bize kâfidir.

8 — Ey Selimî, aşktan başka kimsenin himayesini dileme; cihanı feth için dilimizin kılıcı (şiirlerimiz) bize kâfidir.

GAZEL

- 167 -

1 — Senin aşkının beni yakan diyarı benim için bağ ve çemendir. Âlemde bu vatan sevgisi bana kâfidir.

2 — Aşk içinde yana yana öldüğüm zaman yaralarımın üzerindeki pamuklar benim kefenimdir.

3 — Gönlüme hicran ile ne yaralar açtım (elifler); ben divane bunlardan başka serv ve gül istemem.

4 — Dertli âşıkların meclisinde matem için benim feryadım kâfidir.

5 — Sarhoş zülfün gibi beni neye darağacına çekiyorsun. Canımın boynunda o zülfünün ipi kâfidir.

6 — Ey arkadaş, bu gece mumu yakma. Benim âhım bu keder evini kâfi derecede aydınlatır.

7 — Âlemde Ferhad ile Mecnunun matem merasimi için, ey Selimî benim feryad-ü figanım kâfidir.

GAZEL

- 168 -

1 — Cihanın ne altınını, ne malını ne mülkünü istiyorum. Yalnız bir güzel civanın aşkını istiyorum.

2 — Tek, başım yârın eşiğinde olsun, kâfirim eğer cennet bahçelerini istersem.

3 — Sevgilinin yüksek endamının hasreti ile bir ah çekmek... İşte yerden göğe kadar bu saadeti istiyorum.

4 — Yaralı, dertli gönlüme deva olarak bir keman kaşlının üzerime ok yağdırmasını istiyorum.

5 — Ey zahid, artık beni zühd-ü takva sokağına çağırma, ben dostlarla muğların kilisesinin bir köşesinde yaşamak arzusundayım.

6 — Canım, Selim'i öldüreyim demişsin. Allah razı olsun eğer bu işi yaparsan; zaten ben de bunu istiyorum.

GAZEL

- 169 -

1 — Ey canım, cefa çeken âşıklarına kin besleme. Sen o kadar iyisin ki bu hareket sana yakışmıyor, kindar olma.

2 — Benim gibi birine karşı gönlünde kin tutarsan yazıktır. İşte beni hicrana düşürdün. Bu ganimet sana kâfidir. Artık pusudan çık.

3 — Beni öldürmek için her lâhza allık sürünme. Ey güzellik güneşi bu kadar ateşîn olma.

4 — Her zerreye sevgi ile (güneşten) iltifat etme. Kendi kadrini bil, olur olmaz herkesle arkadaş olma.

5 — Ey gönül, yârın cevr-ü cefasından böyle feryad edip durma. Hiç kederlenme; yüzünde belirecek olan hat, ondan senin intikamını alacaktır.

6 — Gönül, senin tatlı ve çapkın konuşmalarını istiyor. Gül gibi perdeden çık, utanma!.

7 — Ey Selim, başının üzerinde aşkın gölgesi olduktan sonra düşman bir felek olup senin üstüne çullansa altta kalma (zeminde kalma).

GAZEL

- 170 -

1 — Yüzünün âyinesi hat sebzesinden paslanmış. Demek nihayet bizim gönlümüzün ateşinden yükselen duman ona tesir etti.

2 — Zâhid, o zülfün yanında bile küfürden hazer etmeyi bırakmayınca canının boynuna zünnar ipi dolandı.

3 — Gamdan şikâyet eden canı onun aşkının ıstırabından kurtulmak öldürür. Vefalı yârın tuz ekmek hakkı nihayet tesirini gösterdi.

4 — Hızır, onun ağzından kendisine hakaret edeceğine dair vaidi işitince sonra inkâr eder diye korkup vaidini derhal yerine getirmesini istedi.

5 — Onun diyarının köpeği benim feryadıma uydu; o da inlemeye başladı. Meslekdaşını görünce onu kendine dost edindi.

6 — Ben âvâreden kaçıp aşka iltica eden gönül, onu gam şahnesi (polisi) ile pazarlık ederken ele geçirdi.

7 — Nar çiçeği rengi ile onu saran kırmızı elbiseyi görünce Selimî'nin canının gömleği kana bulandı.

GAZEL

- 171 -

1 — Okun bir kuştur ki kafesi yaralı göğsümdür. Eğer bir başka sineye heves edip giderse ben mahvolurum.

2 — Ön ve arka aynaları senin aşkının yaraları oldukça gönlüm belâ okundan kaçmaz.

3 — Senin kapının köpeği benim arkadaşımdır. İsterim ki boynundaki tasma benim canımın riştesinden (ipinden) olsun.

4 — Ağzının mimi anlaşılması müşkil bir remzdir ki sözden başka kimse onu açıkça görememiştir.

5 — Lâ'le benzeyen dudağın bizzat nezaketten yapılmış bir şekerdir ki sinek kanadının gölgesi bile ona bir yük olur.

6 — Leylânın devesi nereden geçti ise orada Mecnunun gönlünün kanından yetişen lâleyi ve Mecnunun nalesini aramıştır.

7 — Selim, bütün kâinatın tahtını elde etse bundan iftihar duymaz, utanır. Başının altında aşk meyhanesinin kapısındaki taş bulunsun bu, ona kâfidir.

GAZEL

- 172 -

1 — Gönlümüzün üzerinde onun aşkının yükü daima bulunmalıdır. Aksi takdirde o kâfi derecede kerem sahibi değildir diye ezelden ebede kadar şikâyet ederiz.

2 — Bizim gönlümüz aşk ıstırabının askeri ile mamur olmuştur. Canımızı verip onun firakını, elemini satın almışızdır.

3 — Gönlümüzde onun ıstırabı olduktan sonra âlemin sevinci bizim olsa istemeyiz. Onun muhterem haremine başkaları nasıl girebilir.

4 — Daha «levh-ü kalem» in nam ve nişanı yok iken gönlümüzün levhine gam yazısı kısmet olmuş.

5 — Ey gönül, onun ayrılığının zehrini tatmaktan fariğ olma! Ay şişesine, Cem kadehine niye minnet ediyorsun?

6 — Bizim ahımız bir yıldırım olup felekleri tutuşturunca güneşin ve ayın alevleri onun ancak bir nişanesi, bir alâmeti olur.

7 — Selimî, kılıç gibi belâya alem olduğu zaman, ey gönül, aşk ona her an (dembedem) zafer müjdesi verir.

GAZEL

- 173 -

1 — Her an sevgilinin ayrılığı bir ok olup beni öldürüyor. Korkuyorum eteği benim kanıma bulanmasın.

2 — Bana onun ay gibi parlak yüzüne bak diyorlar. Nasıl bakayım, fettan kaşından belâ yağmuru yağıyor.

3 — O perinin söz söylemesini istemiyorum; zira Bedahşan lâ'line benzeyen dudağı o kadar naziktir ki incinir, yarılır diye korkuyorum.

4 — Damağım, ağzım, sinem susuzluktan ne kadar muztariptir. Fakat çenesinin kuyusundan su umuyorum.

5 — Her kirpiğinin ucunda yüzlerce kana bulanmış can varken o, nasıl gözlerini açıp uyanabilir?

6 — Başım onun dokuz çarhın da fevkinde olan eşiğinin üzerinde idi. Şimdi ayrılık derdi o başı hâk ile yeksan etti.

7 — Ay yüzlü sevgilim, Selimî'de aşk derdi var. Bu ne haldir, gönlün hiç âşıklarının hayalini hatırından geçirmez mi?

GAZEL

- 174 -

1 — Hattının (nun ن) u, burnunun (elif ا) i ve ağzının (mim م) i bir araya gelince nam, olur. (Meşhurdur ki) bunlardan bahsetmekte (bunların sözünde) lezzet yoktur.

2 — Bu elif ile hattının nunu üzerinde kaşının (med ˜) olması güzelliğin (ân) ıdır ki onu kimse benim gibi beyan edemez.

3 — Gözü (a ع), zülfü (l ل), ağzı (m م) galiba ledünnî bir ilimdir ki onun mânaları incelikleri beyana sığmıyor.

4 — Her iki zülfü (ta ط) harflerine benziyor, kıvrımları da (vav و) harfi, O halde bu iki zülfe şeker çiğneyen (tatlı söz söyleyen) tutisinin (dudağının) kanatları diyebiliriz.

5 — Onun zülfü ile çenesini (kuyu) sihir gibi ifadesi ile tavsif eden Selimî kalemi ile Babil kuyusunu tepe aşağı etti. (Babil kuyusu ile Hârut Mârut'a işaret).

GAZEL

- 175 -

1 — Ay gibi parlak sevgilim, hamama gelince onun güzel endamının önünde durur ve ayaklarına göz yaşlarımdan yüzlerce tas su dökerim.

2 — Bu ağır yükten nazik uzuvlar incinir, bilirim amma yine daima başına su dökmekten kendimi alamam.

3 — O, hamamın sıcaklığından sıkılıyor; bilmiyor ki onun bu sıkıntıları benim canımı, ciğerimi cayır cayır yakıyor.

4 — Hararetten bunalıyorum; o, bana acıyıp ta bir bardak su emretmiyor. Yanımda da kimse yok ki söyle de bana bir bardak su getirsinler diyeyim.

5 — Selimî, cananın başında (başına) artık sıcak göz yaşları dökme. Zira hamamın sıcaklığı onu kâfi derecede bunalttı.

GAZEL

- 176 -

1 — Ay yüzlü sevgilim, her ne kadar bu hasta âşıkını öldürmek kasdindesin biliyorum. Bari bir kere lûtfet te ona didarını göster.

2 — Ey hurilere benzeyen sevgilim, senin çengin (çalgı) aşk evinde bir darağacı oldu. Her an her teli; darına bir gönül asıyor.

3 — Mecnunluk nüshası ve cennet meşk'i için onun târ ve çenginden (ikisi de musiki âleti) cetvel ve pergâr hazırlamışım.

4 — Beni naz ile öldürünceye kadar çok zahmetler çektin. Bari baş ucuma gelip te kendini müteessir etme.

5 — «Adam öldürmek küfür dahi olsa ben Selim'i öldüreceğim» demişsin eğer bu sözünden dönersen kâfir olursun.

GAZEL

- 177 -

1 — Aşk ile öyle divane olmuşum ki sevgilimle beraber kimi görsem düşmanımdır sanıyorum.

2 — Ey zâhid beni divanelikten, aşktan menetme. Ben nâmuradlık âleminde kendi işini iyi bilen bir adamım.

3 — Eğer âşıklardan didarını diriğ etmeseydin kimse acılar içinde tatlı canını vermezdi.

4 — Onun endamını doğrusu mevzun bir serve benzettim. Fakat bu eğri ve sakat zevkimden ben de hayli utandım.

5 — Senin aşkını açığa vurdu diye Selimî'yi daha ne kadar azarlıyacaksın? Ey güzel, tövbe bir daha yapmam. Ben de yaptığım işten pişman oldum.

GAZEL

- 178 -

1 — Fırsat bulup ta bir iki defa onun tarafına baksam, yüzünden utanır, başımı yere eğerim.

2 — Benim kapıma, duvarıma dayandığı zaman aman yanları acımasın diye ne endişeler ederim.

3 — Onun huyunu bilmiyorum. Aşk yolunda onun huyunu ne vasıtalarla öğreneyim bilmiyorum.

4 — Gâh hattı ve beni, gâh gözü, gâh kaşı benim hicran gecesi kadar kara bahtlı olmamı istiyor.

5 — Ey Selim, saçı ateş üzerinde kıvrılıp bükülmedi, sendeki bu ıstırap (piç-ü tâb) ve perişanlığa sebep ne ki?..

GAZEL

- 179 -

1 — Yazık ki gönül bir lâhza hicrandan kurtulmuyor. Can, tenden, ten can belâsından kurtulmuyor.

2 — Cihanda güzel yüz seven aleyhinde daima kötü söz söylerler.

3 — Mecnun gibi melâmet diyarına ayak basan, ölmedikçe o meydandan kurtulmaz.

4 — Güzellerin hatt-ü hâline âşık olanın o gizli gamdan kurtulmayacağı âşikârdır.

5 — Aşk ıstırabının muhterem haremine mahrem olan insan, mahşere kadar mihnet ve mahrumiyetten kurtulmaz.

GAZEL

- 180 -

1 — Nihayet bağrım kan oldu. Ve ben dertten kurtuldum. Ayrılığının ilâcı ancak öldürmek hassasına maliktir.

2 — Bir ömürdür aşk denizinde dalgıçlık ediyorum. Elime gözümden akan yaş incisinden başka bir şey geçmedi.

3 — Ey yoldaşım, onun aşkının gamı uğurunda ölmezsem bana hulûs-i kalb ile ihlas okuma.

4 — Melâmet çölünde bir kasırga görürsen bil ki o Mecnunun aşk macerasını duyup rakseden bir fakir (jende-pûş) dir.

5 — Ey Selim, aşk şiirinde vecd ve yanıklık olmalıdır. Yoksa yüz tane nev-zemin manâ ve incelikler bir habbeye değmez.

GAZEL

- 181 -

1 — Ay yüzlü sevgilim, güneşten nasıl ziya istenirse ben de senden vefa istiyorum.

2 — Bazan vefa da ediyorsun, lâkin bundan maksadın cefadır.

3 — Senin didarının aşkı ile rüsva oldum. Yoksa kim kendikendini rezil etmek ister?

4 — Ey zâhid, haydi sen selâmet diyarına git. Bizim gönlümüz belâ istiyor.

5 — Bazan kızıyorsun, bazan naz edip bizi azarlıyorsun; hulâsa maksadın bizi öldürmektir.

6 — Ben başını senin eşiğine koymuş bir köpeğim. Başka neresini istiyebilirim?

7 — Selimî'ye yabancılık gösterme; sevgilim sen de bir âşina istivorsun.

GAZEL

- 182 -

1 — Senin derd-ü gamını devaya değişen, niye değiştiği için sonunda pişman olmuştur.

2 — Senin aşkına tutulan cefakeş fakirin gönlü, bütün sevgisini vefa ile mübadele etti.

3 — Senin sevgin ile canım yok oldu ve aşka bağlandı. Fâniliği verip bakiliği aldı.

4 — Senin aşkın uğurunda canını vermeyen, saltanatı bedavaya değişmiştir.

5 — Selimî gibi benim gönlüm aşk şehinşahlığını elde etmek için cihan padişahlığını belâ ile değişti.

GAZEL

- 183 -

1 — Sevgilim, yüzündeki benler, güneş yanağın üzerinde noktalara benziyor. Hattının tazeliği yanında ay da gül gibi haset ıstırabı içindedir.

2 — Her ne kadar (Huda — خدا) kelimesinin üzerinde de bir tek nokta vardır amma senin dudağının devrinin noktası şayan-ı hayret bir şeydir.

3 — Güzelliğinin sahifesinden misk renkli hattını kazma; Allahın sun'u içinde sehiv ve yanlış bir hat hiç olur mu?

4 — Yanağının gülü üzerinde hat sebzesi yetiştiği zaman gözümün çeşmesinden her tarafa yüz tane Şat nehri akmaya başladı.

5 — Aşk yüzünden melâmet denizine gark olan Selim, bir su kabarcığı gibi âvâre ortada dönüp dolaşmaktadır.

GAZEL

- 184 -

1 — Ey canım, senden uzak kaldığım zamanlar mihnet ve gama kanaat ettim. Senin gibi bir padişahtan zulme, siteme razıyım.

2 — Senin aşkınla Mecnun gibi şükretmiyorum; fakat kanaat ediyorum. Ben mahzun gibi bu vaziyete düşmüş bağrı yaralı bir âşık daha yoktur.

3 — Fakir gönlümün ahvalini nasıl sana şerhedeyim; o daha önceden yaralı caniyle adem mülkünde kanaat edip kalmıştır.

4 — «Gönlün yağma ediliyorsa müteessir olma; bil ki biz onu perişan ediyoruz» dedin; doğrusunu söylüyorum, Billâhi kani değilim.

5 — Sâki, mademki cihan fânidir. Kadehi getir, ne duruyorsun? Bugün Selimî, Cem mülküne dahi kani değildir.

GAZEL

- 185 -

1 — Ay yüzlü sevgilim, senin aşkından gelecek dert ve belâya razıyım. Senin didarının aşkı içinde daima her cefaya razıyım.

2 — Dünya kolay kolay benim gibi bir divane daha göremez. Hem gönlündeki gam ile memnun hem aczinden hoşnut.

3 — Senin zülfünün yüzünden geceleri yüzlerce şikâyet etsem seher vakti sabah rüzgârının haberi beni yine her şeye razı eder.

4 — Ey güzeller padişahı, arasıra halimi sor, fakir dilenciyi bir tatlı dil, güler yüz de memnun eder.

5 — Gözün ne kadar cefakârdır. Kötü huyluluğundan, sarhoşluğundan dolayı, ne hicranı ile beni öldürüyor, ne de vefakârlık göstermeye razı oluyor.

6 — Senin cemalinin ayı ve güneşi olmadıktan sonra felekler beni dünya saltanatına razi edemezler.

7 — Nasıl senin yüzüne Selimî gibi gözlerimi dikip bakabilirim. Bizim gözümüzü ayağının tozu doyurmuştur.

GAZEL

- 186 -

1 — Ey güzel, yanağın bahçedeki beyaz gülü; saçların sünbülü kıskandırıyor. Fakat bundan âşıklarına ancak gönül âhı (gönül dumanı) ve aşkın karasevdası düşüyor.

2 — Kaşların işve ve naz ile çatılınca, bu manzara, bir badem için iki karganın mücadelesini andırıyor.

3 — Derd-ü gam ile dolu gönlüm ancak senin okunla açılabilir. Sanki senin her okun bu bahçenin anahtarıdır.

4 — Canım feryattan başka arkadaş ve dert ortağı bulmadı. O; çemen sahnında bana gönül kanından şarap verdi.

5 — Ben öldükten sonra âşıkların gönlü bana o kadar yanar ki, benden o kadar bahsederler ki, onların dilleri benim mezar taşım olur.

6 — Kapındaki köpek dün oyun olsun diye eteğimi kaptı. Ben de Mecnun gibi ona sarı benzimin altınından hediye verdim.

7 — Selim'in şimdi bütün meşguliyeti onun didarının aşkiyle dünyaya rezil-ü rüsvâ olmaktır. Yarabbi! bana huzur ve rahat köşesi nasip etme!

GAZEL

- 187 -

1 — Bir ay yüzlü sevgilim var ki gönlüm bir an onun derdinden kurtulmuyor. Aşktan (mihr) canım dudağıma geldi. O insafsız nâ-mihrbân (ay yüzlü sevgilim) benimle alâkadar bile değil. Rahat ve sakin.

2 — Âlemi zülfü gibi perişan ettiği halde kendi huzur içinde. Aşkının elemi bir cihanı yaktığı halde o cihanla alâkasını kesmiş, kendi âleminde.

3 — Gözü ve kaşı ile —ki güzellikte birbirinin üstadı ve şakirdidir— ok ve yay kullanmadan benim gibi birçoklarının kanını dökmüştür.

4 — Ey ölüm, eğer bir parça merhametin varsa beni toprak altında gizleme. O gönüller alan sevgilinin aşkının yükünden kurtulmak istemiyorum.

5 — Gâh canın, gâh gönlün minnetini niye çekeyim? İşte hamdolsun can benim mihnetimden, gönül de candan kurtuldu.

6 — Dağlar, kırlar benim şöhretimle doldu. Mecnun gibi divane olan ben bütün bunlardan bihaberim.

7 — Selim, gam yolunda bir toz olup hayat vazifeni sona erdir ki bu âhir zaman kavgasından kurtulasın.

GAZEL

- 188 -

1 — Yazık dünyada mihnetten başka bir şey bize nasip değil, daima hor ve hakir oluyoruz. Yazık! Dostlarımızdan hiç bir dostluk göremiyoruz.

2 — Ay yüzlü dilberler çok ama şefkat (mihrbanî) o kadar az ki... Dilberler çok ama, yazık, bir tek dildar yok.

3 — Ölmek istedim; fakat yazık ki bu birkaç günlük hayattan elime geçen şey ancak gönül incinmesidir.

4 — Bir ay yüzlü güzele gönül verdim; fakat onun geceler kadar siyah kâkülünde ne yazık ki hileden, iğfalden başka birşey görmüyorum.

5 — Ey Selim, canım bu ten zindanından bıktı usandı. Fakat yazık ki beni bu mahpesten kurtaracak bir halâskâr görmüyorum.

GAZEL

- 189 -

1 — Düşman askeri Kaf'tan Kaf'a kadar olsa Allah hakkı için o savaştan yüz döndürmem.

2 — Kılıcımın sabahını kınından çıkardığım zaman güneş gibi doğar ve cihandan küfür karanlığını gideririm.

3 — Harpte erkek arslan, ciğerinden nâra atarsa can yaran okumun iğnesiyle yüreğini dikerim.

4 — Düşman harpte karşıma geldiği zaman anlar ki erkeklerin dâvası, öyle lâf değildir.

5 — Doğruca harp meydanına çıkmalıdır. Yoksa halk türlü türlü saçma sapan sözler söylerler.

6 — Kılıç, ok karşısında düşman dayanamaz. Hasır dokumaya alışan, zırh yapmasını becerebilir mi?

7 — Haset edenler Selimî'ye kin beslerler. Yoksa bizim sinemiz kılıç aynası gibi saf ve parlaktır.

GAZEL

- 190 -

1 — Yine ayrılık acısı yüreğime işledi. Zaten ölmüştüm, ayrılık beni bundan beter bir hale getirdi.

2 — Ne olur ölüm biraz daha çabuk gelse! Zira ayrılık ile perişan olan bu yarım canım beni yaktı, bitirdi.

3 — Yarabbi artık beni kurtar; bir gün belâ ve mihnet, ertesi gün ayrılık ıstırabı... Bıktım usandım.

4 — Adem mülküne giderken bana yoldaş olacak hiçbir dostum yok; bu dostluğu bana ancak ayrılık azabı yapabilir.

5 — Ey gam, dert diyarında beni ve gönlümü yalnız bırakma. Zira firak denen bu varlığa itimadımız yok.

6 — Eğer bu ayrılık acısı benden başkalarına da sirayet etseydi dünyada gönül hastalığından ölmeyen kimse kalmazdı.

7 — Selim, canımı veriyorum; fakat, ne yazık, firak o kadar cefakâr ki beni bu bedelle bile başa baş kabul etmiyor.

GAZEL

- 191 -

1 — Âlemde çok kimseler ayrılıktan dert yandılar. Fakat bu ayrılık destanı en büyük belâgat ve ifadesini bende buldu.

2 — Dert diyarında Mecnun, Vâmık, Ferhad nam bırakmışlar; ben ise ayrılığın timsali olmuşumdur.

3 — İsrafil, sûr'u öttürdüğü zaman benim ayrılık yüzünden feryadımı işitirse korkusundan Allaha sığınır. (kulağını çeker).

4 — Ayrılığın beklenmeden hücum eden belâlarını o kadar görmüştür ki visal zamanında dahi gönlüm huzur ve sükûna kavuşmaz.

5 — Ey vefasız felek, kendini koru; zira ciğerimden gizli ayrılık ateşi şimşek gibi yükseldi.

6 — Ey Selimî, benim gönlümdeki ayrılık muhabbetini cihanda hattâ tasavvur edecek bir gönül var mıdır?

GAZEL

- 192 -

1 — Gerçi Allahın iradesi taallûk etti ve Peygamber mucize gösterip ayı parmağının bir işaretiyle ikiye böldü. Fakat ayın başı üzerinde senin güzelliğinin tacı geceyi parçaladı.

2 — Senin hattının suretinde çok manâlar vardır; fakat zâhid bunu ne bilsin, sahifeyi bir yüzünden okuyor. (Bir cephesini görüyor, manâlarını derinleştirmiyor).

3 — Ben aya **benzeyen yüzünün** aynasında Hakkı gördüm. Benim gibi seni manâ göziyle gören herkes «Hak» dedi.

4 — Sofî her zaman (maani) den bahseder amma onun aşkının (mantık) ının (beyan) ında söz söyliyemez.

5 — Ey Selim, bana Ferhad, Mecnun efsanelerini sorma. Ben âşıklık hususunda onları çok geride bırakmış bir adamım.

GAZEL

- 193 -

1 — Ne olur gönlüm aşka daha fazla müptelâ olsa... Zira aşk belâsı hiç bir belâya benzemiyor.

2 — Senin uzun saçların rüzgâr ile dağılınca aşk havasiyle ömrümüzü rüzgâra verdik.

3 — Ey canım, sen vefa etsen de etmesen de memnunum. Yalnız gönlümüzden aşkın cefası eksik olmasın, bunu istiyoruz.

4 — Ne güzel olur, Ferhad ve Mecnun efsaneleri gibi bizden de âleme aşk nükteleri yadigâr kalsa!..

5 — Senin aşkının sayesinde Selimî gibi yüzlerce kemal göstererek cihana padişah ve aşka kul (dilenci) olmuşuz.

GAZEL

- 194 -

1 — Gam diyarından hiçbir vech ile kurtulmama imkân yok. Eğer Allah muvaffak ederse buradan ancak didar Kâbesine gidebilirim.

2 — Nasıl zevk ve safa darüşşifasına yol bulabilirim. Benim dertten başka bir arkadaşım yok ki!..

3 — Gönlümden yükselen ah aleviyle bir erguvan fidanına döndüm. Kirpiklerimden lâ'l ve akik dalları yetişiyor.

4 — Aşkından yandım ey peri, bana acıdığın günü görebilecek miyim?

5 — Saçlarını ne kadar sevdiğimi, hicran ile can verdiğim gün anlıyacaksın.

6 — Kanlar saçan gözüme öyle hakaretle bakma. Bu derin derya lâ'l ve inci madenidir.

7 — Bazan Selimî'nin halini sor. O ağlaya ağlaya bir girdap gibi göz yaşı denizine batmıştır.

GAZEL

- 195 -

1 — O ay yüzlü güzel çenk (musiki âleti) dili ile halini beyan ediyor. Bu sebepledir ki (bu yüzdendir ki) çengin ağzı hayretinden açık kalmıştır.

2 — Vecd ile dinle ki çenk, firak nağmeleriyle aşkın şerh ve beyan destanını terennüm ediyor.

3 — Başının üzerinde kâkülü nasıl canlar riştesi ise parmağı da çengin can telini inletiyor.

4 — Sözle sazla biraz gönlümü eğlendireyim, ıstırabımı unutayım diyorum; çenk coşup feryada başlayınca benim derdim ziyadeleşiyor.

5 — Çengin kemiğindeki gam delikleri ekseriya akrebe benizyen siyah saçlarının iğnesindendir.

6 — Gönül, çenk ifadesini aşk dili ile beyan etse dahi, bu hasta canım, onun ahvalini lâyıkıyle anlatamaz.

7 — Selim gibi hiç kimse hal (vecd) makamında çengin gizli sırrından haberdar olamamıştır.

GAZEL

- 196 -

1 — Sâkî şarap ver; şu sararmış benzime kan gelsin. Ey mutrip, çengini çal, gönlüm vecd içinde kalsın.
2 — Çenk, senin ayrılığını tahayyül ederek dilsiz dilsiz feryad ediyor. Daha o belâya uğramadan yalnız tahayyül ederek feryada başlayan bu çenk, ne kadar âcizdir.
3 — Saçların canımın boynuna zincir salmıştır. Benim canımı ezeceksin diye (benim canım için) her an bir belâyı ayak altında ezme.
4 — Senin çengine lâyık bir mızrap olabilmek için hilâlin parmağı, zayıflıktan mızrap gibi oldu.
5 — Çenk çaldığın zaman canımı sana versem, yine sana lâyık bir hediye vermiş olmam. Bu âciz Selimî, ne zamana kadar sana karşı böyle mahcup kalacaktır?

GAZEL

- 197 -

1 — Benim gibi kimse gönül müptelâsı olmasın. Gönlüne uyup mahzun canını rüzgâra vermesin (mahvetmesin).
2 — Mihnet ve mahrumiyet belâsından yapılan bu gönül binası, galiba aşk şahı için yapılmış ki içinde yüzlerce gam dağı vardır.
3 — Daima ıstırap ateşi içindeyim: bazan gözüm bana zulmediyor, bazan gönlüm, cefa ediyor; ne yapayım, bunlara ne çare bulayım?
4 — Canım, sevgilim, sen ister bak ister bakma, biz gönlümüzün temizliği ile senin cemaline vefakâr bir aynayız.
5 — Selimî, ben artık adam olmam, şifa bulmam; zira gönül macerası beni âleme rüsva etti.

GAZEL

- 198 -

1 — Aşktan yüreğim kan oldu. Bu yürekle sevgilime karşı o derece mahcubum ki hayalini dahi gönlümden geçiremiyorum.

2 — Hasret dolu gönlüm dostun kereminden mahcup, çöl yolunda menzil menzil kaçıyorum.

3 — Gönül, aşkın nazarının kıymetini önce bilmedi; bundan sonra mahrumiyet diyarından güç kurtulur.

4 — Gönül onun cevr-ü zulmünü o kadar seviyor ki ben sevdazedeyi cihana rüsva eyledi.

5 — Ey Selimî dostun huzuruna bu ağlayan gözlerinle gidersen başını yukarı kaldırma, belki o kadar ağla ki gözyaşlarının içine bat, kal.

GAZEL

- 199 -

1 — Senin güzelliğin, simanın şemailini sihr ile karıştırmış. Saçının her telinde yüzlerce haile ve büyü asılmış.

2 — Senin kaşın sahifenin başına meşk olarak yazılmadıkça güzellik sahifesi üzerine risalelerce inşa yazılmadı.

3 — Sana herkesten evvel âşık olduğunu iddia eden adam, ayrılığın ıstırap ve kederlerini delil olarak getirmelidir.

4 — Eğer Hızır, senin taze (yeşil) hattından ve dudağından uzak düşerse Allaha yemin ederim ki ölümü senin hicranınla yaşamağa tercih ederim.

5 — Gönlüm, senin kılıcını canımın boynu üzerinde hamayil gibi gördüğü anda varlığın felâketlerinden fitnelerinden kurtuldu.

6 — Görüşümüzün kemalinden ve hakikati gördüğümüzdendir ki senin ay gibi yüzüne bakmaktan âciziz.

7 — Selimî, hicran maksuresinin (hünkâr mahfili) şahinşahıdır. Gönül dert ile yaşar, aşk ıstırabını sever.

GAZEL

- 200 -

1 — Bir an Süheyl'in (bir yıldız) yüzüne bakabilecek bir nazara malik değilim diye her an gözlerimden sel gibi kanlı yaşlar akıyor.

2 — O Zühre alınlının Süheyl'e benzeyen yanağı olmadıktan sonra kâfirim âlemde aya, güneşe meyledersem!..

3 — Dünya saltanatını onun ayakları altına attığım zaman ben aşk sultanı bir şehinşah olurum.

4 — Bu insanlar arasında (ordudan) çok Mecnun yetişmiş ise de âşıklar sınıfından bir benim gibi Mecnun seçilip çıkmamıştır.

5 — Selim gibi elimle saçlarını okşayıp (Velleyl) suresini okuduğum gece talihim sa'd oldu.

GAZEL

- 201 -

1 — Yine bir bülbül gibi gülistandan ayrı düştüm. Âşık oldum, sevgilimin diyarından ayrı düştüm.

2 — Ey gam, sabaha kadar bana müsaade et; beni hicran gecesinde öldürme. Zira bir güneş yüzlü sevgiliden ayrı düşmüşüm.

3 — Gönlüm, onun saçlarını, yanağını anarak, ay gibi sevgilimden bir karanlık gecede ayrı düştüm diye feryad ediyor.

4 — Ey dostun hicraniyle ne hale girdiğimi soranlar, o kadar biliyorum ki ben bir yardan ayrı düşmüşüm! (Fazla bir şey sormayınız).

5 — Ey Selim, beni ayıplayanlar öyle bir yardan nasıl bir ıstırap içinde ayrı düştüğümü bilmiyorlar.

GAZEL

- 202 -

1 — Ben senin aşkının yolundan kan içinde geldim. Bir halime bak, pek bitap, pek bitkin geldim.

2 — Mecnun gibi senin aşkınla öyle kendimde değilim ki nasıl gittim, nasıl geldim bilmiyorum.

3 — Ayrılığından o kadar zayıf, o kadar hastayım ki galiba ben bir güzelin ufacıcık ağzından çıkıp gelmişim.

4 — Hicran, senden ayrı beni öldürmek istiyordu. Lâkin bak sana ümit bağladığım için nihayet ona galip geldim.

5 — Yüzümü ayaklarına sürersem beni ayıplama! Çok âşıkım, çok muztaribim, hiç huzur ve rahatım yok.

6 — Senin didarının karşısında bu kendinden geçen hakikat ben miyim, yoksa yine hayalen mi vuslat harimine girmişim?

7 — Senin saçlarının örgüsünden uzak Selimî gibi Mecnun olmuşum. Zira şimdi eskisinden beter mecnunum.

GAZEL

- 203 -

1 — Kanlı yaş döken gözümü hayalinle aydınlatınca insanlar (merdümler) arasında onun yeri muayyen oldu.

2 — Beni kin kılıcı ile öldüresin diye yüzlerce günah işledim. Bu fen (hile) ile kendimi aşkının yolunda (fenâ) mertebesine eriştirdim.

3 — Senin okunla o kadar pencere açtım ki gömleğim zırh gibi göz göz oldu.

4 — Yanağının gülünden ayrı hangi gülşende mesken tuttumsa gönlüm ve canım dert ateşinden o anda külhan kesildi.

5 — Ey Selimî, âlem bile aşk sultanına lâyık değildir. Ben bu viranede zarurî olarak kendime bir külhan yaptım.

GAZEL

- 204 -

1 — Askerimle İstanbul tahtından hareket edip İran tarafına sefere çıktım. Kızılbaşı melâmet kanına garkettim.

2 — Mısır valisi can-ü gönülden benim azm-ü himmetimin kölesi oldu. Padişahlık sancağını dokuz feleğin fevkine yükselttim.

3 — Nusret çengini (musiki âleti) zafer bezminde çalmaya başlar başlamaz bu müjde Irak mülkünden Hicaza kadar yayıldı. (Irak, Hicaz musiki makamlarıdır).

4 — Kılıcımdan, Maveraünnehr kana garkoldu. Düşmanın gözünü Isfahan sürmesinden mahrum ettim.

5 — Düşmana bir nazar edince gam sıtmasından ter içinde kaldı ve her kılından Amu nehri aktı.

6 — Mülk tahtası (bisat: oyun tahtası) üzerinde devlet satrancını oynamaya başladığım zaman Hind şahı, âkil (Ferzane) askerimin karşısında mağlûp bir fil haline geldi (pil-i mat).

7 — Ey Selimî, mihr-ü vefa potasında altın gibi eridikten sonra cihan mülkünün parası üzerine benim ismim yazıldı.

GAZEL

- 205 -

1 — Bir gece senin diyarında gecelememişim ki göz yaşımdan yeryüzü çamur deryası haline gelmemiş olsun.

2 — Bir gün gam elini neşat define vurmadım ki güneş ve ayı o defin zilleri yapmamış olayım.

3 — Seni o kadar seviyorum ki asla güneş aynasını senin aylar kadar parlak yüzüne karşı tutmadım.

4 — Yüzbinlerce derdini çekip sabrettim; fakat bir gün senden gönlümün muradını elde edemedim.

5 — Zâhid'in sohbetinden gözyaşı gibi kaçtım. Divaneyim âkillerle sohbet edemiyorum.

6 — Selimî sevgiliden ayrı (lâm — ل) gibi iki büklüm oldum; fakat bunu sevgilinin boynuna hamail yapmadım.

GAZEL

- 206 -

1 — Onun visaline âşina oldum diye evvelâ sevindim. Fakat sonunda hicrana düşünce pişman oldum.

2 — Senin diyarının toprağından böyle hor hakir ayrı düştükten sonra ölüp toprağa gömülmek daha hayırlıdır.

3 — Sevgiliden ayrı felek niye beni daha yaşatıp duruyor. Yoksa bu dönen çarh beni belâ tuzağına mı bağladı?

4 — Ay yüzlüler aşkının denizindeki inciyi benden ara. Ben girdap gibi o denizi baştan aşağı defalarla dönüp dolaşmışım.

5 — Senelerce rüzgâr gibi dünyayı dolaştığım artık yetişir. En iyisi bundan sonra başımı atının tırnağı dibinden ayırmıyacağım.

6 — Gönül derdine deva aradım, derdim yüz misli arttı. Bala tamah edip içine düşen sineğe benzedim.

7 — Selimî, onun beninin danesi için başının üzerinde gözyaşlarımla değirmen gibi döndüğüm halde elime bir şey geçmedi (mahsul alamadım).

GAZEL

- 207 -

1 — Ben onun sevgisi vâdisinde beyhude (bedava) dolaşmadım. Onu aramak için sabah rüzgârı gibi her kapıya baş vurdum.

2 — Onun benine âşıkım; Âdem Peygamber gibi bir dane uğrunda yüzüm kara oluyor. Güzellerin saçlariyle benleri beni belâ tuzağına düşürdü.

3 — Mecnun aşk yüzünden benim çektiğim cefayı çekseydi âşık olduğuna bin kere pişman olurdu.

4 — Benim de bülbül gibi nağmelerim vardı. Fakat bir gülden ayrı düştüm. Canım mahvoldu, gam dikeni beni öyle harap etti ki nihayet herşeyim mahvoldu (bîneva) oldum.

5 — Gönlümde cananın hasreti, fikir diyarına daldım. Dönünceye kadar o yâr-ı canım bana arkadaşlık etti.

6 — Ağlayan sineme dağ ve elifle ah yazdım ve bu suretle âşıklık diyarında tabl-u âlem (davul, dağ, bayrak: elif) sahibi (emir, şah) oldum.

7 — Selimî, ben de Mecnun gibi aşk mülküne sahip oluncaya kadar saltanat aşkı (mihr, güneş) ile ne kadar fakirin kapısının etrafında dönüp dolaştım.

GAZEL

- 208 -

1 — O kıvrım kıvrım saça o kadar âşık oldum ki nihayet ondan kat'ı nazar ettim, kendim de mahvoldum.

2 — Aşk belâsını çok kimse çekti; fakat benim gibi kimse onun uğurunda bu kadar belâ çekmedi.

3 — Senin visalini anarak çimenlerde o kadar dolaştım, yanağın gibi güzel kokulu bir gül bulmadım.

4 — Senin aşkını herkesten gizliyordum. Dayanamadım ansızın bir ah ettim; herkes bu sırrımı anladı.

5 — Öldükten sonra vücudumu yolunun toprağı ile ört. Ben bu kefenin aşkı ile senin uğurunda şehit oldum.

6 — Rakip bana düşman, dostlarım derdimi dinlemekten bıkmış. Bak senin aşkın yüzünden insanlara karşı ne kadar rüsva oldum.

7 — Selim, o sert şehsuvar peşinde kendimden geçtim, vatandan bıktım.

GAZEL

- 209 -

1 — O peri evlâdı olan güzelin cemaline öyle delicesine âşıkım ki âh-ü feryadımdan komşularım sabahlara kadar uyuyamıyorlar.

2 — Evvelce hal ehli bana aşk ve âşıklık nedir öğrettiler de hamdolsun bu dertsizlikten kurtuldum.

3 — Rüzgârın, onun visalinden bana getirdiği koku sayesinde güle ihtiyacım yok. Fidan boyunu gördükten sonra serv derdinden (âzad) oldum.

4 — Eğer o Leylâ değilse niye ben Mecnun gibiyim. Eğer o Şirin değilse niye ben Ferhad (suretinde) yim.

5 — Selimî dert içindedir; sevinçten nasibi yoktur. Onun için dünya meserretlerinden kederleniyorum, gönlümün derdi beni sevindiriyor.

GAZEL

- 210 -

1 — Hicrana takatim kalmadı. Dertli oldum. Ey vefasız, biraz olsun acı, helâk oldum.

2 — Mesiha, benim ayağımı öperdi. Halbuki ben senin kapındaki köpeklerin ayakları altında toprak oldum.

3 — Dert ve hicrandan yakamı, göğsümü parçalaya parçalaya kiliseye gittikten sonra gönlüm artık tekkeyi istemiyor.

4 — Gönül damarı saf şarap hasretinden kurudu, artık bir damla kanım kalmadı; kuru asma dalları gibi cayır cayır yandım.

5 — Selim gam cehenneminde yandım amma âşıklıktan başka ne günah ettimse hepsinden pîr-ü pâk oldum.

GAZEL

- 211 -

1 — Senin visalini düşünmek beni hicrandan beter öldürüyor. Çünkü beni diriltiyor, bir kere daha öldürüyor.

2 — Ay yüzlü sevgilim, senden başka bir şey istemiyorum; bir kere bana bak! Ne yapayım senin gözün daima bir bakışla beni öldürüyor.

3 — Okların ne gönlüme, ne ciğerime isabet ediyor. Bu dertli gönlüm, bu hûn olmuş bağrım (ciğerim) nihayet beni bir gün muhakkak öldürecek.

4 — Beni öldürmek kasdinde olan hicran günü, ne olur kerem etse de bugünden öldürse.

5 — Sarhoş gözün seni takip edemiyeyim, gönlüm hasretle dolu yollarda kalayım diye beni yol üzerinde öldürüyor.

6 — Kıvrım kıvrım saçlarından uzak, hicran içinde ah ediyorum. Fakat bu ah, senin gönlüne tesir ederse beni öldürür.

7 — Ey can âfeti, senin diyarında Selimî gibi beni de visal tatarı (postacısı) her an bir haber getirerek öldürüyor.

GAZEL

- 212 -

1 — Saçının her telinde yüzlerce naz-ü istiğna belirdikten sonradır ki kaşların gazaplı halini terkeder.
2 — Her an bana bir kere bakar diye ümitlendiğim bu aldatıcı gözde (nerkis) ne yazık ki uykudan başka birşey göremedim.
3 — Beni cevr-ü cefa ile öldürürsen de gam yemem. Zira evvelce de senden bir vefa görmüş değilim ki!..
4 — Didarının mumu etrafında pervane gibi gam ateşine yandım, uçamadım.
5 — Toprağımı rüzgâr senin diyarına savurduktan sonra aşk yolunda ne kadar şerefli olduğumu anladım.
6 — Ey canımın sevgilisi, gönlüme çok sır sakladım. Fakat bu sırrı senden daha iyi bileni görmedim.
7 — Senin ayrılığından her gece rüyamda dertli dertli o kadar feryad ettim de kimsenin bu efganıma iştirak ettiğini görmedim.

GAZEL

- 213 -

1 — O ay yüzlü sevgilimden ayrı çektiğim ıstıraptan şikâyet etmiyorum, ölemiyorum, bana asıl belâ hayatımdan geliyor.
2 — Ayrılığın karanlığı gecelerimi çok mübarek bir hale getiriyor. Bu kudsiyet bana vahdetin ne tecellilerini ilham ediyor.
3 — Bana, «onun gözünün hastalığını niye sormadın?» demeyiniz. O andaki utancımdan şimdi utanıyorum.
4 — Ağlayan gözüm birçok lâ'l ve inciye maliktir. Fakat bu zenginliğim beni rüsva etti.
5 — Selimî padişahlık istemiyorum. Yârımın kölesiyim. Ben bu köleliğimden dolayı şehinşahım.

GAZEL

- 214 -

1 — Karanlık gecem, senin ay yüzünle aydınlandı. Kimse benim kadar uyanık bahtlı değildir.
2 — Yaralarla gönlüm bir gülzara, vücudum bir lâleye döndü. Dünyada kimin böyle bir bağ bahçesi vardır?
3 — Başkalarının yanında bana düşman kesildiğini görünce anladım ki âlemde benim sevgilim gibi bir sevgili yoktur.
4 — Bana «onun diyarını terkedip cennete gel» demeyiniz. Ben gölge gibiyim; bu duvarın dibinden hiç ayrılır mıyım?
5 — Gönlümde gam hastalığı her an ziyadeleşiyor. Bu nevi hastalık adam öldürürse hayret ederim.
6 — Ey zâhid ister zikr ile meşgul olayım, ister o saçı düşüneyim. Benim tesbihim ve zünnarımdan sana ne?
7 — Ey güzel, Selimî, senin saçının kıvrımında kalan gönlünü istiyor. Her ne kadar bundan utanıyorsan da söyle bari ben utanayım.

GAZEL

- 215 -

1 — Bir güneş yüzlü dilber istiyorum. Ben Mecnun bu gece yine ne belâya düştüm.
2 — Ey uyku, gözümden çekil, bu gece hayalimle bir ayağı öpmek istiyorum.
3 — Ben kimim ki senin gibi bir güzelden vefa ümit edeyim. Bekliyorum ki bana acıyıp cevr-ü cefa edesin.
4 — Her gecesi matem içinde geçen ben bedbaht nasıl arkadaşlarımı zevk ve safaya davet edebilirim?
5 — O cennet hurisinin didarı gülünden uzak, Selim gibi ağlayan bir bülbülüm, feryad terennüm ediyorum.

GAZEL

- 216 -

1 — O güzelin aşkı ile o kadar bittim ki bu bitkinliğim onun visalinde daha fazlalaşıyor.

2 — Onun aşkında ben biçarenin eline geçen şey ancak gam, keder, bir de bitkinliktir.

3 — Bu aşktan vazgeç diye bana öğüt veren benim bu sevda bitkinliği içinde ne zevkler duyduğumu bilmez ki!..

4 — Bir peri yüzlü beni aşkı ile divane etti. Dostlarım bu harap halimi ayıplamayınız!

5 — Başkasına baktığı zaman dayanamayıp ölüyorum. Bana baktığı zaman da bitiyor, harap oluyorum.

6 — Ey bana nasihat veren, çekil git. Gönül, bu harap, bitkin vaziyetten kendini kurtaramaz. Ben artık mahşere kadar bu haldeyim.

7 — Selimî, aşk beni birdenbire esir etti, beni benden aldı. Evde de olsam, seferde de olsam böyle harap, böyle perişanım.

GAZEL

- 217 -

1 — Daima gönlümde bir katilin kılıcının derdi var. Bu ne acaip gönül derdidir ki kimse halimi sormuyor!

2 — Yüzüm gözüm toprak içinde, ağlıyorum ey zâhit. Ben nasıl Kâbeye giderim! Görmüyor musun ki başka yerde alâkam var (elim su ve çamurdadır).

3 — Zevk ve safa menziline varamayıp geri kaldımsa, sevgilim, memnunum. Zira hiç olmazsa senin diyarının toprağı üzerinde konakladım.

4 — Onun saçının sevdası bir küfürdür ve ben ondan canımı kurtarmak istiyorum. Müslümanlar, ben zavallı âşık ne batıl fikre saplanmışım bakınız!

5 — Zülfü kıvrım kıvrım, kâkül desen o da öyle! Kaşları çatılmış! Her taraftan ne müşkül belâya uğradım Yarabbi!

6 — O ay yüzlü uzaktan Selimî'nin feryadını işitince: «Âlemde ne kabiliyetli bir âşıkım (dertlim) varmış hayret!» dedi.

GAZEL

- 218 -

1 — Hicran gününde sarhoş oluyor, derdimi unutuyorum. Bu nasıl adalet ki mülkü (vücut mülkünü) harap ederek mamur ediyorum.

2 — Visal gecesi beni anarak söylediği her sözü, onu anarak o kadar tekrar ediyorum ki mahşere kadar hatırımdan çıkmaz.

3 — Dertli gönlüm keder dağı ile o kadar yanıyor ki toprak olmuş sinemi lâle gibi rüzgâra veriyorum. (Lâlenin ortasındaki siyahlık).

4 — O ne güzel aşktır ki biri halimi sorsa, dağlara kaçayım feryad edeyim, ve Ferhad'ın mateminі tutuyorum, diyeyim.

5 — Selimî, bazan sarhoş, bazan hicran ile kendimden geçmiş (bîhuş) bir haldeyim. Dünya gamından kendimi böyle kurtarabiliyorum.

GAZEL

- 219 -

1 — O gümüşler gibi beyaz tenli sevgilinin hicranı ile ölmek istemiyorum. Zira ben ansızın ölürsem hicran beni öldürdüğü için bednam olur.

2 — Ey ölüm, gönlümde onun bu kadar hicran acısı var; buna sekerat acısını da ilâve etme! lûtfet; git bırak ben kendikendime öleyim.

3 — Ne bende söz söyliyecek kudret var, ne o bana bir söz söylüyor. Ey canım, vücudumu terket te onun huzurunda bir söz için ölmüş olayım.

4 — Şirinin diyarından böyle çekildimse hayret etmeyin. Belâ dağında Ferhad gibi kendi elimle kendimi öldürmek istiyorum.

5 — Yarabbi! Beni bir kere daha o ay yüzlü sevgilimin ipeklere (1) benzeyen diyarına götür. Dağda bayırda böyle kefensiz ölüp kalmam reva değildir.

6 — Onun aşkından bahsedersem (nefes vurursam) garezkârlardan korkuyorum. Selimî en iyisi budur ki bir kere bahsedip (bir nefes vuruşta) ölüp gideyim.

---

(1) Metinde «hâl-i kûy» yazıyorsa da «hâk-i kûy» olması daha muhtemeldir. (Hâl) in bir mânası da ipekli kumaştır. İkinci mısra'da kefeni kelimesi (hâl) e daha uyuyorsa da şair diğer birkaç yerde sevgilinin diyarının toprağından kefen istediğine göre (hâk-i kûy) daha doğru olacaktır.

GAZEL

- 220 -

1 — Visal günü o nazenin sevgilimin didarının hararetli sevdası ile ölüyorum. Yarabbi, bana yüzlerce defa böyle ölüm nasip eyle.

2 — Evvelce gönlümde onun aşkı yüzünden ne güzel keder ve kin (endûh ve kin) vardı. Yarabbi! sonunda da bana böyle gamlı (endûhgin) ölüm nasib et.

3 — Mahşerde, Cenabı Hak tevfikini refik ederse, ancak o kaşların karşısında secdeye kapanarak ettiğim ibadet, bana şefaat edecektir.

4 — O keman kaşlı güzel beni öldürmek için ok atarsa onun okunu tebcil ederek, onu takdir ederek can veririm.

5 — Onun ıstırabı, beni öldürürken fazla üzülmesin diye canımı yavaş yavaş vücudumdan çıkarır ve sonra mahzun mahzun ölürüm.

6 — Selimî'nin âlemde bir tek muradı budur: gönlünün o nazenin sevgilisi yolunda âciz ve bitab ölmesi.

GAZEL

- 221 -

1 — Fenâ ikliminde mum gibi ağlaya ağlaya eriyor ve ölüyorsam da hiç müteessir değilim. Zira bir sevgili uğurunda ölmek insan için baki bir devlettir.

2 — Evde otursam o şuhun ayrılığı, sokağa çıksam ağyarın ta'nı beni öldürüyor.

3 — Bu ne ıstıraptır Yarabbi! Aşk derdiyle ölüyorum da falan hilekâr, zalim güzelin yolunda ölüyorum diyemiyorum.

4 — Aşktan gönlüm, canım hûn oldu da gönlümün rahati olan o dilberin bir şeyden haberi yok. Tabib dertten haberdar değil, ben zavallı hasta ölüyorum.

5 — Selimî, mademki yar uğrunda ölüyorsun, niye feryad ediyorsun? Ben böyle ölüm için her an yüz kere ölürüm.

GAZEL

- 222 -

1 — O gümüşler kadar beyaz tenli serviden aşkımı ne zamana kadar gizliyeceğim? İyisi mi, ona halimi bildireyim.

2 — O periye benzeyen güzelin okundan hiç müşteki değilim. Çarhtan, yıldızlardan ne gelirse (kaderime) razıyım.

3 — Ne kadar istiyorum; bir gece onun diyarında eşiğine başımı koyup hasret ile uyuyayım.

4 — Bana: «Aşkımla yan ki senin derdine deva olayım» diyorsun. Güzelim, ne emredersen onu yapayım!

5 — Mademki gönlüm onun visalinin muhterem harimine mahrem olmadı, Selim, onun aşkının ıstırabına katlanmaktan, o ıstırap ile bağdaşmaktan başka çare yoktur.

GAZEL

- 223 -

1 — Bir gece o perinin diyarında canımı vermek istiyorum. Eğer feryad edersem onun kapısındaki köpekleri taklit ederim, o haberdar olmaz.

2 — Herne kadar lâyık değilse de hediye olarak canımı dudağıma getirmişim. Maksadım onun aşkının ıstırabını gönlüme misafir etmektir.

3 — Benim gönlümün yarasından zerre kadar müteessir olduğunu istemediğim için ona halimi bildirmiyorum.

4 — Lâle gibi yüzlerce defa gönlümün dağını gizlesem sarı yüzüme akan kanlı gözyaşlarından yine aşkım âleme fâş oluyor.

5 — Yarabbi! Ölmeden evvel gönlümün muradını ver; bir gece onun eşiğine başımı koyup uyuyayım.

6 — Evvelce sabrım vardı, kendimi teskin ediyordum. Artık gönlüm bu ıstıraba dayanamıyor, nasıl edeyim?

7 — Bana: «Selimî, bizim geçeceğimiz yolları göz yaşlarınla sula!» diyorsun. Emrin baş üstüne (göz üstüne) nasıl emredersen öyle yapayım!

GAZEL

- 224 -

1 — Bu ne haldir, daima kendimden geçmek, bir güzelin didarı aşkı ile helâk olmak istiyorum.

2 — Bir ay yüzlünün yanağının aynasında Allahı gördüm. Yarabbi! Eğer ona eğri bakarsam gözlerim kör olsun.

3 — Güzelliğinden şikâyet ettim. Dudağın dedi ki: «Ay gibi daima karşında tecelli ediyorum. Bu sana kâfi değil midir?»

4 — Ayağını öpmek bana müyesser olmuyor. O ne devlettir, eşiğinde toprak olup bu dertten kurtulsam!

5 — Ey Leylâya benzeyen güzel, bir kadefle benim işimi tamamla ki Mecnun gibi divane divane dağlarda sahralarda dolaşayım.

6 — Seninle dost olmak bana muhal. Onun için gönlüm hasretle dolu, uzaktan uzağa yabancılar gibi sana bakıp duruyorum.

7 — Bu huysuz gönlümle ne yapacağımı bilmiyorum. Onun yüzünden ne evde rahatım var, ne seferde!

8 — Her an sana baksam halk görecek diye korkuyorum. Onun için bir gün gönlüm, canım sende olduğu halde ben sözde başka yerde olayım.

9 — Gece bana: «Kirpiğinle köpeğimin ayağına batan dikeni çıkar» dedin. Baş üstüne (göz üstüne), eğer ertesi sabaha kadar yaşarsam öyle yapayım!

10 — Senin kanlar döken gözün gibi cihan benim başıma belâ yağdırsın, eğer kıl kadar korkarsam Selimî değilim.

GAZEL

- 225 -

«Mevlâna Abdurrahman Câmî» nin gazelini tahmis

1

1 — Ne zamana kadar zerre gibi senin cemalinin güneşinden ayrı kalacağım?

2 — Senin cemalinden ayrı, ne zamana kadar lâle gibi içimde gizli dağ olacak?

3 — En iyisi bundan sonra senin diyarında bekçi olacağım.

4 — Mademki visalinin sofrasına misafir olamıyorum,

5 — Hiç olmazsa köpekler gibi eşiğine başımı koyup hizmet etmeğe hazır olayım.

2

1 — Gâh diyorsun ki: «Sen âşık değilsin, âr ve namus kaydında bir insansın».

2 — Gâh diyorsun ki: «Çok istekli isen de sabret».

3 — Benim ne rüsvay olduğumu, ne de âkılâne hareket ettiğimi beğeniyorsun.

4 — Ben bedbaht ne tarzda hareket etsem bir türlü beğenmiyorsun.

5 — Nasıl olmamı istediğini bilmiyorum ki öyle olayım!

3

1 — Yarabbi bana saadet tahtını ihsan et demiyorum.
2 — Memleketler fethetmek için bana zafer ve nusret ver demiyorum.
3 — Dert kazanmak için aşk yoluna girmek fırsatını ver, demiyorum.
4 — Ben perişan biçareye o devleti ver ki,
5 — Bir gün o zemane Süleymanı ile beraber oturayım.

4

1 — Ağlayan gönlüm o çene kuyusunun güzelliğine hapsedildiği andanberi,
2 — Her gece Yarabbi, Yarabbi! diye feryadlarım aya, güneşe erişiyor.
3 — Ey ay yüzlü güzel, senin didarından uzak yıldızlar gibi göz yaşı döküyorum.
4 — Senin nazik tabiatından korkuyorum, yoksa her gece seher vaktine kadar,
5 — Mahallenin etrafında ağlayarak, feryad ederek dolaşırım.

5

1 — Mecnun gibi aşk diyarında rüsva olan âşık ne bahtiyarâşıktır.
2 — Benim gibi memleket dışında bir mihnet köşesinde olmayıp ta (1)
3 — Ey boyu mevzun servilere benzeyen sevgilim, Selimî senin kanlı katilin değildir ya!
4 — Evvelce başkaları benim sayemde senin yüzünü görürlerdi; şimdi
5 — Camî gibi başkalarının sayesinde senin yüzünü görmeye razı oldum.

---

(1) İkinci mısra. birinciden evvel okunmalıdır.

GAZEL

- 226 -

1 — Yine birisini hatırlayarak ağlamaya başladım. Gözüm; hicranın arzu ettiği şekle girdi.
2 — Cananın zafran renginde mektubu geldi. Onu gözümün üzerinden o kadar ayırmadım ki gözlerim sarılık hastalığına tutuldu.
3 — Visal günü onun yüzüne dikkatle bakayım diye gözüm kendinden utandı ve perde arkasına gizlendi. (Gözlerime perde indi).
4 — Onun köpeği gönlümle kan olmuş bir ciğer için çekişip duruyordu. Nihayet gözüm kefil oldu da sulh ettiler.
5 — Âlemde sanem kadar güzel sevgililerin visalleri gülü dikensiz olmaz. O sebepten gözüm böyle kan içindedir.
6 — Gönlümü, güzellerin sevdası yakıp kebap etti. Gözüm ay gibi güzellerin aşkı peşinde koşuyor.
7 — Ey Selimî, o huri yüzlü güzele bakmak için gözüm; gönlümün ve canımın gözüne gözlük oldu.

GAZEL

- 227 -

1 — Onun yüzüne rakipler görecek diye her an bakamıyorum. Onun için bir köşeye çekilip o ay gibi cemalini uzaktan temaşa ediyorum.

2 — Ne güzel olur o güzel yüzünü gösterdiği zaman ben biçare onu gâh dışarıdan, gâh çadırının içinden temaşa ederim.

3 — Başımı eşiğinden menetme. Ben öldükten sonra dahi başımı senin aşkının yolunda toprak olmuş görmek isterim.

4 — Kanlı kılıcının aksiyle yüzümü gülgûn et. Onu senin hicranınla ne zamana kadar bir saman gibi zafran renginde görüp duracağım?

5 — Çene kuyusundan hırsız gibi kimseye görünmeden hattı tarafına giden canımı, Yarabbi yine hırsızlar gibi o kuyuda mahpus göreyim.

6 — Fettan kaşı, zülfünden sonra yine çatılırsa; onu (la) dan geçip (illallah) vecdi içinde göreyim inşallah!

7 — Selimî, o peri yüzlünün visaline ben nasıl nail olabilirim? Onu ansızın görürsem öyle harap oluyorum ki visaline takat nerede kalır?

GAZEL

- 228 -

1 — O gümüş tenli güzele baktıkça ölmek istiyorum. Zira benim nazarım, o güzel yüze lâyık değildir.

2 — Bir başkasını benim şeklimde aşk ile mahvolmuş görürsem hasetten ölürüm. Onun için aksimi görürüm diye aynaya bakmam.

3 — Hicran gecesinde ben divane ancak bunu düşünürüm: Visal günü nasıl bir hile ile o peri yüzlüye bakabileyim.

4 — Üzerindeki elbiseyi öyle kıskanıyorum ki canım boğazıma geliyor. Ya gömleğinin arasından gül gibi vücudunu görürsem ne hale gelirim?

5 — Gözümü onun endamından, zülfünden, yüzünden ayırıp ta nasıl sünbül, reyhan, servi ve yasemine bakayım?

6 — Selimî, hicran köşesinde onun hayaline kanaat ederek kendimi teselli ediyorum. O ay gibi yüzü bir meclis içinde görmeye ne ihtiyacım var?

GAZEL

- 229 -

1 — Canım sevgilim; eğer senin diyarından ansızın çıkıp gidersem beni ayıplama! Zira aşk beni öyle divane etmiştir ki bazan yolumu şaşırıyorum.

3 — Eğer yolda kendimden geçmiş bir halde yürüyorsam beni ayıplama arkadaş! Onun ayağını öpmeği düşünüyor; öyle yürüyorum.

4 — O güzel, salına salına yürüyen dilberin, kimin aşkı içinde böyle yürüdüğünü gördükçe keklik gibi gam dağından kahkahalarla gidiyorum.

5 — Sözde onun gözünün sihrinden o kadar çekiniyorum ki el'aman diyerek, Allah Allah diye zikrederek yürüyorum.

6 — Ben (elsiz, ayaksız) kanlı gözyaşımın seylabı içinde âciz kalmışım. Su üzerinde sürüklenen bir saman çöpü gibi iradesiz, kendime gelmeye çabalıyorum.

7 — Ey Selimî; belki onu naz uykusunda görürüm, haberi olmadan dudağından öperim diye .... (1) vakitsiz gidiyorum.

---

(1) Bu mısra yanlış tesbit edilmiştir.

GAZEL

- 230 -

1 — Kimse benim gibi hem fakir hem de garip olmasın. Benim gibi ömründen nasib almamak felâketine uğramasın.

2 — Keşke ayrılık beni ağlata ağlata öldürse! Ne zamana kadar bin tane düşmanın cevrini, üstelik de rakibin ta'nını çekeyim.

3 — Ben hastayı ölüm döşeğinde görüp te halimi soran tabip bile gönülden yaralandı.

4 — Ey kâfir, Allah aşkına zülfünü, yüzünü göster. Ta ki ben puta, saneme hattâ salibe tapayım.

5 — Ey vefa cennetlerinin tutisi (papağan) ve bülbülü olan Selimî, âlemde âşıklık, senin şiirlerin yüzünden revac kazanmıştır.

GAZEL

- 231 -

1 — Ey sevgilim, bu ay gibi yüzünün güzelliği sana Allah vergisidir (sana bir Hüda güzelliği de vermiştir). Ar'ar ve şimşad ağaçları senin servi boyunun kölesidirler.

2 — Kaşlarının kıvrıntısı altında sihirbaz gözün benim gönlümde sabır bırakmadı; yine bana zulmetmek sevdasında!

3 — Senin hicranınla dün gece yürekten bir ah ettim, bu ah Mecnun'un merkadini de yaktı, Ferhad'ın türbesini de.

4 — Ne yazık ki senin merhametsiz kalbine gözyaşları, ah ve figan, hattâ feryad tesir etmiyor.

5 — Ölümümden sonra bu yanan kalbimin ateşinden vücudumda bir zerre kalırsa kabrimdeki taşı da, hattâ demiri ve çeliği de yakar.

6 — Dün senin peşinden koşarken köpeğin bana olan dostluğundan dolayı (seni sevdiğim için) arkasına dönüp bana baktı, hattâ bir saniye durdu.

7 — Bîsütun, Selimî'nin ıstırap içinde feryadını işitince feryad-ü figan etti, hattâ yere yıkıldı.

GAZEL

- 232 -

1 — Ey yalnız canlar değil, yaralı gönüller de aşkının ıstırabına esir olan dilber, ayrılığından yalnız gönül değil, gözyaşı incileri yağdıran göz dahi kana garkolmuştur.

2 — Daha ne kadar beni vaslına mahrem olmaktan böyle mahrum edeceksin. Ne zamana kadar bu cefa? Bir kere de vefakâr olsan ne olur?

3 — Bundan sonra her gece senin diyarına Mecnun gibi feryad-ü figan ederek geleceğim.

4 — Senin aşkının ateşini nasıl gizliyebilirim. Şehirde, sokakta, pazarda her yerde zaten rezil ve rüsva oldum.

5 — Şehir, benim ah-ü feryadımla o kadar doldu ki insanlar duvar kenarlarına çekildiler.

6 — Dün senin diyarına geldim. Naz ile yüzünü örttün. Âşıklarına yüzünü dahi göstermekten çekiniyorsun. Ne yazık!

7 — Ey Selimî o gül yanaklının fidan boyundan ayrıyım. Gözüme gül ve gülistan diken gözüküyor.

GAZEL

- 233 -

1 — Hattın ve benin birleşip ne zamana kadar gönülleri yağma edecekler? Bir arada görünüp ne zamana kadar herkesin canını alacaklar?

2 — Tebessümle iki dudağın hokkanın ağzını açtılar mı inci ve yakutu birarada gösterirler.

3 — Kevser ve zemzem senin tatlı dudağını görseler utançlarından kuyunun dibinde birleşip otururlar.

4 — Gönlüm, ne visal ile seviniyor ne hicran ile yeriniyor. Bu her ikisinin biraraya gelmiyeceğini biliyorum da onun için.

5 — Ey Selimî, gam ile dertten şikâyet ediyorsun. Bunların eskidenberi senin en şefekatli dostların olduğunu bilmiyor musun?

GAZEL

- 234 -

1 — Ne zamana kadar canıma, ciğerime yaralar açacağım? O kadar sabr-u kararım yok ki yaralı göğsüme bir el koyayım (onu teskin için).

2 — Bu ne haldir ki beni huzuruna çağırdığı zaman ona doğru bir adım atamıyorum?

3 — Onun ayağı çok nazik; benim yüzüm, içimdeki dikenlerle örtülü. Ben fakir nasıl onun ayağına yüzümü gözümü sürebilirim?

4 — Nerede o talih bende.. bırakmazlar ki bir gece o kâfirin köpeğinin ayağına başımı koyup sabaha kadar yatayım.

5 — Ey Selimî; şarap kadehi, sevgilinin cemali olduktan sonra niye cenneti, ondaki Kevser ve Tûbâyı isteyeyim?

GAZEL

- 235 -

1 — Sana olan aşkımı anlarlar diye diyarına gelemiyorum. Gam bulutu oldum, ağlayan gözümle senin tarafına gelemiyorum.

2 — Bana diyorsun ki: «Benim diyarıma öyle ulu orta, sebepsiz gelip gitme». İstemiyorsan o didarı temaşa zevkinden gönlümü menet. Ne yapayım dayanamıyorum.

3 — Başımı alıp köpeğinin ayakları altına at ki Mecnun gibi aşktan sarhoş, aşk ordusunun başına geçip serdar olmıyayım.

4 — Gönlümün arkasından canım senin diyarına geldi ya ey güzel; artık beni sorma; zira ben mihnet köşesinde ağlaya ağlaya can verdim, onun için gelmiyorum.

5 — Selimî, senin diyarına köpekler gibi geliyorsa onu ayıplama! Zira ben senin kapına gelmedikçe adam olamıyorum.

GAZEL

- 236 -

1 — Gece ile gündüzü (yüz ile saç) iyi taksim ettiği için, sevgilinin yüzü güneşe müreccahtır.

2 — Beni misk kokulu saçı altında o kadar güzeldir ki, canları avlayan tuzağın içindeki daneye yahut cimin (ج) noktasına benziyor. (Cim, saç).

3 — Şahin gibi her tarafta avlanmak için, kaşın âhuya benzeyen gözlerine ders vermiştir.

4 — Güvercin senin okunun hümasından ürkmez. Eğer uçuyorsa sevincinden; yere düşüyorsa o hümaya karşı hürmet ve tazimindendir.

5 — O güzelin gözü yüz tane başı kesilmiş kuş getirdi. Yani bununla: «Ey Selimî aşk uğrunda işte böyle teslim ol» demek istedi.

GAZEL

- 237 -

1 — Ey güller gibi taze servi boylum, ne diyeyim! Hicran gecesi senin diyarından ayrı o kadar gözyaşları döktüm ki!..

2 — Beni kendimden kurtar. Saçının bir teline kurban et. Allaha kasem ederim ki bu sözümde kıl kadar riya yoktur.

3 — «Hicran içinde ne ıstıraplar çekiyorsan söyle» dedin, ben bir deli oldum, ne söyliyeceğimi bilmiyorum.

4 — Sevgilim, gönlüm senden deva istediği için beni göz yaşları içinde öldür. Öldür ki bundan sonra artık senden gam ve kederden başka birşey aramıyayım.

5 — Gönlümde otuz senenin ıstırabı birikti. Şimdi kadehin dudağına hasretim, şarap testisinden başka birşey düşünmüyorum.

6 — Selimî, sakın sevgiliden şikâyet etme. İster bana ihsan eder, ister beni öldürür; ben onun kölesiyim.

GAZEL

- 238 -

1 — Zannediyorum ki günlerce onu ben kendiliğimden arayıp duruyorum; halbuki zavallı bilmiyorum ki beni zerre gibi dört tarafa salan onun sevgisidir. (mihridir).

2 — Kaşlarının takına her baktığım zaman yeni ay görmüş insan gibi gönlüm «Allahu Ekber» diyordu.

3 — Aylar kadar dilber sevgilim, misk kokulu siyah saçlarını yanağının üzerine aç, dök; zira ben o koku halkası yüzünden belâ zincirine bağlanmışım.

4 — Ay gibi parlak yüzlü sevgilim, surete bakma manâ taleb et; niye aynaya bakıyorsun? Sevgilimin aynaya benzeyen yüzüne ikilik yakışmıyor.

5 — Göğsümdeki yarıktan gönlüme niçin gözyaşı döküyorum biliyor musun? İstiyorum ki gönlümün sahifesinde senden başka ne varsa silip çıkarayım.

6 — Vücut gamdan o derece yandı ki aleve döndü. Vücudumdaki her kıl ateşten çıkan dumana benziyor.

7 — Selimî, ne zamana kadar başıma melâmet taşları yağacak. Bu bitkin vücudum, bilmem dağ mıdır, yoksa ben demir ve tunçtan mı yaradılmışım?

GAZEL

- 239 -

1 — Onun aya benzeyen yüzüne güneş demeden evvel o kindar zülfüne nikab (örtü) demeliyim. (Yâni hicabımdan yüzümü evvelâ örtmeliyim).

2 — O güzel, zülfüne dair bana birşey sorduğu zaman söz söylüyorum; lâkin çok örtülü (hicabda) söylüyorum.

3 — O şekerler saçan lâ'l dudak Mısırın temiz ve saf şekerini utandırıyor. O dudak bal ortasında parlak bir yakuta benziyor.

4 — Dedin ki: «Ya beni terket, yahut rakip ile oturmaya razı ol.» A canım, ben bu söze nasıl cevap verebilirim?

5 — Aşk içinde (aşkın yüksekliği yanında) adını anarken hicab duyan ben senin en hakir köpeğine (âlicenab) (1) diye hitab ediyorum.

6 — Bana ne cefa etmeyi düşünüyorsun, ne sevgi göstermeyi! (Benimle ne cefa babındasın ne vefa yolunda) Sen söyle, didarının huzurunda hangi hususta (hangi baptan) söz söyliyeyim?

7 — Selimî, aklım başımda iken, (ayık iken) bir söz söyliyemiyorum. Meğer ki son derece sarhoş olayım o zaman o peri ile konuşabiliyorum.

---

(1) Eskiden, (devletli. şevketli) gibi padişahlara. emirlere verilen ünvan.

GAZEL

- 240 -

1 — Dün o ay yüzlülerin güneşi, ata binmiş gidiyordu. Yanağı parıl parıl parlıyor, saçları dağılmış, dudağında tebessüm...

2 — Yoldaşı vefa, gönlü uyanık, yanağı ay, hattı reyhan... Hulâsa baştan ayağa güzellik, naz, letafet ve sevgi!

3 — Hele başındaki şahane altın taç! Ayın yerinde Süheyl ve Zühre (yıldızları) parıl parıl parlıyor sanırsın.

4 — Kaşları yay, saçları anber, yanağı güzel kokulu bir gül, dudağında insanı büyüleyici bir güzellik! Hat ve beni âşıkların başına belâ, kâfir gözü fettan!

5 — Bu güzellik karşısında ne sabrım, ne aklım kaldı. Ona doğru atıldım; yolunda toprak olmak istedim.

6 — O kadar zarif, öyle çevik bir süvari... Nasıl anlatayım? Hayatıma karşı gösterdiği alâka ve lûtfa hayran oldum.

7 — Fakat o İsa gibi canlar veren Yusuf (peygamber) bir lûtuf ve iltifat mucizesi gösterip gizli bir işaretle bir eda ile bana hayat verdi.

8 — Öyle bir gülümseme ile bana acıdı ve hürmet gösterdi ki rakiplerin gözünden bu lûtuf vefa içine saklanıp gizlendi.

9 — Senin didarının aşkı ile, ey ârâm-ı canım, Selimî, nedir biliyor musun? Hicran içinde âvare, hakir, dertli bir âşık (onu başka bir şey zannetme).

GAZEL

- 241 -

1 — O servi boylu güzelin dudağından bir terennüm işitir işitmez, ben gönlü yanmış âşıkın canından bir zemzemedir yükseldi.

2 — Onun sesindeki suziş, herkesin canını, gönlünü yaktı. Ağzının içindeki dil vecd ateşinin alevi midir, nedir?

3 — (Nevaî) makamından okuduğu her parça (Acem) ve (Hicaz) ı haset içinde yaktı. Nihayet (meyan) da doğruca (rast) âşıklarına (uşşak) geldi.

4 — Parmağındaki mızrap bir temrenli harp oku olup o yay ve oktan ciğerim yüz parça oldu. (Parmak, yay; mızrap, ok).

5 — Ey Selim, her ne kadar gönlün aşk yüzünden için için hûn oldu. Fakat lûtfet bu gizli sırrı kimseye açma!

GAZEL

- 242 -

1 — Mecnun gibi göz yaşından bir su kenarında servi boylu bir dilberi yâdederek oturuyorum.

2 — Su habbesi gibi Ceyhun nehrinin kenarında çadır kurmuş, başımı mihnet ve mahrumiyet yakası içine çekmişim.

3 — Belâ bulutu gölgesi gibi olan cansız vücudümu dert, keder, elem çölüne salmışım.

4 — Varlığı öldüren kılıç darbesiyle âlemden kesilip, girdibad gibi âvâre ayrılık çölüne düşmüşüm.

5 — İnsanlar benden dünya zevkleriyle alâkadar olmamı, aşk ıstırabına karşı sabretmemi bekliyorlar, hangi sabır, nerede o takat, o dünya zevkleri!..

6 — Hicran içinde yaşamam müşkül ama çok şükür senin aşkının ıstırabı sayesinde ölümüm kolay olacaktır.

7 — Herkes iki cihanda muradına ermek ister. Selimî ise iki cihandan bizar olmuştur.

GAZEL

- 243 -

1 — Bu yanak mıdır, yoksa ay ve güneş midir; bu zülüf müdür, kâkül müdür yoksa perişan sünbül müdür?

2 — Bu fettan kaşlar mıdır, yoksa putperest mihrabı mı, yahut sevgi meşki mi, yahut yeni ay mıdır?

3 — Bu sevgilinin gözleri midir, yoksa cenk eden güzeller midir, yahut dinsiz kâfirler midir, yoksa imanı yağma eden eşkiya mıdır?

4 — Bu sevgi ve vefa mıdır; yoksa halka can bağışlamak mıdır? Bu naz, itab ve gazap mıdır; yoksa esirleri öldürmek midir?

5 — Aşk dünyayı kasıp kavuruyor; yoksa Mecnun dirildi mi? Ferhad mı feryad ediyor, yoksa hayran Selim mi ah-u figan içindedir?

GAZEL

- 244 -

1 — Ay yüzlü sevgilim, ne zamana kadar güneşe benzeyen cemalinin aydınlığı ile gözler kamaştıracaksın, ne zamana kadar biçare âşıkın gönlünü ateşlere yakacaksın?

2 — Anber kokulu saçlarını gül yanağının üzerinde toplamak, benim canımın üzerine dünyanın belâsını yüklemektir.

3 — Ne zamana kadar naz ve itab ile alnını buruşturacaksın. Gamzene sarhoşluk, kaşlarına cefa öğreteceksin!

4 — Hicran içinde âşıklarından hiç esirgemediğin o kılıcınla gönlüm parça parça oldu. Okun lûtfedip onu bir kere dikmekten kaçınıyor.

5 — Ey Selimî, onun köpeklerinden hiç ayrılmıyorsun. Daha ne kadar insanlar arasında insanlık taslıyacaksın?

GAZEL

- 245 -

1 — Aşkının elemleri içinde terk-i can etmek kolaydır, amma, senden gelen o güzel (dilâviz, gönüle asılan) elemleri terketmek elden gelmiyor.

2 — Geceleyin hayalinden o kadar utanıyorum ki dilim dolaşıyor, perişan zülfünün ıstırabını ona söyliyemiyorum.

3 — Şûh gözün yüzlerce işve ve sarhoşluk içinde... Ben divane ise kendi kendime konuşuyor, ayrılık ıstırabını anlatmaya çalışıyorum.

4 — Yüzünü gördüğüm anda gönlüm, kendini kaybediyor. Nasıl ahvalimi canana anlatabilirim?

5 — Sevgili putların zülfüne bağlanıp rahata erenler, gönül, mezhep, iman, hepsini terketmelidir.

6 — Ah nerde o devletli an ki ben bir güzel ile bir yerde oturup ona uzun uzun gönül sırrını anlatayım.

7 — Ey sabah rüzgârı, git ona Selimî'den haber götür, de ki «o hasta, aşk elemleri içinde öyle bir haldedir ki dil ile anlatılamaz».

GAZEL

- 246 -

1 — Aylar kadar parlak yüzlü sevgilim, dertli âşıkına ne zamana kadar cefa edeceksin? Ne vakte kadar, her yabancıya dost her dosta düşman olacaksın?

2 — Sonunda bir fakirin derdine devâ olmayacak idisen onu önceden niye derde saldın?

3 — Kerem et, daima böyle zulüm ve cefayı âdet edinme; yoksa âşıka vefa etme senin nazarında ayıp mıdır?

4 — Rakibin yüzüne bakıp beni köpek gibi kapından koğma. İyilere daima garazsız, riyasız işler yakışır (iyidir).

5 — Aşkının ıstırabını her an hançerinle gönlümden çıkarma, âşık ile maşuku birbirinden ayırmamalıdır.

6 — Eğer zülfün kıl kadar nâfe miskine benziyor dediysem hatâ ettim, bu hatâma binlerce defa estağfirullah!

7 — Selimî, «Yarabbi! ne zaman o periler kadar güzel sevgilime bir merhaba diyebileceğim» diye diye bu hasret içinde canıma, gönlüme veda ettim.

GAZEL

- 247 -

1 — Eğer güzelliğin hararetinden vücudun müteessir olduysa ey güzeller padişahı, ne diyeyim o da güzelliğinin kefareti olsun.

2 — Yüzünü göster, zira aylar, seneler var ki benim günahkâr gözüm hüsnü ziyaret etmemiştir.

3 — Perdeden çık ki zühre ve güneş, bayram ayı gibi sana güzelliği müjdelesinler.

4 — Benim huzur ve rahatımı sen aldın; onun için sabır ve kararım yok. Âlemde kimsenin sabrını güzellik yağma etmesin.

5 — Selimî'nin diline güzellik ibaresi geldi mi senin kara gözlerini anıp canını verir.

GAZEL

- 248 -

1 — Ey gümüş tenli ay, senin aşkından o dereceye eriştim ki visalini temenni etmenin benim haddimin fevkinde olduğunu anladım.

2 — Bundan sonra bir tek ümit ile bu hicrana tahammül edeceğim: Belki kıyamet koptuğu zaman o kargaşalık içinde bir toz olup eteğine sarılırım.

3 — Aşkım, çok temizdir. Bu temizliğe güvenerek mahşerde yolunun toprağını canımın gözüne sürme gibi çekip o göze fer vereceğimi umuyorum.

4 — Mezarımdan, kefenim parça parça kalkacağım. Nasıl Mecnun gömleğini paralayıp yaralarına sarmışsa beni de kefenimi parçalayıp yaralarıma sarmış bir halde görecekler.

5 — Ne güzeldir o gün ki hicran gecesinden adem diyarına çıkarım. Çünkü benim her gecemin sabahı mihnet sabahıdır; onun yerine adem diyarı olsa daha iyidir.

6 — Bana nasıl muamele edersen et, ben de Selimî gibi senden memnunum. Ölüme dahi razı oldum; daha ne yapmamı istersin?

GAZEL

- 249 -

1 — Ey peri, lûtfet de kemalini göster. Kerem et, başımı ayağının altında ez.

2 — Aşktan saçının teli gibi zayıf ve bitkin bir hale geldim. Bu perişan halime bir kere dön, bak.

3 — Hicranının köşesinde bir divane gibiyim. Hilâl kaşınla bir işaret et de bu cinnetten kurtulayım.

4 — Siyah saçlarına benzemek dâvasını güden bu hicran gecesi Allah rızası için (Allaha has) artık lûtfet te visalinin gündüzüne sadaka olsun.

5 — Ey Selimî, geceleyin o ay yüzlü güzele karşı bir delilik yapmışsın. Bugün canını ver de o mahcubiyetten kurtul.

GAZEL

- 250 -

1 — Benimle dost ve arkadaş olan herkes bana nazenin güzellere âşık olduğunu, onlar yüzünden ıstırap çektiğini söylemiştir.

2 — Felek beni dört ayağının altında ezerse hiç korkmam. Zira ben toprakla beraber oldum; zemin benim müttefikimdir.

3 — Ey peri, bakışlarınla, naz ve edan ile beni her an öldürüp durma. Bana böyle yapma; iyilerden kötülük sadır olması çok kötü bir şeydir.

4 — Havasa, avama vefa ve lûtfun bol. Çevr-ü cefan yalnız bana mahsus.

5 — Yenim bana senin kolundan bahsettiği zamandanberi başım zulüm yakasında. ayağım da hicran eteğindedir. (Mazlum bir insan gibi yakamı başıma çekmiş, ayağımı da eteğime sarmış bir haldeyim.)

6 — Gam askerinin padişahıyım. Sancağım yoksa da ateşli âhımın şa'şaası bana sancak olur.

7 — Selim, yeryüzünde ne varsa hepsinden elini eteğini çekmiştir. Ey alnı ay gibi parlak, boyu servi gibi mevzun sevgilim, senin aşkının ıstırabı bana kâfidir.

GAZEL

- 251 -

1 — Ya arasıra bana karşı vefakâr ol, yahut hiç dönüp te bana bakma.

2 — İster bana, ister başkasına kime olursa olsun bakma; çünkü kıskanıyorum.

3 — Sana niyaz ettim, yolunda toprak oldum; çünkü tarikat mürşidi (yol pîri) bana böyle emretti.

4 — Ayrılık gecesi, âhımın mumundan başka kimse bana arkadaşlık etmiyor.

5 — Aşk yüzünden kâfir olan günahkâr ise onun günahı benim boynuma olsun.

GAZEL

- 252 -

1 — Yârımdan uzak, bu yaralı canım hasret ateşine yandı. Hiç kimsenin yârı benim merhametsiz sevgilime benzemesin.

2 — Eşiğini her an kirpiklerimle süpürmek isterim. Fakat ne yapayım benim yolum hicran dikenleriyle dolu!..

3 — Eğer düşman, ben mecnunun ne halde bulunduğumu bilse bu ıstırabıma zari zari ağlar.

4 — Ey sam rüzgârı gibi yaka yaka esen hicran, toprağımı adem rüzgârına savur, korkuyorum ki bir gün tozum, onun eteğine sarılır.

5 — Ben öldükten sonra âşıklar benim mezar taşımın üzerinde zikir ve tekbir değil vefakârlık dersi okurlar.

6 — Aşk derdi ile canımı kendim mahvetmekle meşgulüm. Ey Allahım lûtfet bu işi bir anda başar, ben de kurtulayım.

7 — Selimî, bu gizli aşk bana ne harikalar, ne şayanı hayret şeyler gösterdi. Bir kere de o hayretlere şayan sevgilimi ağuşuma atsaydı ne olurdu?.

GAZEL

- 253 -

1 — Benim perhizkâr güzelim o kadar vefalıdır ki temiz kalbine asla benim tozum (bana dair düşünce ,elem) dahi yol bulup giremez.

2 — Visalinin sevinci beni öyle kendimden geçirir ki, yaşlı gözümün onun didarı üzerinde kalmasını dahi istemem.

3 — Padişahlar fakirlerin sohbetinden hoşlaşmadıkları için onun indinde benim itibarım olduğunu istemem.

4 — Eğer yüzlerce ay yüzlü dilber karşıma gelse vefakâr olduğum için hiç birisine bakmam. Ben nasıl kimsenin sevgilisine bakmıyorsam isterim ki kimse de benim sevgilime bakmasın.

5 — Ne tarafa baksam, bir belânın bana pusu kurduğunu görürüm. Hangi tarafa gitsem muhakkak bir ıstırap beni bekler.

6 — Ben öldükten sonra karalara bürünüp matemimi tutan ve ıstırabından bîhuş yere uzanan birisi vardır: O da mezarımdaki milin gölgesidir.

7 — Selim, senin hicranını çeke çeke hâk ile yeksan oldu. Ay yüzlü sevgilim, «Yarabbi, bu hakir âşıkım ne haldedir?» diye bir sormaz mısın?

GAZEL

- 254 -

1 — Ay yüzlü dilber, ansızın bir kere bana bakıversen sanırsın ki yer, gök benim olur.

2 — Ey güzeller padişahı, senin tatlı dudağından ayrılık, beni o hale düşürdü ki bana dağlar taşlar acıyor, hasretle akan ciğerlerinin kanı gözyaşı olup gözlerinden fışkırıyor.

3 — Geceleri yanan gönlüme eşiğinin toprağını merhem olarak sürdüğüm zaman hicranın yüzünden çektiğim bu ıstıraplara o toprak bile merhamet ediyor.

4 — Seni bir kere görmek için canımı veriyorum. Kanaat etmiyorsun. Ey merhametsiz kâfir, bana bundan başka ne teklif edebilirsin?

5 — Bilmiyorum ki ne zaman sinemi onun yağız atının na'li ile aydınlatacağım, o genç sevgilim sarhoş olup atını üzerime sürmüyor ki!..

6 — Ya ay gibi parlak yüzünü göster, yahut saçından intikamımı al (saçın onu örtüyor); zira güneş yüzünü görmezsem cihan gözüme zindan kesiliyor.

7 — Arkadaş, bana daha ne kadar Mecnunun çektiği mihneti anlatıp duracaksın. Kendim neler çekmekteyim, bu bana kâfi! Bana o masalları okuma!

8 — Benim yanımdan böyle başını çevirip (eteğini saçıp) geçme, korkarım gözümün yaşı, gönlümün âhı eteğine sarılır (senden dâvacı olur).

9 — Dertten, mihnetten nasıl kurtulayım? Bu âhır zaman başıma su gibi dert, belâ, yağdırıyor.

10 — Bazan beni bir zülfe bağlar, bazan bir kâküle sarar. Bilmiyorum bu yersiz yurdsuz gönül, benden ne ister ki?.

11 — Bana âşikâr olarak felekler tahtını vereceğine göz uciyle gizlice bir baksa ne kadar daha iyi olur.

12 — Selimî, ah bir ecel gelse de bu dert içinde geçen zamanlar için canın üzerime yüklediği minnetlerden kurtulsam! Sen bunları düşünmüyorsun!

GAZEL

- 255 -

1 — Başım yar yoluna toprak olduğu gün korkarım ki rüzgâr onun diyarında benden eser bırakmaz.

2 — Dedim: «Dudağının yanındaki ben can noktası mıdır?», «Benim şekerime sinek konmadı» deyip sözü kesti.

3 — Sevgilinin endamı beni gölge gibi gam ayağı altında ezdi. Bununla «benim kapımın toprağından ayrılıp bir yere gitme» demek istedi.

4 — Sarraf (cevahirci) inci ve cevherini ona methedince güldü (dişlerini gösterdi) «Benim incimden daha güzel olamaz» dedi.

5 — «Selimî gibi içli bir âşık olamaz» dedin. Aşkolsun! Ne iyi görüşlü bir güzelsin!

GAZEL

- 256 -

1 — Kime gönlümün halinden bahsettimse gönlü bana acıdı, yaralandı. Beni tedavi için gelen tabip, nabzımı tutar tutmaz kederinden âdeta hasta oldu.

2 — Aradan bir ay geçti, sevgilimin yüzünü göremedim. Görür görmez bu bir aylık ıstırabımı öyle anlattım ki kâfir zülfü benim halimden müteessir oldu.

3 — Can penceresinden ney gibi benim feryad-ü figanımı dinleyen herkes gamlı gamlı ah etmeye, ağlamaya başladı.

4 — Bilmem ben dertlinin, ben bedbahtın ne kötü talihim var ki zevk ve safa gülistanına gitsem orası dikenlerle doluyor.

5 — Selimî onun lâ'le benzeyen dudağını anarak öldü isem gam yemem; zira hiç olmazsa âleme benden şiir yadigâr kaldı.

GAZEL

- 257 -

1 — Nerede âşıkane bir şiir gördümse onu bahane ederek ah-ü feryad ettim.

2 — Ben gönül peşinde Mecnundan ziyade koştum. Fakat senin aşkını onun gibi cihana yaymadım.

3 — Arasıra senin köpeklerinin ayaklarını öpmeğe geldimse, bu saygısızlığı ettimse beni mazur gör. İradem elimde değil ki!..

4 — Aşkın uğurunda ölüp te kimseye sırrını söylemiyen şehit gider. Ben onun nurlar inen mezarının başında bir mum olsaydım!

5 — Eğer. indinde zerre kadar itibarım olsaydı bazan düşüncenin şark tarafından esiverirdim.

6 — «Bayrama (be-id) sana bir buse veririm» dedin. Ben o bayrama uzak (baid) olan vâdene ümit bağlıyorum.

7 — Selim'in ne kendisinden, ne yârından ümidi var. Ben ne nâmurad, ne ümitsiz bir fakirim.

GAZEL

- 258 -

1 — Ey güzel endamı benim servim, güzel yüzü benim gülüm olan sevgili! Hoş, sevimli (dil-cû) hattı benim bağım, çimenim olan sevgili!

2 — Aşkının uğurunda öldüğüm zaman istiyorum ki kefenimin üzerine senin yolunun toprağından vefa ıtrı serpsinler!

3 — Aşkının yüzünden canım, tenim o kadar zayıf, belirsiz bir hale geldi ki hicran gecesinde ecel beni bulamıyacaktır.

4 — Bir kere senin diyarına gelmeme izin versen bu saadeti Rıdvanın bahçesinde (cennette) ebediyen kalmaya (orasını vatan ittihaz etmeye) tercih ederim.

5 — Sükût incisi çok güzel bir şeydir; fakat ekseriya aşkının harareti beni söyletiyor. (Halbuki ben aşkının hararetinden böyle çok söylüyorum, benim sözüm senin aşkından daha sıcaktır manâlarına da gelir).

6 — Selimî'nin beyitleri senin dudağının vasıflarını bildirir. Bir kere benim bu aden incilerimi kulağına tak (kulak ver, dinle).

GAZEL

- 259 -

1 — Gam oku, daha ne kadar bu âciz sinemi yaralayıp duracak, bu gamlı gönlüm ne zamana kadar herkesin levmine, hakaretine uğrayacak?

2 — Can vermekten korkmam. Zira belâ diyarında can vermek (Kalû bele) danberi benim âdetimdir.

3 — Hamdolsun sevgilinin zülfünün meymeneti, uğuriyle aşka iman etmişim. Dinimde kıl kadar noksan ve sakatlık yoktur.

4 — Yaşarken onun eşiği benim yastığım olmadı; bari mezarımın tuğlasını onun kapısının toprağından yapınız!

5 — Ey güneş, dün gece bir ay gibi güzelle nasıl sohbet ettiğimi duysan kendinden utanırsın!

6 — Ay kadar parlak sevgilim, bu gece bana yüzünü gösterdin; gözümün önünden gitme; senin gül gül kızarıp terleyen yanağın benim mahım ve pervinimdir.

7 — Selimî, ne güzel andır o an ki ben yar ile konuşurken onun aşkı ile can veririm. Sevgilim de beni beğenir, takdir eder.

GAZEL

- 260 -

1 — Ay yüzlü sevgilim, ne taraftan çıkagelir diye yollara bakan gözlerim, gelincik yaprağı gibi kanla doldu.

2 — Ayrılığı beni hasret içinde öldürdü de «benim devletime dua eden o zavallı âşıkım ne haldedir?» diye bir kere sormadı.

3 — «Benim kapımı süpür ve bu devlete kanaat et» demişsin. Benim aylar kadar parlak sevgilim, ne emredersen gözüm üstüne (başüstüne).

4 — Sevgilim, senin aşkının gizli sırrını, korkuyorum, ihtiyarım haricinde koparacağım bir feryad ansızın âleme yayacak. Zira ayrılığa dayanamıyacağım sanıyorum.

5 — Siyah saçının geceleri içinde gönlümün neler çektiğini hiç düşünmüyorsun. Lâkin sabahları âhımın şimşeğinden gafil olma!

6 — Göz yaşımdan sokaklar bütün çamur oldu. Lâkin benim saman çöpüne benzeyen sarı yüzüm onun sarayının duvarına lâyık olmadı (çamur ve saman ile yapılan kerpiç).

7 — Selimî, bu gizli aşk yüzünden feryad ettiğim zaman bana dedi ki: «Benim bilen ve anlayan gözüm senin aşkının sırrına vâkıftır».

GAZEL

- 261 -

1 — Âdem oğullarından kimse bana dost olmuyor. Zira ne kadar rüsva olduğumu, başıma ne belâlar geldiğini görüyorlar, korkuyorlar.

2 — Her ne kadar Mecnun aşk derdi ile kana batmış bir halde bu cihanı terketti. Fakat onun yarasının ıstırabı ile beni tedavi etmek kabildir. (Onun derdi bana dermandır).

3 — Mahşerde sevgilinin aşkı ile mezardan kalkar kalkmaz yine onun ayaklarına kapanacağım ki ne kadar vefakâr olduğumu anlasın.

4 — Ey çarh, ben arasıra sana âhımın oklarını attım, seni yaraladım; sen de hicran geceleri beni kâfi derecede cezalandırıyorsun.

5 — Selim, aşk yüzünden kan içerken, o peri naz ile: «Eğer benim cevr-ü cefamdan şikâyet edersen aşk sana haram olsun» dedi.

GAZEL

- 262 -

1 — Bu ne haldir, bana yan gözle olsun dönüp bir bakmıyorsun. Eğer sevginden vazgeçeyim diyorsan bu imkânsızdır.

2 — Niçin beni görünce kederli kederli duruyorsun. Bu nazın kâfi. Ey güller kadar güzel sevgilim, bu ne kederdir, biraz açıl, gül!

3 — Yanağının etrafında taze çimenler kadar güzel hattın (hatt-ı jengârî) Mânî (meşhur nakkaş) nin kalemi ile mi çizilmiştir, yoksa Çinden gelen bir ferman mıdır?

4 — Aman Yarabbi! Bu ne kadar güzel bir hüsündür, bu hat ve ben midir yoksa âşıklarının canına musallat olmuş bir belâ mıdır!

5 — Nerde atının na'lini buldumsa onunla sinemi dağladım. Zira o na'l beni deli etmek için bir hilâl şeklidir (aybaşlarında cinnet buhranları ziyadeleşir sanılırdı.)

6 — Ey gözyaşı lûtfet benim yüzüme allık olma! Zira yüzümü sevgilinin köpekleri pençeleriyle kırmızı renge boyamışlardır.

7 — Artık benim sevdamdan vazgeç diye daima Selimî'yi öldürüyorsun. Allah aşkına böyle şeyler düşünme! Bunlar hayalden başka birşey değildir.

GAZEL

- 263 -

1 — Bir türlü canım çıkamıyor; bilmiyorum ki kimi bekliyor. Gönül de ıstırap ile hûn oldu; ey gözüm bu işi kim yaptı?

2 — O siyah saçların hicraniyle âhım göklere yükseldi. Gam, keder içinde günlerim mahv-ü heder oldu. Bu kimin zamanında (rüzgâr) oldu.

3 — Gazap ve kin ile mücehhez, oku yayında mahzun canları almak için pusuya giren bu çevik cengâver (göz) kime mensuptur?

4 — Ben bu gizli dertten öldüğüm zaman o vefasız gelip te «Bu kimin mezarıdır?» derse kabir içinde yeniden can bulurum.

5 — Ey canım, senin diyarında o kadar zulüm gördüm ki nihayet ölüp gam yolunda toprak oldum. Bir kere lûtfedip: «Bu kimin gubarıdır (tozudur)» diye sormuyorsun.

6 — Sabah rüzgârı toz toprak içinde görünüp canıma güzel bir koku sunar sunmaz Selim bu kokunun kimin baharından geldiğini derhal anladı.

GAZEL

- 264 -

y — Ey şûh, gel de gör; gam ile bir evde oturuyoruz. Senden ayrı Mecnuna döndüm; gel de bu âkilâne hareketimi bir gör.

2 — Ey peri yanaklı huri, senin gibi bir vefakâr sevgilinin cefasına kanaat ettim. Bak; ne kadar deliyim!

3 — Seninle beraber, yahut senden ayrı bu kanlara gark olmuş can ve gönlümle memnun, oturup duruyorum. Ne kadar kahramanım değil mi?

4 — Kapındaki köpek ben fakirin akrabası ise de bak mahsus ona ne kadar yabancı duruyorum!..

5 — «Selimî, aşkı pervaneden öğren» dedin. Bir gece benimle otur da nasıl pervane olduğumu gör!

GAZEL

- 265 -

1 — Ey göğsü gümüşler gibi beyaz sevgilim, böyle gözümden kaybolup gitme. Beni böyle gözyaşı gibi gözden düşürme!

2 — Gözyaşlarıma merhamet etmiyor, geçip gidiyorsun. Kim sana bizim yanımızdan böyle geç, dedi.

3 — Ey rüzgâr, «onun sünbülü (saçları) perişandır» demişsin. Bir daha dertli âşıklara böyle haber getirme!

4 — Yanağını ayın on dördüne nasıl benzetirim. Ay, aylarca, senelerce böyle devam edip gitmez ki!

5 — Dün beni naz ile öldürdün. Şimdi de hiddetleniyorsun. Sen de, bir gün böyle, bir gün böylesin.

6 — Her gün kırmızılar giyiniyorsun, benim ciğerim hûn oluyor. Senin yüzünden daha ne kadar böyle kanlar içinde çırpınacağım?

7 — Ey Selim, sevgili senden cefasını esirgemiyor. Kimse benim gibi itibarlı bir âşık görmemiştir.

GAZEL

- 266 -

1 — O ay yüzlü dilber ki dudağı canlara devadır, onun lûtuf, edep ve hayâsından ne kadar mahcubum.

2 — O dudaktan bir buse alıp aklımı kaybetmediğim halde onun harikulâde sözlerine hayran oluyorum.

3 — Güzel yanağı ile Süheyl yıldızına benzeyen o Zühre alınlı dilbere güneş mi diyeyim, ay mı diyeyim şaşırdım!

4 — Yazıktır onun elbisesi ipekten, dibadan olmasın. Ona canımın perdesinden gömlek yapınız.

5 — Selim, onun yanağını ve saçını görerek şeref kazandığı geceyi yüzlerce defa ezel sabahına tercih eder.

GAZEL

- 267 -

1 — Gönlüme onun yayından bir ok gelmiyor. Gûya kaşları bana kin bağlamışlar!

2 — Dün gece gönül sevgilinin saçı yolunda yürüyordu. Beli hatırına gelince yolunu kaybetti.

3 — Ne yazık ki daha ağzından bir söz işitmeden sadece onun konuşmasını düşünmek beni öldürdü.

4 — Benim çevik binici sevgilim, ava gidiyor. Ey kanlı gözyaşım, onun dizginini tutma!

5 — Ey gönül, benim feryadım onun köpeğinin canını sıktı. Aman artık onun eşiğinde feryad edip baş ağrıtma!

6 — Her ne kadar macerası dillere destan oldu ise de Mecnun asla benim kadar ıstırap çekmemiş, benim kadar inlememiştir.

7 — Selim'in âh-ü feryadını işiten herkes, onun kanlı göz yaşlarını görüp kan ağlamıştır.

GAZEL

- 268 -

1 — Saçının her teline yüzlerce bağ ile canımı bağladığım o sevgilinin diyarından zalim felek beni ayırdı, avare etti.

2 — Onun ay kadar parlak didarından böyle mahrum olacağıma keşke gönlüm, bu gamlı canımdan artık kurtulsaydı!

3 — Ey sabah rüzgârı, onun zülfünü perişan et de beni hatırlasın. Zira bilirim o çok unutkandır.

4 — O ay yüzlü sevgilime ben dertli âşık gidemiyorum. Bari ey sabah rüzgârı, lûtfet te bana onun güller gibi kokan sünbülünden (saçından) kokular getir.

5 — Başımı onun dizine koyup yalvararak aşkımı ona anlattığım zamanları yâdettikçe kederden döğünüyorum (elimi başıma vuruyorum).

6 — Benim gönlümde dert var, bilmiyorum o hurinin gönlünde kimler var. Onun yanında (pehlu) kimler olduğunu düşündükçe ıstıraptan benim bağrım (kaburga kemiklerim: pehlu) parçalanıyor.

7 — Ey Selimî, seni ayrılık öldürdü ise mahaldir. Saçının halkasından (kemendinden) niçin baş çevirdin?

GAZEL

- 269 -

1 — Onun güzel yüzünden ayrı kaldığı için şarap şişesinin bağrı hûn oldu. Onun lâ'le benzeyen dudağının kadehinden ayrı kaldıkça daima hıçkıra hıçkıra ağlar.

2 — Şafak kızıllıkları içinde iftihar ile kendini göklere çıkaran yeni ay; onun kaşlarına o kadar secde etti ki sonunda yüzüne kan oturdu.

3 — Perişan saçları onun yüzünden ne kadar huzur ve rahat içindedir. Keşke ben de onun saçının bir teli olsaydım da böyle muazzez yaşasaydım.

4 — Ey gönül filvaki, hat güzel yüzü örter; fakat sen kendini perişan etme, onun huyu böyledir.

5 — Sevgili mecliste bulunsun kâfi; bu visalin ta kendisidir. Sırasız, yersiz her zaman onun tarafına bakmak lâzım mı?

6 — Mademki her gittiğim yol onun diyarına doğrudur, benim nazarımda dağ ve bayırın gülistandan hiç bir farkı yoktur.

7 — Selimî, ne zevk-u safâ, ne işret meclisi, ne de saltanat ister. Çünkü sevgilisi onun şarap testisini melâmet taşı ile kırmıştır.

GAZEL

- 270 -

1 — Sevgilim, saçının gecesi günleri utandıracak kadar parlaktır. Saçının makamı ayın dahi fevkindedir.
2 — Senin saçın vefalı âşıklarının gönlünü avlayan bir tuzaktır. Fakat ah dumanı da senin zülfüne tuzak olmuştur.
3 — Sevimlilik divanı senin hattınla tamam olmuştur. Güzellik defteri senin zülfünün namına yazılmıştır.
4 — Saçların gönül sahiplerinin muradlarını astıkları bir çengeldir. Âşıkların canı da zülfünün arzusu ne ise öyledir.
5 — Hem gece, hem seher vakti görünen; zülfündeki ihamın manâsıdır.
6 — Aşk diyarında bî-âram (kararsız, âvare) olan herkes nihayet senin zülfüne râm olmuştur.
7 — Seni akşamın alaca karanlığında gördümse ne çıkar? Zülfünün gecesi benim için gündüzden daha güzeldir.
8 — Zülfün Selimî'yi her gece sabaha kadar hicran, ıstırabı içinde bırakarak ondan intikam alıyor.

GAZEL

- 271 -

1 — Ne zamana kadar gönlüm ıstırap içinde kalacak ve senin gibi bir dert ortağım olmıyacak? Senin gibi bir gül yanaklının bu derece taş yürekli olması ayıptır.
2 — Her taraftan aşk ve ıstırap feryadları yükseliyor. Buna rağmen felek benim kadar cefakeş bir âşık, senin kadar zalim bir sevgili az görmüştür.
3 — Beni öldürmek için her an rakibe dudak ısırıyorsun. Kindar bir insan cana kasdederse böyle etmeli. Çünkü bundan daha zalimane öldürmek olamaz.
4 — Güzeller sultanı sensin. Âşıklar seni kime şikâyet edip adalet istesinler. Senin gibi tatlı şehsuvar bir tane daha yok ki onun avı olayım.
5 — Yusuf, güzelliğine mağrur ve müstağni olduğu için Mısıra aziz oldu, dedin. Evet o da o zamanlarda senin gibi vekarlı bir güzelmiş.
6 — Ey gönül, kan oldun; hâlâ o ay gibi güzelden ümit kesmiyorsun. Yarabbi gönlüm gibi bütün varlığiyle bir ümide bağlananı meyus bırakma!
7 — Dedim ki: «Canım lûtfet, Selim ile bir saat beraber otur». «Hiç senin gibi bîkarar (muztarip) ile insan oturup rahat eder mi?» dedi.

GAZEL

- 272 -

1 — Benim ay yüzlü güzelim, senin bu neşeli halin, beni yakıp mahvetti. Senin bu neşeli çevik, çalâk cilvelerin etrafına can yakan şimşekler yağdırıyor.

2 — Zühd-ü takva tekkesinde bir ayık yoktur ki senin sarhoş, pervasız hallerin onu baştan çıkarmasın.

3 — Gönlüme bir ok at, neşemden uçayım. Senin yolunun toprağı ne zamana kadar dert ayağı altında ezilsin?

4 — O kadar temiz o kadar her fenalıktan münezzehsin ki bu temizliğini gönlümden geçirmek bile sana karşı haincesine gıybet etmek gibi geliyor.

5 — Ey Selimî, nasıl bir sevgiliden ayrı düştün. Kâinatta kim senin kadar meyustur?

GAZEL

- 273 -

1 — O sihirbaz nerkisin (gözün), kaşının köşesinden her işaret ettikçe gönüllerin kanını döküyor.

2 — Bir gözün beni naz ile bir taraftan öldürürken diğer gözün, bir tavır ve edası ile bana yeniden hayat veriyor.

3 — Saçın zaten kıvrım kıvrım. Bir de kâkülüne naz düğümünü vuruyorsun. Âşıkların «artık bu hayata elveda» diye feryada başladılar.

4 — Kaşının bir işvesi beni öldürmeğe kâfi. Kolunu benim kanımla bulaştırmağa hacet yok ki...

5 — Gönlümün yarası senin kapının toprağından deva kokusunu aldıktan sonra ben ne merheme hasret çekerim, ne de ilâç düşünürüm.

6 — Saçını ve yanağını gördükçe hayret ediyorum. Nasıl iki hindu ay ve güneşi teshir etti?

7 — Benim ay yüzlü güzelim, niçin Selimî'den yüz çeviriyorsun? Onun gönlünün aynasında zerre kadar toz yoktur ki...

GAZEL

- 274 -

1 — O kadar güzelsin ki gül ve nesrin sana haset ediyor. Sevgilim, her an önümden geçip gitme. Gözüm seni bir parça görsün bu kadar gitme.

2 — Her ne kadar toprak ayağını incitiyor. Bu âciz âşıkın canı ayağının altında toprak oldu. Merhamet et gitme.

3 — Gönlüm ve gözüm senin didarın ile hakkı gören bir âyine oldu. «Hakkı gören gözün önünden gitme»; dersem haksız mıyım?

4 — Gözümden dağlar gibi kanlı damarlar fışkırıyor. Vücudum kabar kabar; bir kehkeşana benzedim. Ey ülker yıldızına benziyen gözyaşım gitme.

5 — İstedim ki onun huzurundan, rahat ve müsterih artık yokluk diyarına gideyim. Lûtfedip de ki: «Aşk ıstırabı çeke çeke karşımda otur, gitme».

6 — Onun huzurundan adem diyarına gidiyordum, o peri dedi ki: «Ey Selimî, gitme bir parça otur, yüreğindeki aşk ateşini teskin et.»

GAZEL

- 275 -

1 — Siyah bir dumana benziyen kâküllerini dağıtma. Geceleri ay mumunun üstüne siyah bir fanus örtüsü örtülmez.

2 — O yanak hat ve hâli ile her saat bir gönül ele geçiriyor. Evet asker çok oldu mu padişah, memleketler zapteder.

3 — Böyle sık sık saçlarını naz ile dağıtmak iyi bir şey değildir. Gönlü dertli nice âşıkların canı oraya sığınmıştır. Onların yuvasını dağıtırsın.

4 — Gönlüme her an benlerinin hasreti ile dağ vurma. Yoksa âlemi âhımın dumanı ile simsiyah ederim.

5 — Bir kere bana baksın diye can verdiğim, gözünün ucu ile yol gösterip beni kendine hayran ettin.

6 — Herkes, Selimî'den «aşk içinde melâmet kılıcı ile öldürülen dertli, günahsız kimdir?» diye soruyor.

GAZEL

- 276 -

1 — O parlak yüz, şarabın harareti ile böyle gül gül olmuş; yoksa yüzünün parlak şem'i üstünde pervane kanatları mı yanmış?

2 — Yanağının üzerinde gönül naz gözyaşlarını görünce, «Yarabbi bu ne güneştir ki yıldızları kendine toplamış,» dedi.

3 — Güzelliğin tezhibini yapmak için ateş üzerinde altın eritiyor. Galiba bu müzehhipliği (üstad-ı sun') olan Allahtan öğrenmiş.

4 — O, yüzünü güzellik dağı ile damgalamış; galiba Yusuf gibi aşk pazarında kendini birisine satmış (veya birisi için kendini yakmış, parlatmış).

5 — O ay gibi güzelin yanağı güzellik ateşi içinde yanıyor. Ondan hazer et ey Selim, zira onun aşkı ile (onun havasında) nice gönül kuşlarının kanatları yanmıştır.

GAZEL

- 277 -

1 — Senin aşkının ateşi, ey ay yüzlü güzel, beni öyle yaktı ki vücudumda candan başka bir şey kalmadı, hepsi yandı.

2 — Senin diyarında öyle canlar külü savruldu ki her tarafta yanmış bir âşıkın eserini bulursun.

3 — Aşkının yolunda hangi konağa insen bir matemle karşılaşırsın. Zira dert ve hasretin sam rüzgârı muhakkak bir kârvanı yakmıştır.

4 — Lâ'l gibi dudağının bahsi dillere düşeliberi her an bir dilde senin visalinin hasedi yanıyor.

5 — Senin diyarının köpeği benim kanıma susamış amma ne faide bende birkaç yanmış kemikten başka birşey yok ki...

6 — Ey Selimî, bir keman kaşlının sevdası benim canımı öyle yaktı ki beni hatırlayan herkesin yüreği yanar.

GAZEL

- 278 -

1 — Sevgilim, silâhlanmış, pusatlanmış çadırından çıktı. Muhakkak benim gibi yüzlerce âciz âşıkı öldürmeye hazırlanmıştır.

2 — Gül gibi yanağı, ne güzel, ne nazlı ışıklar içinde. Ben ise onun hicranı ile gonca gibi bağrı kanlıyım.

3 — Kaşlarının kavsine bakmak istesen gamzesinin oku her taraftan nazarın yolunu bağlar.

4 — Ey gözüm, onun çatılmış kaşının takına bir bak, ve düşün; hangi Hindli usta döğmecilik fenninde böyle bir eser vücuda getirmiştir?

5 — Onun aşkında Selimî için gözyaşı ve sararmış bir yüz kâfidir. Ne iki dünyanın padişahlığını, ne malı, ne altını ister.

GAZEL

- 279 -

1 — Saçları altında sevgilinin yanağının güneşi doğduğu zaman parlak ay husuftan kurtuluyor sanırsın.

2 — O güzel yanak üzerine dökülen misk kokulu siyah saçlar belâlı âşıkların yanan gönüllerinden yükselen dumanlardır.

3 — Başının üzerindeki keçeden tac, ay gibi yanağından utanıp gerileyen yüksek bir buluta benziyor.

4 — Güneş günlerce böyle perişan (başsız, ayaksız) döndü dolaştı, yine o güneş gibi sevgilimin ayağının tozuna erişmedi.

5 — Ayrılık, gam, sabır ve keder içinde sevda çekmeği kader hep ben ağlayan âşıka hazırlamış.

6 — Sevgilinin hattı güzellik kemali divanından seçilmiş bir şiir matlaıdır.

7 — Sabah rüzgârları senelerce dünyayı dolaştı durdu; hiç bir yerde Selim gibi bir sadık ve vefakâr âşık görmedi.

GAZEL

- 280 -

1 — Sevgili bana yakarış (niyaz) dolu gözlerle baktı; fakat her yakarışı yüz naz perdesine bürünmüştü.
2 — Dedim ki: «Eteğini mi öpeyim, yoksa ayağını mı?» «Git, dedi, benim eteğim naz ile âludedir.»
3 — Ayazın toprağına karışan Mahmudun kanı mahşer gününe kadar gül renkli (kırmızı) gelincikler yetiştirir.
4 — Yazık, benim sarhoş sevgilim, def, çenk gibi çalgılara gönül verdi. O nazik kalbin kendisini saza vermesi hiç iyi bir şey değil.
5 — Nazlı nazlı seni paylayan o tatlı dudak yüz tane bedbaht âşıkın kanı pahasıdır.

GAZEL

- 281 -

1 — Ey gönül, gamsızlıktan perişan bir haldeyim; bana beni irşad edecek bir gam ver. Bu mahzun sineme onun hicranının feryadını ver.
2 — Vücudum, gamdan virane oldu. Ey can, kerem et bu yağan zulüm taşlariyle gönlümü yeniden imar et.
3 — Başım belâya hasret çekmekten dertli oldu. Allah aşkına güzel yüzünü göster ve bana cefa et. O güzel yüz, eskiden bana ne cefalar ederdi; o eski vefakârlık demlerini ona hatırlat.
4 — Onun didarından mahrumum; daima ondan bahsediyorum. Ey gam, canımı mahvederek sen de bana imdat et; belki bu kederden kurtulurum.
5 — Sevda dağlarında insanı cefadan kurtaran madde değil manâdır. Ey Şirin'in canı Ferhad teşnesine kokular gönder.

GAZEL

- 282 -

1 — O ay gibi güzele ne kadar dertli olduğumu bildirsem ne iyi olur. Zira ne ben ne o birbirimizin halinden haberdar değiliz.

2 — O salınarak yürüyen servinin ayağını öyle öpmek istiyorum ki ne eteği ne gömleği bunu hissetsin.

3 — Onun oku gönlüme saplandığı zaman onu ağırlamak için koşuşan canım ve tenim bu sevinç içinde birbirlerini kaybediyorlar.

4 — Ey kâfir bana dudağını gösterdin, fakat gözün beni öldürdü. Allah esirgesin ansızın çene çukurun (çene kuyusu) bundan haberdar olursa...

5 — Gam gecesi göz, kirpiklerin arasından ne kadar dikkatle (kılı kırk yararcasına) bakarsa baksın nasıl o kıvrım kıvrım iki zülfün fikrinden haberdar olabilir.

6 — Ferhad kefeninin içinde benim derdimden haberdar olsa kanlı gözyaşları döke döke avucunu lâle gibi kana boyar.

6 — Eğer Selimî gülistanda kendine malik olsa o servi boy ile o gül yanağın derdinden muhakkak ölür.

GAZEL

- 283 -

1 — Ben, senin cemalinden ayrı yüz hasretle dert makamında bir kâşane tutmuş mihnet ve gam ile bir evde oturuyorum.

2 — Sen güzeller şahı, güzellik devletinin tahtında otur da ben dertli dertli senin ayrılığının yükünü sevinçle çekip durayım.

3 — Divane gönlüm, senin ayrılığının yarasından memnundur. Kimsenin bu kadar sabırlı bir divane sevgilisi yoktur.

4 — İstiyorum ki kılıcın benim başımı ayaklarına düşürsün. Kerem et doğru söyle, bu muradımı verir misin, yoksa vermez misin?

5 — Ben âciz, fakir bir dilenci, gönlü yaralı bir dervişim; sen güzellik diyarının şehriyarı ve canların canısın.

6 — Selimî, onun yanağının şem'inden uzak canın yandı. Güneş meş'alesi, pervanenin yanışına hiç aldırır mı?

GAZEL

- 284 -

1 — Ey ciğerim, yârın oku ile delindin. Şimdi canın o ıstırabı çeksin. Mademki o sana vefakârlık edip gönlüne aşkının ıstırabını verdi; sen de gönlünü cefaya ver.

2 — Ey Şirin gibi anılmış güzellerin sultanı, sen gönül mülkünün padişahısın. Bazan merhamet eli ile fakirlerin gönlünü okşa.

3 — Hançerinden gönlümde sayısız yaralar var. Aşkının dağı ile her yarama bir merhem vur.

4 — Ey göz yaşı seli, çabuk yetiş, gam avini harap et. Ey âh şimşeği, alevlen ve düşmanımı yak, mahvet.

5 — Ey serv, onun endamı ile güzellik bahsine girdin, mademki bir söz söyledin, güzel, bir de adım at bakalım.

6 — Ey onun aşkının küfrü içinde mezhebi elinden giden âşık, islâm mezhebini de o (elinden giden) mezhebe kat!

7 — Ey Selim, ıstırabını, aşkını anlat, o kadar; iradeni kaybedecek dereceye gelme; lûtfet te sabırlı ol!

GAZEL

- 285 -

1 — Yine gözüm garip bir yüzle karşılaştı, harikulâde bir güzel, anlatılmaz bir cemal gördüm.

2 — Eyvah o tatlı dudak tatlı bir konuşuşla, bana harikulâde güzel bir söz söyledi, beni sordu.

3 — Eyvah o imansız güzel uzaktan nazlı nazlı yürüyüp giderek o güzel yürüyüşiyle beni ayağının altında ezip geçti.

4 — Beni gördün, hiddetle yüzünü buruşturdun; yine beni nasıl incittin?

5 — Her gün bir yolunu bılup Selimî'nin gönlünü yağma ediyorsun. Yarabbi ne cefakâr, ne acayip bir güzelsin!

GAZEL

- 286 -

1 — Anber kokuları saçan saçlarını ördüğün zaman can pazarına ne fitneler salıyorsun.

2 — Ne ulu insanların başlarını meydana attığın halde kimse cesaret edip te senden bahsedemiyor.

3 — «Can nakdini ver, sana dudağımdan iki buse vereyim» dedin. Biz kârdayız, sen ziyandasın.

4 — Avını vurup yıkan gamzenin oku gönlümde yerleşti. Âferin, öyle nişanlamışsın ki!..

5 — Ölünceye kadar vefa boyunduruğu boynumda bulunsun diye ellerini canımın boynuna doladın.

6 — Ağzının varlığından kimse haberdar değildi. Bir söz söyledin benim gibi yüz bihaberi şüpheye düşürdün.

7 — Selimî'ye, «seni çağıracağım diye» vaidler ediyordun. Nihayet biçareyi kapı dışarı ettin.

GAZEL

- 287 -

1 — Bizim tarafa bakıp kaşlarını çattın. Avını öldürdün, ve okunu attın.

2 — Can ve gönülü öldürmek için kirpik kılıcını biledin. Gönül sahiplerini halkın ağzına düşürdün.

3 — Visal günü beline (miyanına) dolanan ellerim yandı. Sevgilim araya sevgiden bir ateş bıraktın.

4 — Gözümün sahilinde yerleştiğin zaman gönlüm, bîhuş oldu. Akar suya saldığın o gölgeye yazık!

5 — Dudağından bir buse istiyordum. Yeni yetişen hattını gösterdin. Başımıza ateşler saçan bir gölge saldın.

6 — Senin ateşini söndüren bir tek dostun gözyaşı idi. Ey Selimî, onu nasıl gözünden çıkarıp attın?

GAZEL

- 288 -

1 — Ay yüzlü güzel, gül (yanağının) üstüne sünbülünü (saçını) anber kokuları saçarak döktün. Yüzünde ayva tüyleri bitti; nice rahat gönülleri perişan ettin.

2 — Bu küfür (siyah) tozunu (hattını) devr-i kamer fitnesi (aya benzeyen yuvarlak yüz), zülfü, yüz müslümanı belâya (küfre) düşüren bir tuzak yaptın.

3 — Taze (ıslak) bir ateşe benzeyen yanağının üzerinde İbrahim Halil-ullah kıssasında olduğu gibi çimenler (hat) yetişti. Bu suretle iman ve islâmı (yüz parlaklığı) küfr ile (hat) rahnedar ettin.

4 — Kâkülünü taramak suretiyle belâ mülkünü süsleyip imar ettin. Ne kadar fakirin gönlünü viran ettin.

5 — Ayrılık gününde yüzünü gösterdin. Visal şevki ile ölüp gittim. Can vermek ne kadar güçtür. Fakat sen bu güç işi öyle kolaylaştırdın ki.

6 — Ayrılığının ateşi ile o kadar yandım ki kül oldum. Vücudum mahvoldu ise zararı yok; memnunum; çünkü sen canımda yerleştin.

7 — Hattını, zülfünü, kâkülünü ittifak ettirdin. Ve Hakkı inkâr etme (örtme); din şehrini kâfiristan ettin.

8 — Sen sevgilinin ıstırabı (fitnesi) her cana, her gönüle tesir etti. Herkesi hayatından bizar ettin.

9 — Ey Selimî, onun aşkı içinde mihnet, ıstırap ve ayrılığa o kadar alıştın ki nihayet bu dert, sana derman oldu.

GAZEL

- 289 -

1 — Güzelim, ben seni seviyorum. Sen kimi seviyorsun? Her zaman ben senin aşkının derdi ile elem çekmekteyim. Sen kimlere dert ortağı oluyorsun?

2 — Visal bezmini süslemiş, ay gibi güzelliği nurlandırmışsın. Ey gönül, seni kimin baharı, bu kadar güzellik, bu kadar kemal ile yetiştirdi?

3 — Kendimi bilmiyorum. İstiyorum ki visaline can vereyim. Ey canım gibi sevdiğim, kimi bekliyorsun? Bir görün de bu can derdinden kurtulayım.

4 — Ey çenk, safa bezminde niye dertli inliyorsun? Bir kere dönüp arkana bak, kimin kucağındasın?

5 — Ey şefekatsiz sevgili, senin aşkınla bu âciz Selim gibi canımız yandı. Sen acaba kimlerin yârısın?

GAZEL

- 290 -

1 — Yazık ki o haşin huylu güzel ile uzlaşmak imkânı yok. Gönlünde zerre kadar uzlaşmak fikri yok ki!..

2 — Ey Huten güzeli, eğer ben cefa ettimse bu cefamdan dolayı mahcubum. Ya beni öldürmeğe, ya benimle uzlaşmağa razı ol.

3 — Gamdan bahsettim; şimdi beni öldürmeni istiyorum. Zira âşıkların harbi, sulh etmek içindir.

4 — Ey arkadaşlar, toplanınız dostun visali şerefine, bu musalaha şerefine size tatlı canımdan helva ziyafeti vereceğim.

5 — Ey Selimî, bir tanesinin hicranından hattâ bahsedilse kâfi derecede kederleniyorum. Uzlaşmak için bu kadar türlü türlü dert nedir ki!..

GAZEL

- 291 -

1 — Felek beni bu cihanın gece ve gündüzüne râm etmek istediği zaman evvelâ o peri yüzlü güzelin zülfünden bana bir tuzak kurardı.

2 — Eğer dünya anası önceden benim ne olacağımı bilseydi bana, ağlayan, belâ çeken Mecnun adını kordu.

3 — Divane gönlüm, müslümanlığa rağbet etseydi güzellerin kaşı mihrabına secde etmezdi.

4 — Eğer o güzel beni bazan cefa taşı atmak yahut azarlamakla bahtiyar etseydi dünyada daha ne isterdim.

5 — Ey azizler, (Mısırlı) Hazreti Yısuf eğer bu devirde yaşamış olsaydı vefa ve güzelliği benim ay yüzlü güzelimden ödünç alırdı.

6 — Ey Selim, benim ay yüzlü sevgilim, visalden evvel beni ne kadar sabırsızlandırır; beni ne kadar ihtirasla kıvdandırır. Keşke daima böyle sabırsızlansam, böyle kıvransam...

GAZEL

- 292 -

1 — Canım, ne olur bana bir haber göndereyidin. O olmazsa iki satır bir şey yazaydın.

2 — Eğer Ferhad, şimdiye kadar yaşamış olsaydı çıldırır, aşkı da Şirin gibi âlemde bednam ederdi.

3 — Ağlamaktan gözlerim kurudu. Parça parça gönlüm ateşlere yandı. Onun köpeğine bir akşam yemeği bile ikram edemiyeceğim.

4 — Eğer benim zamanımda avare Mecnun yaşamış olsaydı belâ, mihnet ve derdi benim gönlümden ödünç alırdı.

5 — Eğer Cem'in dünya şehinşahlığından haberi olsaydı Selimî, benim gibi şarap kadehine meylederdi.

GAZEL

- 293 -

1 — Gül gibi yanağının üzerinde taze ayva tüyleri (hat) yetişti. Bu güzellikle bir âfet-i devran oldun. Âşıkının kanını dökmek için ferman getirip bir belâ-yi can oldun.

2 — Tatlı dudağından ve turunç gibi gerdanının çukurundan Hazreti İsa'ya ve Hazreti Yusuf'a ruh verdin.

3 — Hem hattından ümitsizlik hem kâkülünden serkeşlik görüyorum. Bütün bunlara tahammül ediyorum; çünkü sen önceden gönlümün içinde can gibi gizlenmiştin.

4 — Ey yeşil çimen, sen bir gün kendini onun hattına benzetmişsin; işte bu yüzden böyle hâk ile yeksan oldun.

5 — Şûh bir yan bakışla gönlümü aldın. Ey gönül, Selim gibi sen de ne yapacağını şaşırdın.

GAZEL

- 294 -

1 — Bir çadırda değil, bir ay yüzlünün aşkından yanan canımla şafak gibi kan içinde oturuyorum.
2 — Felek sarayının altında toprak levhini kanlı gözyaşımla üzerine nakışlar işlenmiş bir taht haline getirdim.
3 — Aşk bezminde bana âhımın kıvılcımlarından yahut peri gibi bir güzelin serve benzeyen endamının fidanından bir nahl kâfidir.
4 — Çadırın içindeki (tahtadan) kebap şişi bir güzelin aşkının ateşine düşüp yanan benim kaburga kemiğim gibi kan içinde kalıyor.
5 — Vücudum bir çadır gibi yar ile dolu; fakat içinde ben yokum. Aziz olsun hakir olsun benden bir kıl dahi kalmamıştır.
6 — Sevgilimi bekliyordum; fakat ansızın şehrin fakihi koca sarığiyle çıkageldi.
7 — «Aşk ikliminde Selim kimdir?» dedin. «Kim olacak, bir biçare, bir hakir, bir belâkeş!

GAZEL

- 295 -

1 — Ey ömrüm, fakir âşıklara bu vefasızlık ne zamana kadar devam edecek? Gönlüm aşkından kan oldu. Bu güzellik ne kadar devam edecek?
2 — Âlemin güneşisin; fakat bir lâhza bizi nurlandırmıyorsun. Zerre gibi hakir olan âşıkları düşün, koru. Zulmüne uğrayanlardan niye böyle uzak kalıyorsun?
3 — «Gece, gündüz bu ne dilenciliktir» dediğin için bundan sonra zülfünden ve yüzünden visal istemeğe utanıyorum.
4 — Hal muğların kilisesinde, kaal ise zühd-ü takva diyarındadır. Ey zâhid şarap iç; bu riyakârane sofîlik ne zamana kadar sürüp gidecek?
5 — Her gece sabaha kadar onun diyarının köpekleri ile hembezm oluyorsun. Ey Selimî, halk önünde böyle caka satmaktan vazgeçmiyecek misin?

GAZEL

- 296 -

1 — Ey zülfünün sevdasiyle beni âvare eden dilber, senin okun benim hasta canımın yâr-ı canıdır.

2 — Yüzüne baktıkça öyle kendimden geçiyor, mahvoluyorum ki beni gören herkes hayretten hayrete düşüyor.

3 — Ben kimim ki senin köpeğinin ayağına yüzümü süreyim. Yalnız uzaktan onun yolunun toprağına secde ediyorum.

4 — Gece bu sevginin ıstırabına tahammül o kadar güçleşmişti ki... Fakat ecel habercisi gelince işi ne kadar kolaylaştırdı.

5 — «Selimî'ye dert şarabı vereceğim» demişsin. Ne olur âşıkına böyle bir ziyafet versen!

GAZEL

- 297 -

1 — Ey güzel, daha ne kadar canıma cefa edeceksin? Gamlı gönlümü sevindirmek vakti artık geldi.

2 — Bazan mevzun bir servin üzerinde gül ve sünbül arzediyorsun. Bazan servi boyun şimşad manzarası gösteriyor.

3 — O siyah zülfünün bana verdiği ıstırap içinde can vermek istiyorum. Ey gam gecesi ne olur bana yardım et.

4 — O yeni açmış gül bizim feryadımıza çok lâkayittir. Ey kanadı yanmış bülbül, ne zamana kadar feryad edeceksin?

5 — Ey ayrılık senin kölen dahi olsam ne olur, lûtfet, başının gözünün sadakası beni artık âzad et.

6 — Ey güzeller padişahı, tatlı dudağını ne vakte kadar beni öldürmeye teşvik edip duracaksın?

7 — Arasıra kerem edip Selimî'yi yâd edersen dünya saltanatı onun olur.

GAZEL

- 298 -

1 — Bazan canımda, bazan göz bebeğimde yerleşiyorsun. Canımı imar etmek için gönlümü yağma ediyorsun.

2 — Kendin de biliyorsun ki senin güzelliğine kimse bakmaya tahammül edemez. O halde niçin yüzünü örtüyorsun ?

3 — Ey güneş, aylar, yıllar böyle beyhude gezmekten eline ne geçiyor? Bari gel o güzel endamlı sevgilinin yolunda toprak ol.

4 — Kaş yayı bu, gamze oku da bu olduktan sonra her önüne geleni ölüme razı edersin.

5 — Onun zülfünün, kâkülünün sevdasından kurtulayım diyorsun. Ey Selimî, arasıra öyle manâsız fikirlerin vardır ki...

GAZEL

- 299 -

1 — Bana gâh cefa, gâh zulmediyorsun. Ey ay yüzlü güzelim, ne diyeyim, kerem ediyorsun.

2 — «Bir söz söyle, can vereyim» dedim. Buna da naz ediyorsun.

3 — Bazan cefanı vefan takip ediyor; fakat ne yazık ki bu lûtuf pek ender!..

4 — İnsaniyet gösterip bana köpeğim diye hitab ediyorsun. Yine beni pek muhterem şahsiyetler arasında sayıyorsun.

5 — Senin aşkın yüzünden rüsva olduğumu söylüyorsun. Bu yolda beni kabahatli çıkarıyorsun.

6 — Hançerin sinemi parça parça etti. Galiba gönlümü gam tuzağı yapmak niyetin!

7 — Ey Selim, belâ diyarında koşmaktan maksadın âşıklık yolunu ölçmektir.

GAZEL

- 300 -

1 — Artık bize dönüp bir bakmıyorsun bile. Yolunun toprağı olduk, çiğneyip geçmeğe tenezzül etmiyorsun.

2 — Nazınla bu deli gönlü hırsız gibi çalıp götürüyorsun. Cana bir haber bile vermiyorsun.

3 — Biz can veriyoruz. Sen bir nazarını bizden esirgeyorsun. Dertli âşıklarla bir hasbihal dahi etmiyorsun.

4 — Ey gözüm, kırmızı (kanlı) gözyaşını sarı yanağımın üzerine dök. Yar uğruna altın ve gümüş te sarfetmez misin?

5 — Ey Selim, yalnız onun aşkı ile meşgul olup bütün insanlardan alâkayı kestin. Öyle kestin ki hiç bir gümüş göğüslü dilberi dahi tavsif etmiyorsun.

GAZEL

- 301 -

1 — Ey canım ben kimim ki dert ortağım sensin, yahut ben senin kölen olmağa can atıyorum benim sevgilim sensin, diyebileyim.

2 — Eğer şimdi beni sevdiğini yakînen bilsem bu vefakârlığa hasedimden kıyamete kadar kendime düşman olurum.

3 — Kabrime gelirsen ve ben de baş ucumda bulunduğunu yakînen bilirsem emin ol ki tekrar dirilirim.

4 — Nasıl zamandan, felekten şikâyet edebilirim. Biliyorum ki bu çektiğim ıstıraplar hep sendendir.

5 — Aşkın kutsiyetinden utandığım için sabırsızlanamam da. Zira gece gündüz bu muztarip canımın yegâne ümit bağladığı varlık sensin.

6 — Aarasıra bana: «Benim yolumun toprağı sensin» dersen gururumdan dokuz feleğe baş eğmem.

7 — Dün lûtfedip: «Benim divane ve hakir bir âşıkımsın!» dedin ya. Artık ben Selimî gibi bir sultan oldum.

GAZEL

- 302 -

1 — Her ne kadar benim sevgilimsen de sana gönlümün sırrını söylemem. Zira sırdaşım sen olduktan sonra sır, bana düşman oldu.

2 — Bu mecruh gözümde senin hayalinin mevcudiyetini öğrendikten sonra canımın rakibi olup onu parçalamak istiyorum.

3 — Senin visalinle bütün ıstıraplarımın sona ereceğini bildiğim halde sana benim dert ortağım sensin diyecek bir kadrim, bir meziyetim yok.

4 — Demişsin ki «ya benim hicranıma razı ol, ya ölüme». Ben ihtiyarıma sahip değilim ki bu ikisinden birini seçeyim. Benim irade ve ihtiyarım sensin.

5 — Ey Selimî, sevgilinin hayali karşımda teressüm ettikçe gönlüme her gelen şey aşk ile gelir. Her sözüm ve fikrim âşıkane olur.

GAZEL

- 303 -

1 — Gözyaşımdan başka âb-ı rum yoktur. O da her an bir tarafa gidiyor.

2 — Ay kadar güzel sevgilim, sana gönlümün derdini açıyorsam incinme. Bu söylenip durmaktan başka bir şey yapamam ki...

3 — Küfür askerinin isyanını açığa vurma. Bize o zülüften bir koku kâfidir.

4 — Canımı uğruna feda etmek istiyorum. Bundan başka bir şey ne düşünüyor, ne istiyorum.

5 — Servi boyunun ayağını öpmek için su gibi dört yana baş vuruyor, arıyorum.

6 — Hasta, mahmur gözünün küfrü ile Selimî o kadar zayıfladı ki ipliğe döndü.

KASÎDE

- 304 -

1 — İşte kâfir kirpikleri, yan bakışı önünde saf bağlamış. Askerinin siyahlığını (sevad, kalabalık) gözlerinde aksettirmiş.

2 — O güzel yüzün bir benzeri varsa o da kendi aksidir. O da eğer karşısında ayna olursa.

3 — O tatlı dudakta vefa arama. Zira onun otuz iki incisi cefa ile yetişip büyümüştür.

4 — O hat mıdır (yüzdeki ayva tüyleri) yoksa dudağı rüzgârdan mı incindi? Hızır mıdır yoksa onun şekeri (dudağı) âb-ı hayattan mıdır?

5 — Ey gönül, o ağızı artık cana teşbih etme. Gölgeni kondurarak onun şekerini (dudağını) incitme.

6 — Ah ettiğim zaman yanan gönlümden yükselen duman ah kıvılcımlariyle mücevherlenmiş bir hançerdir.

7 — O yarı sarhoş göz aklımın, dinimin yolunu vurdu. Sanki onun kılavuzu güzeller (putlar) askerinin padişahıdır.

8 — O cevr-ü cefa âleminin padişahı ki Şark Padişahı onun âdi bir dilencisi olmaya can atar.

9 — Ey Ayaz tabiatlı, Mahmut yüzlü güzel; can ve gönül mülkünü sen, ele geçirdin.

10 — Kahramanlık mülkünün öyle bahtlı hükümdarısın ki gamze kılıcı ile her zaman bir başka mülkü fethediyorsun.

11 — Okunun temreninin goncasından nerede güller açılırsa orada hazan, arslan gözünün perdesinden olur.

12 — Zülfü onun yanağına âşıktır, o yüzden perişandır. Fakat Allah cihanı yakmak için o zülfe bir ejder tavrı vermiştir.

13 — Her ne kadar bu derece zayıf bir av onu utandıracaksa da yine onun avcı gamzesinin oku ile ölmek istiyorum.

14 — Böyle hattâ söz söylemeğe bile tenezzül etmiyen bir dudağa nasıl sinesini (memesini) dokundurmuştur?

15 — Kimsenin kendi kadehinden şarap vermesi doğru değilse de gizli içtiği gönlümün kanı ona helâl olsun.

16 — Belâ mülkündeki gönül sahiplerinin harap gönüllerini onun kahraman kirpikleri parça parça etti.

17 — Menekşenin dimağı her ne kadar gül kokusu ile muattar idi. Fakat yine onun iki zülfünün kokusu ile divane idu. (Eskiden cinnet buhranlarını gülsuyu ile teskin ederlerdi).

18 — Ey alnı saadet burcunun mahı olan ve iki hilâle benzeyen kaşları o alnın gölgesinde yetişen güzel,

19 — Senin köpeklerinin halkası içine karışabilen herkes, Allaha yemin ederim ki, dokuz çarh çenberinden fariğ olmuştur.

20 — Temiz ve doğru bir yürekle senin aşkına köle olana binlerce Kayser ayak türabı olur.

21 — Gönül senin ayağının altında candan baştan geçtiği anda ebedî saadet mülküne nail olur.

22 — Güzel kaşın her lâhza yeni bir işve gösteriyor, onun bu sayısız ihsanları beni mahcup ediyor.

23 — Kulağındaki halkayı hangi kuyumcunun yaptığını bilsem onun kanını gönlümün ateşine dökerdim.

24 — Daha kollarıma yaslanmadan yüzün kızarıyor ve beni azarlıyorsun.

25 — Diyorlar ki sabah rüzgârında senin visalinin bir nişanesi varmış. Onun ruh veren nefesi ne zaman bize erişir ki?..

26 — Serv, sana köle olarak karşında dikilip durdukça çimen güzelleri onu baş tacı ederler.

27 — Senin kölen olmayan herkes, daha beter olsun. Senin yolunda toprak olmayan başın, toprak başına.

28 — Sana secde etmekten beni meneden zâhidi minberin üstünden tepe aşağı yere atmalıdır.

29 — Yüzünde daha ayva tüyleri bitmeden cihanı harap ettin; ya can damarına onun neşterini yiyenlerin hali ne olacak?

30 — Âciz, gönlü kan olanların ciğerine niçin naz ile her gün yeni bir yara açıyorsun?

31 — Gönlün merhametlidir. Selim'in parlak inciye benzeyen güzel şi'rinin yanıklığından onun ne kadar ıstırap çektiğini anla.

32 — Seni methederken kendi şairliğimden niye bahsedeyim. Çünkü Husrev gibi nazım mülkü esasen bana verilmiştir.

33 — Benim nazarımda gözyaşı lâ'li çok kıymetlidir. Gözüm toktur, altuna ihtiyacım yoktur.

34 — Böyle bir güzel yaratan Tanrıya kurban olayım ki bu

kılı kırk yaran akıl o güzelliğin tecelli ettiği varlığa hayran oluyor.

35 — Ey canım, her ne kadar birçok güzelleri tavsif etmişse de akıl, senin kemalini tavsif etmekte âcizdir.

36 — Eğer gönlümün derdini açığa vuruyorsam beni ayıplama. Zira bu meyus can ve gönül ne haldedir, bilmiyorsun.

36 — Senin saçına esir olan bu mahzun gönlün zayıf canına perişanlığı reva görme.

38 — Bir fidana benzeyen boyum, senin derdinin dikenleriyle örtülmüştür. Onun taze dağlarından taze güller yetişiyor.

39 — Bu fani (toprak) vücudum senin gamından bir saman çöpüne döndü. Ne zamana kadar fırtınalar onu savurup duracak.

40 — Benim sarı yüzümü, gözyaşlarımı görenler bu âşıkın sevgilisi hayli zalim imiş dediler.

41 — Senin lâ'le benzeyen dudağın öyle bir sihibraz ki Allahına yemin verilse yine bir söz söylemiyor.

42 — Senin ayağının toprağı olmak suretiyle visalinden hissedar olmak istiyorum. Cennet ile içindeki Kevseri istemiyorum.

43 — Sen benim için candan daha kıymetlisin. Hattâ ey şahım Hezreti Ali'ye ve Hasan ve Hüseyin'e yemin ederim ki benim canım sensin.

44 — Allaha yemin ederim ki eğer razı olursam saltanatdan da çekilirim. Bu cihana, onun süsüne püsüne lânet olsun.

45 — Senin cefaların beni o kadar perişan etti ki... Bu yaralı, gamlı gönlüme bir merhamet et.

46 — Âşıkına bir lûtfet. Onun şiirlerinden utansan bile emin ol ki o, bu lûtfa lâyıktır.

47 — Anlıyorum ki benim bu sözlerime inanmıyorsun. Öyle ise sözlerimi dua ile bitireyim.

48 — Gökteki bulut onu gölgelendirmediği zaman benim gözlerimin perdesinden onun başına sayeban yapınız.

49 — Her bahar, gül nikabını açıp göründükçe, bülbül de onu methettikçe,

50 — Gönül sahipleri güzellerin aşkı ile hayat buldukça, aşkın nuru bu lâcivert göğü aydınlattıkça,

51 — Yarabbi, bütün ömrünce felekler başının üstünde değirmen taşı gibi dönen Mecnun'un yüreğindeki yanış aşkına,

52 — Yarabbi, Şirin'e olan vefası yüzünden serv ve sanevberi gözü görmeyen Ferhad'ın aşkı hürmetine,

53 — Onun ay yüzü güzellik nuru ile öyle parlasın ki her seher parlak güneş ona âyinelik etsin.

54 — Her ne kadar tacı feleklerden daha üstün ise de yine Selim'in başı gibi yüz baş senin ayak türabın olsun.

55 — Dokuz felek bir tek yıldızını dahi göstermediği zaman orada senin kemalin terennüm etsin.

56 — Yarabbi artık sabrım kalmadı. Ya bana tahammül ver yahut onun anber kokulu saçından bu kıvrımları aç.

KASÎDE

- 305 -

1 — Ne güzel demrir o dem ki dertli bir arkadaş ile çimenlerde gezer, bir gül yanaklı sevgiliyi hatırlayarak ağlaya ağlaya menekşeler toplarız.

2 — Bahar geldi. Bülbül sevgiden perişan oldu, çıldırdı. Bu da gönlü yaralı olanlara bir başka belâdır.

3 — Her kuş nasıl bir gülistan isterse biz de sevgilinin diyarını öyle özlüyoruz. Herkes bir iş güç peşinde; bizim işimiz de feryad-ü figan.

4 — Hasret gözyaşının seli uykumun yolunu kesti. Gözümün önünde daima bir menekşe bahçesi var.

5 — Herkes gülistanda güller koparıp demet yaparken ben kalender de köşeden bucaktan ayrılık dikenleri topluyorum.

6 — Ümitsizlik, nâmuradlık köşesine çekilip oturmak istiyorum. Fakat eyvah o sabır ve o iradeye malik değilim...

7 — İyi olayım, kötü alayım. İşte ben buyum: Sinesi yaralı bir fakir, hakir bir mazlum.

9 — Talih ve ululuk sultanı, mülk ve devlet hakanı... Her müzün halini arzedeceğiz.

9 — Talih ve uluk sultanı, mülk ve revlet hakanı... Her şah ve şehriyar onun yolu üzerinde birer dilencidir.

10 — Güzellik göğünün mahı, vefakâr sevgili.. güneş onun yolunun üzerinde bir zerre toz kadar hakirdir.

11 — O gönüllerde kıyametler koparan güzel; nazlı, işveli gözleri ile can ve gönül üzerine her an oklar yağdırmaktadır.

12 — Ayaklarının toprağını çarhtan daha üstün tutanlar, her zaman onun kulu olmakla iftihar ederler.

13 — Onun gibi bir ay, âleme ender doğar. Hattâ artık bir benzeri dünyaya güç gelir.

14 — Ey gönül, yüreğimden çık, onun kaşına ve gözüne bak; ey gözüm, misk kokulu siyah saçlarla bezenmiş bir ay ve güneş gör.

15 — Ay yüzlülerin şahı, bütün güzellerin emiri, ey her namlı şanlı padişah ayağının türabı olan güzel,

16 — Gamzene: «Cefâdan başka bir işin yok, yoksa bize dargın mısın?» dedim. Derhal: «Evet» diye cevap verdi.

17 — Her ne karar misk ve anber, yanağının iki tarafındaki zülüflerinden koku almışsa da o zülüfleri insan nasıl kıyar da göbek miskine benzetir?

18 — Senin güzellğini Çin ressamlarının tasvirlerine nasıl benzetebilirim. Bu güzelliğin nakş ve nigâr ile münasebeti yok ki...

19 — Eğer huzurunda bir âşık efgan ederse taaccüp etme. Nerede gül varsa orada muhakkak ağlayan bir bülbül bulunur.

20 — Bütün büyüklerin yanında beni o kadar zelil ettin ki benden senin diyarındaki köpekler bile arlanıyorlar.

21 — İnsaf et, kerem et: aşk uğrunda benim gibi hor hakir olan bir âşık gördün mü? Söyle.

22 — Gönlüme bu kadar cefayı reva görme. Kâfir, seni açıkça sevmekten başka ne günahım var?

23 — Senin gibi gönüller okşayan güzelden benim gibi ümitli bir âşık ne lûtuflar bekler...

24 — Fazla baş ağrıttım. Artık duaya başlıyayım. Benim gibi bir mahcup âşık elinden duadan başka bir şey gelmez.

25 — Her nevruzda toprak güller yetiştirdikçe, güzel yüzün gözlerimin önünde her lâhza bir bahar yaşattıkça,

26 — Yarabbi, saçlarının nuriyle her geceyi gündüz yapan Hazreti Peygamberin ve âl ve ashabının hürmetine,

27 — Saadetten, gençlikten, ömürden kâm alasın, her büyük emîr senin kölen olsun.

28 — Her ne kadar saçının teline bir âşıkın bağlanması ayıp değilse de senin benden başka âşıkın olmasın.

29 — Her ne kadar Selimî'nin sana âşık olmasından arlanırsan da onun kıyamete kadar senden başka bir sevgilisi olmasın.

— SON —